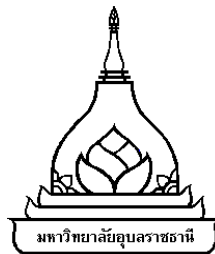

การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ในจังหวัดอุบลราชธานี

วีระชัย ผ่องบุรุษ

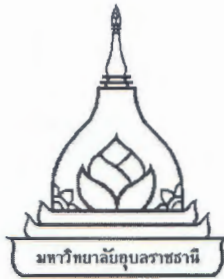
การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

THE STUDY OF FINANCIAL POSITION OF THE FOOD AND BEVERAGE
INDUSTRY IN UBON RATCHATHANI PROVINCE

VERACHAI PHONGBURUT

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารศาสตร์

เรื่อง การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นายวิระชัย ผ่องบุรุษ

คณะกรรมการสอบ

ดร.นรา หัตถสิน

ประธานกรรมการ

ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า

กรรมการ

ดร.ธามินทร์ เครือโสม

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า)

รุ่งริณี บุญตา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งริณี บุญตา)

คณบดีคณะบริหารศาสตร์

อรียาภรณ์ พงษ์รัตน์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรียาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2561

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี” สำเร็จลุล่วงไปด้วยความอนุเคราะห์และความเมตตากรุณาของท่านอาจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า อาจารย์ที่ปรึกษา ท่านอาจารย์ ดร.นรา หัตถสิน ประธานกรรมการสอบ และท่านอาจารย์ ดร.ชวรินทร์ เครือโสม กรรมการสอบ อาจารย์ประจำคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและช่วยชี้แนะข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ทำให้ผู้ศึกษาได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าอิสระครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา สำหรับนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท ประจำคณะบริหารศาสตร์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก อีกทั้งให้ความช่วยเหลือ และสละเวลาในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการด้านเอกสารและประสานงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณข้อมูลจากเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และเจ้าหน้าที่สำนักพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี ที่อำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลทางการเงิน มาใช้สำหรับศึกษาวิจัยในครั้งนี้อย่างสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัว พี่น้องร่วมรุ่นบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตรุ่นที่ 9 และตลอดจนผู้มีพระคุณที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่สามารถกล่าวได้หมด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและกำลังใจอันดีจากทุกท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

วีระชัย ผ่องบุรุษ

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

เรื่อง : การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
ในจังหวัดอุบลราชธานี
ผู้วิจัย : วีระชัย ผ่องบุรุษ
ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.พรพิพัฒน์ แก้วกล้า
คำสำคัญ : ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม, สภาวะทางการเงิน, อัตราส่วนทางการเงิน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงินและสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (DBD) ซึ่งจะใช้ข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนเป็นรายปี พ.ศ. 2557 -2559 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 58 กิจการ หลังจากเก็บข้อมูลจากงบการเงินแล้ว จะนำมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ด้วยแบบ Altman's Z-Score Model ได้แก่ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ อีกทั้งได้มีการใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีการหาค่าแจกแจงความถี่ ร้อยละค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

จากการศึกษาพบว่าอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น สามารถแบ่งขนาดธุรกิจออกเป็นทั้ง 3 ขนาด คือ ธุรกิจรายย่อย (Micro business) ธุรกิจขนาดย่อม (Small business) และธุรกิจขนาดกลาง (Medium business) โดยธุรกิจรายย่อยส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนทางการเงินโดดเด่น คือ อัตราส่วนความคล่องตัวและสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน คิดเป็นประมาณร้อยละ 80 ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนทางการเงินโดดเด่น คือ สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ คิดเป็นประมาณร้อยละ 50 และธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนทางการเงินโดดเด่น คือ อัตราส่วนความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ คิดเป็นประมาณร้อยละ 70

สภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี โดยธุรกิจรายย่อยส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจที่มีความมั่นคงสูง (Safe Zone) คิดเป็นประมาณร้อยละ 80 ธุรกิจขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่มีความมั่นคง (Safe Zone) ประมาณร้อยละ 50 มีแนวโน้มลดลงในแต่ละปี และธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีความมั่นคงสูง (Safe Zone) ประมาณร้อยละ 65 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ABSTRACT

TITLE : THE STUDY OF FINANCIAL POSITION OF THE FOOD AND BEVERAGE
INDUSTRY IN UBON RATCHATHANI PROVINCE
AUTHOR : VERACHAI PHONGBURUT
DEGREE : MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
ADVISOR : PORNPIPAT KAEOKLA, Ph.D
KEYWORDS : FOOD AND BEVERAGE INDUSTRY, FINANCIAL POSITION (Z-SCORE),
FINANCIAL RATIO

This research aimed to study financial ratio and financial positions of Food and Beverage Business in Ubon Ratchathani province. The data used in this research were the financial statement and income statement from the year B.E. 2014-2017. Totality of 3 years, the 58 businesses' financial data had been collected from the Department of Business Development (DBD) website. The data were analyzed by the financial ratio of Altman's Z-Score Model in terms of various factors, including 1) Mobility ratio 2) Funding from internal sources 3) Profitability 4) Financial structure ratio, and 5) Asset management efficiency. In addition, the statistics software program has been employed to calculate the frequency, percentage, median, quartile deviation, maximum, and minimum.

The research results of financial ratio of Food and Beverage Business in Ubon Ratchathani were found that Food and Beverage Business in Ubon Ratchathani province can be divided into 3 sizes; micro, small, and medium-sized businesses. The majority of micro businesses have outstanding financial ratios including 80 percent in the ratio of mobility and financial structure. Most small businesses have outstanding financial ratios, including about 50 percent in financial structure and efficiency in asset management. Finally, the notability of most medium sized businesses is approximately 70 percent in mobility and efficiency in asset management.

It is found that about 80 percent of micro business is in a safe zone business, small businesses are stable and in the safe zone however about 50 percent are likely to fall into weak zone each year, and most medium-sized businesses are categorized in safe zone and approximately 65 percent of them are more likely to scale up their financial position.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน	8
2.2 ทฤษฎีการส่งสัญญาณ	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	12
2.4 แบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน	14
2.5 ข้อมูลธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	17
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	27
3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	28
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มธุรกิจ	31
4.2 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจ	37
4.3 ผลการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของกลุ่มธุรกิจ	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	67
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	71
5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย	73
5.4 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์	73
5.5 งานวิจัยในอนาคต	74
เอกสารอ้างอิง	75
ภาคผนวก	
ก กระดาษทำการ	81
ข ผลคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน และสถานะทางการเงิน	84
ค ธุรกิจที่มีพิจารณาข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน	94
ประวัติผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ข้อมูลทางการเงินและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย	3
2.1 ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงินมีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	10
2.2 ตัวอย่างงบกำไรขาดทุนที่มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	11
2.3 ข้อมูลปริมาณการผลิตอุตสาหกรรมอาหารประเทศไทย	18
2.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต ณ ราคาประจำปี 2558	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
3.1 สมการคำนวณอัตราส่วนตัวแบบ Z-score model	28
4.1 จำนวนร้อยละประเภทของกลุ่มธุรกิจ	31
4.2 จำนวนร้อยละของวัตถุประสงค์การจัดตั้งของกลุ่มธุรกิจ	32
4.3 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจรายย่อย ณ ปี 2559	32
4.4 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ณ ปี 2559	33
4.5 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง ณ ปี 2559	34
4.6 ทุนจดทะเบียนของกลุ่มธุรกิจ	34
4.7 ขนาดสินทรัพย์รวมกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559	35
4.8 ขนาดกิจการของกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559	36
4.9 กำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559	37
4.10 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 - 2559	38
4.11 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559	39
4.12 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	40
4.13 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 - 2559	41
4.14 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559	42
4.15 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	43
4.16 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่เป็นรายย่อย ประจำปี 2557 - 2559	44
4.17 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559	45
4.18 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	46
4.19 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 - 2559	47
4.20 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559	48
4.21 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	49
4.22 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557-2559	50
4.23 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559	51
4.24 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.25	ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 – 2559	53
4.26	ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559	54
4.27	ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 – 2559	55
4.28	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557 –2559	57
4.29	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559	58
4.30	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559	59
4.31	อันดับคะแนน Z-Score ทั้งหมด โดยเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยสูงของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557 -2559	60
4.32	อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559	61
4.33	อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559	62
4.34	อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559	64
4.35	อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559	65

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	6
5.1	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557-2559	69
5.2	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557-2559	70
5.3	คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลทางการเงินนั้นมีความสำคัญในการสะท้อนความสามารถในการดำเนินงานและแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ โดยข้อมูลเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ได้ระบุว่างบการเงินประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งข้อมูลในงบการเงินนั้นมีประโยชน์หลายอย่าง อาทิ ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ สะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินงานตามแผนของกิจการเป็นเครื่องมือในการวางแผนกำไรและควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท ทำให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดีและเป็นสัญญาณเตือนภัยของกิจการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินนั้นจะนิยมใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นส่วนใหญ่ (ศูนย์บริการธุรกิจอุตสาหกรรม พระรามที่ 6, 2561: เว็บไซต์) เนื่องจากการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการสองรายการ โดยอาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวเลข

อัตราส่วนทางการเงินนิยมนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลทางการเงินอย่างแพร่หลาย โดยแบ่งอัตราส่วนทางการเงินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) เป็นอัตราส่วนสำคัญในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ 2) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในด้านการทำกำไรของกิจการ 3) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารด้านสินทรัพย์ภายในของกิจการ 4) อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Leverage Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารเงินทุนหรือหนี้สินภายในของกิจการ โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ได้มีการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินทั่วไป ได้แก่ ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ (2551); พันธุ์ทิพย์ โชติเวธิ (2551); วิมุตติ พินิจกุล (2555) ทั้งนี้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้นใช้สำหรับการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลในอดีตได้มีการคิดค้นตัวแบบการพยากรณ์สภาวะการล้มละลายของกิจการด้วยอัตราส่วนทางการเงิน โดยเริ่มต้นจากการศึกษาถึงศักยภาพในการพยากรณ์ของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัว (The predictive power of individual financial ratio) เพื่อสร้างรูปแบบการพยากรณ์ ด้วยการวิเคราะห์ที่ละอัตราส่วน 4 ด้านที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวถูกคิดค้นโดย Beaver (1966) ต่อมา Altman (1968) ได้มีการพัฒนาตัวแบบ Altman Z-score โดยนำอัตราส่วนส่วนที่ใช้วิเคราะห์ 5 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาวะทางการเงินของกิจการได้ อย่างไรก็ตามในการ

พัฒนาตัวแบบการวิเคราะห์ทางการเงินได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยหลังจาก ค.ศ. 1985 เป็นต้นมา Altman Z-Score เริ่มได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่ผู้ตรวจสอบบัญชี (Accounting Audit) ที่ปรึกษาทางการเงินของบริษัทเอกชน ศาล และระบบพิจารณาอนุมัติการกู้ยืมของธนาคาร (เกิดแก้ว พิรติยุทธ์, 2561: เว็บไซต์)

งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแม่นยำในการจำแนกประเภทบริษัทที่ล้มละลายและไม่ล้มละลายตามแบบจำลอง Altman's Z-Score และได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ในงานวิจัยคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผลการศึกษาพบว่า ความถูกต้องในการใช้แบบจำลอง Z-Score Model มีความแม่นยำสูง โดยนำมาวิเคราะห์ภาวะความล้มเหลวของบริษัทที่ล้มละลายได้ล่วงหน้า 1 - 2 ปี (ประเสริฐ ลิขิตวาสน์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2552) ต่อมาได้มีการศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบจำลองการทดสอบคะแนนของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เกิดใหม่ (Emerging Market Score Model: EM-Score Model) ซึ่งมีการศึกษาโดย เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554) นอกจากตัวแบบ EM-Score Model เป็นตัวแปรที่มีการปรับเปลี่ยนสมการจาก Altman's Z-score Model ด้วยการตัดตัวแปร X_5 มีสมการเปลี่ยนไป ดังนี้ $Z = 3.25 + 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$ ทั้งนี้อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ 4 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร และ 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน จากนั้นนำอัตราส่วนมาจัดคะแนนจากตัวแบบ EM-Score Model ไปทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน

ดังนั้นการพยากรณ์สถานะทางการเงินได้ล่วงหน้าเพื่อให้ทราบถึงสถานะทางการเงินจะดีขึ้นหรือแย่ลงในอนาคตนั้น จะทำให้ธุรกิจสามารถเตรียมการปรับปรุงวางแผน เพื่อป้องกันปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งทำให้ลดความเสี่ยงในด้านสถานะทางการเงินของกิจการได้ ในขณะที่เจ้าหน้าที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของกิจการลูกหนี้ ก่อนจะมีการให้กู้ยืมหรือปล่อยสินเชื่อ รวมถึงนักลงทุนสามารถวิเคราะห์กิจการที่สนใจจะลงทุน เพื่อให้มีความมั่นใจในการลงทุนในกิจการ ดังนั้น การนำตัวข้อมูลทางการบัญชีมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน จึงสามารถนำมาใช้กับภาคธุรกิจได้ทุกประเภทและทุกขนาด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทางด้านทางการเงิน

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมมีศักยภาพสูงในการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศและการส่งออก เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตรที่มั่นคง ทำให้มีผลผลิตที่สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีแรงงานที่มีคุณภาพจำนวนมาก มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ธุรกิจควรตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการผลิตสินค้าที่ยั่งยืนควบคู่กับการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ (ศูนย์เครือข่ายข้อมูลอาหารครบวงจร, 2561: เว็บไซต์) โดยต้องจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งที่ผลิตที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน เพื่อใช้สำหรับกระบวนการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ทำให้สามารถผลิตอาหารที่มีคุณภาพสูงได้มาตรฐานสูงควบคู่กับการมีส่วนร่วมสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ภาพรวมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11% ต่อปี (ณ วันที่ 31 มกราคม 2561) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสูงกว่าการเติบโตของ GDP Growth ที่เติบโตเฉลี่ย 3-4% แต่มีอัตรากำไรสุทธิค่อนข้างต่ำ อยู่ที่ระดับ 2-3% ซึ่ง

ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัว โดยการเพิ่มรายได้ หรือบริหารจัดการลดต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้มีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานตาม ตารางที่ 1.1 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ก: เว็บไซต์)

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทางการเงินและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย

ข้อมูลทางการเงิน	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
สินทรัพย์ (ล้านบาท)	90,801	95,836	114,380	143,113	134,160
รายได้ (ล้านบาท)	123,270	135,367	156,818	174,390	163,782
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)	2,665	3,820	4,669	2,744	2,994
อัตรากำไรรวม (%)	17.52	9.81	15.85	11.21	-6.08
อัตรากำไร (%)	216	282	298	1.57	1.83

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ก: เว็บไซต์)

จากข้อมูลย้อนหลังปี 2560 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้รายงานไว้ว่า โรงงานอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย ในช่วงไตรมาสที่ 2 พบว่ามีโรงงานปิดกิจการเพิ่มเป็นจำนวน 12 กิจการ ได้แก่ โรงสีข้าว กิจการผลิตน้ำตาลทรายแดง ผลิตน้ำตาลทรายขาว กิจการมันเส้น กิจการผลิตผลไม้แห้ง บรรจุกระป๋องและน้ำผลไม้ กิจการอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง กิจการผลิตอาหารสำเร็จรูปที่ทำจากแป้งข้าวเหนียว และกิจการผลิตลูกชิ้นจากเนื้อสัตว์ โดยมีโรงงานอุตสาหกรรมอาหารเหลืออยู่จำนวนทั้งสิ้น 8,651 กิจการ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561: เว็บไซต์) โดยสาเหตุที่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอาหารมีการปิดกิจการลง เนื่องจากหลายปัจจัยหลักที่กระทบต่อกิจการ เช่น 1) ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยดีทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อลดลง 2) ต้นทุนในการผลิตอาหารที่สูงขึ้นเพราะวัตถุดิบอาหารมีราคาสูงขึ้น 3) มาตรการเข้มงวดเกี่ยวกับแรงงานบุคคลต่างด้าวของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนที่สูงขึ้นและปริมาณแรงงานต่างด้าวที่ขาดแคลน เป็นต้น (นายกสมาคมการค้าธุรกิจร้านอาหาร, 2561: เว็บไซต์)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ธุรกิจต้องมีการพิจารณาสถานะทางการเงินของตนเอง เพื่อให้สามารถเตรียมการสำหรับรับมือปัญหาต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากการดูข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน โดยงบการเงินนั้นจะสะท้อนถึงสถานการณ์ของกิจการได้ นอกจากนั้นสถานการณ์ของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่กิจการปิดตัวลงบางกิจการ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561: เว็บไซต์) งานวิจัยนี้จึงต้องการนำข้อมูลทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มมาวิเคราะห์ในรูปแบบอัตราส่วนทางการเงินและนำข้อมูลมาใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินของกิจการ โดยจะศึกษาเฉพาะในจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี มีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจและด้านการท่องเที่ยว จึงถือว่าเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงการธุรกิจการค้าชายแดน การลงทุน และการท่องเที่ยว ไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญ 2 ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

และราชอาณาจักรกัมพูชา จากข้อมูลย้อนหลัง พบว่า ปี 2559 จังหวัดอุบลราชธานีจะมีอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการมากที่สุด ได้แก่ ธุรกิจการซ่อม เคาะ ฟันสีรถยนต์ และ ธุรกิจทำวงกบประตู-หน้าต่าง เป็นต้น แต่ธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ณ ปี 2559 คือ ธุรกิจสีข้าวและธุรกิจทำมันเส้น โดยเป็นอุตสาหกรรมอาหารที่ใช้เงินลงทุนถึง 5,218.39 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มธุรกิจอาหารนั้นมีความสำคัญในด้านการบริโภคในชีวิตประจำวันของผู้คน อีกทั้งจากข้อมูลจากเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้าการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจกลุ่มจังหวัด พบว่า “จากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้แก่ จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สัดส่วนของรายได้รวม 62.61% ของกลุ่มจังหวัดมาจากจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดใหญ่ที่มีประชากรและตัวเลข GDP มากที่สุดในกลุ่ม จึงทำให้ต้องการทราบถึงสถานะทางการเงินจะเติบโตขึ้นตามสัดส่วนของรายได้รวมของจังหวัดอุบลราชธานี” (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ข: เว็บไซต์) ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการประเมินสถานะของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มปัจจุบันและสถานะทางการเงินในอนาคตของกิจการได้

นอกจากนั้นธุรกิจอาหารยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบโซ่คุณค่า ยกตัวอย่างเช่น โรงสีข้าว เริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ คือ ขาวนา มีการปลูกข้าวทั่วทั้งประเทศ ขั้นตอนต่อมาได้มีการติดต่อไปยังพ่อค้าคนกลาง ที่ตั้งกระจายตัวทั่วประเทศเพื่อรองรับขาวนาและผลผลิต หลังจากนั้นพ่อค้าคนกลางจะนำข้าวไปส่งให้แก่โรงสีข้าวที่มีกำลังการผลิตเพียงพอ ต่อมาผู้กระจายสินค้าจะนำข้าวที่ผ่านกระบวนการเรียบร้อยแล้วจากโรงสีข้าวไปกระจายสินค้าเพื่อให้ถึงมือผู้บริโภค จนกระทั่งปลายน้ำ คือ ผู้บริโภค (Boonsukjai, 2017: website) จากการยกตัวอย่างระบบโซ่คุณค่านี้ พบว่า อุตสาหกรรมอาหารนั้นจะอยู่ในช่วงก่อนถึงปลายน้ำหรือก่อนที่สินค้าจะถึงมือผู้บริโภค โดยหากธุรกิจมีแนวทางในการส่งเสริมระบบการผลิตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่เชื่อมโยงตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิต การจัดซื้อ การขนส่ง และการส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้กับผู้บริโภคปลายทางนั้น จะทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบส่งต่อไปภาคอุตสาหกรรมและทำหน้าที่เชื่อมโยงให้เกิดการสร้างงาน การกระจายรายได้ไปสู่ภาคเกษตรกรรม รวมถึงเป็นตัวช่วยให้เกิดการพัฒนานำความเจริญไปสู่ชุมชนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นพื้นเพและรากฐานกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจของประเทศ (Modern Manufacturing, 2017: website) ทั้งนี้การจัดหาวัตถุดิบอย่างยั่งยืนเพื่อใช้สำหรับกระบวนการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม จะทำให้บริหารจัดการห่วงโซ่การผลิตที่ร่วมสร้างความยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันเป็นต้นทุนและต้นทุนทางของอาหารและเครื่องดื่ม (สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2560)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี
- 1.2.2 เพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตประชากร

ประชากร คือ กลุ่มประเภทรูรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่แสดงในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจำนวน 58 กิจการ โดยต้องเป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนเป็นระยะเวลา 3 ปี ติดต่อกัน อีกทั้งอาจต้องมีการพิจารณาตัดข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน ที่ไม่มีการลงทุนสินทรัพย์ถาวรและหรือไม่มียอดขายระหว่างเปิดธุรกิจ เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงกับธุรกิจประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากร

1.3.2 ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรมีการเก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน เมื่อเก็บข้อมูลทางการเงินเสร็จสิ้นจะมีการนำไปใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน หลังจากคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน จะมีการนำผลการคำนวณไปใช้ในตัวแบบจำลอง Altman's Z-Score เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน

1.3.2.1 ตัวแปรอิสระ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบจำลอง Altman's Z-Score ในการพยากรณ์สถานะทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

1.3.2.1 ตัวแปรตาม

สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม กิจการสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ

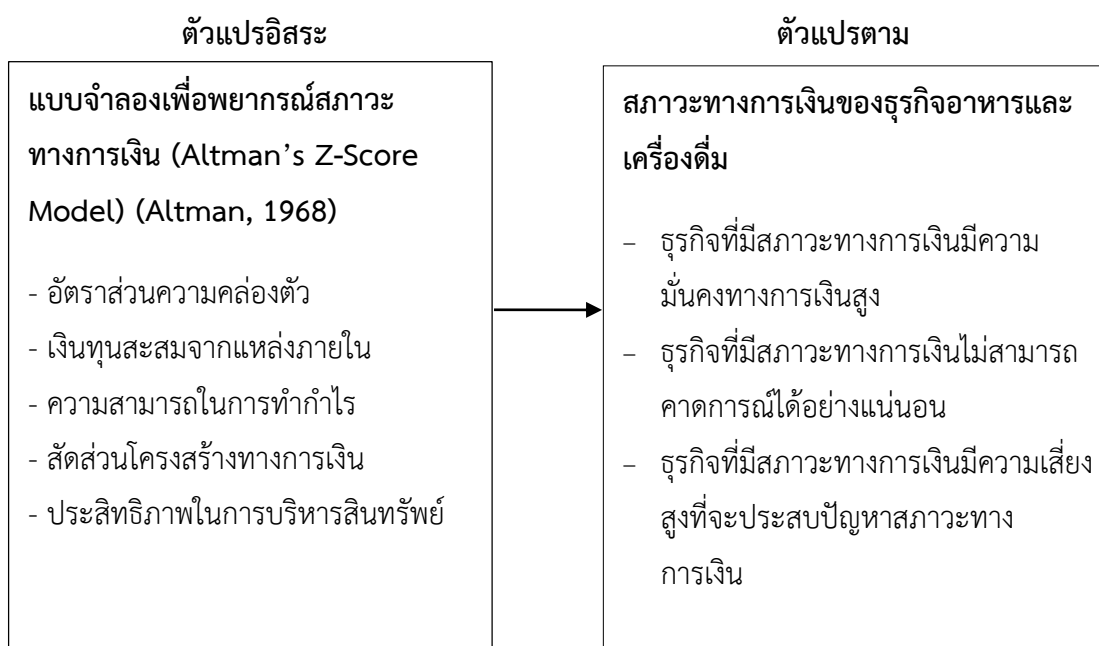
- 1) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)
- 2) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone)
- 3) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

1.3.3 ขอบเขตระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

มีการเก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน ประจำปี 2557 -2559 เป็นระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี มีกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.5.1 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มจะสามารถนำข้อมูลการเงินมาพยากรณ์ เพื่อใช้ในการวางแผนป้องกันหรือลดความเสี่ยงในด้านการเงินของธุรกิจ ทำให้กิจการสามารถเตรียมความพร้อมพร้อมกับสถานะทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

1.5.2 สถาบันการเงินสามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อนำไปพัฒนาการปล่อยสินเชื่อให้เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ

1.5.3 นักลงทุนสามารถวิเคราะห์กิจการที่สนใจที่จะลงทุน เพื่อให้ทราบถึงสถานะทางการเงินของกิจการที่จะลงทุนนั้นว่าอยู่ในสถานะทางการเงินใด ทั้งนี้เพื่อให้มีความมั่นใจในการลงทุนของกิจการ

1.5.4 สามารถนำผลการศึกษาใช้สำหรับเป็นนโยบายส่งเสริมผู้ประกอบการให้ปรับการทำงานในกิจการ หากพบว่าสถานะทางการเงินเริ่มมีปัญหา เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกขนาดมีความเข้มแข็งขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 **งบการเงิน** หมายถึง รายงานข้อมูลทางการเงินของกิจการในจังหวัดอุบลราชธานีที่ได้จัดทำหรือจัดบันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการของกิจการในรอบระยะเวลานั้น ๆ ซึ่งในงบการเงินนี้จะกล่าวถึง งบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนที่กิจการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

1.6.2 **สถานะทางการเงิน** หมายถึง สถานการณ์ทางการเงินที่กิจการในจังหวัดอุบลราชธานีที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งกิจการจะสามารถเปลี่ยนแปลงทางการเงินได้ไม่ว่าจะดีขึ้นหรือเลวร้ายลง จึงแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

2) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) และ 3) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

1.6.3 อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) หมายถึง การนำข้อมูลในงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือ ใช้สำหรับเปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลังภายในกิจการของตนเอง โดยอัตราส่วนทางการเงินตามตัวแบบ Altman's Z-Score Model นั้นจะมีทั้งหมด 5 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) ความสามารถในการทำกำไร 3) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

1.6.4 การพยากรณ์สถานะทางการเงิน หมายถึง การคาดคะเนสถานะทางการเงินที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลา 1-2 ปีล่วงหน้า ด้วยการนำข้อมูลทางการเงินในงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน มาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ต่อจากนั้นนำอัตราส่วนทางการเงินใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินด้วยการนำตัวแบบ Altman's Z-Score Model เพื่อวิเคราะห์สถานะทางการเงินในอนาคต

1.6.5 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง ธุรกิจในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีการนำวัตถุดิบและทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรรูป โดยธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มจะมีการนำวัตถุดิบและทรัพยากร เช่น ผลิตผลจากพืช ปศุสัตว์ ประมง และน้ำ ซึ่งจะผ่านกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอนของการกระทำก่อนหลังออกมาเป็นผลผลิต ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต ผลผลิต โดยองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นนำไปสู่ปัจจัยในการผลิตมาแปรรูป โดยมีการใช้เครื่องจักรในขั้นตอนการผลิตเป็นหลัก เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการต่าง ๆ ที่มีประโยชน์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลทางการเงินนั้นมีความสำคัญในการสะท้อนความสามารถในการดำเนินงานและแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ โดยข้อมูลเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ได้ระบุว่างบการเงินประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งข้อมูลในงบการเงินนั้นมีประโยชน์หลายอย่าง อาทิ ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ สะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อนในการดำเนินงานตามแผนของกิจการเป็นเครื่องมือในการวางแผน กำไรและควบคุมค่าใช้จ่ายของบริษัท ทำให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดีและเป็นสัญญาณเตือนภัยของกิจการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินนั้นจะนิยมใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นส่วนใหญ่ (ศูนย์บริการธุรกิจอุตสาหกรรม พระรามที่ 6, 2561: เว็บไซต์) เนื่องจากการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการสองรายการ โดยอาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวเลข

อัตราส่วนทางการเงินนิยมนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลทางการเงินอย่างแพร่หลาย โดยแบ่งอัตราส่วนทางการเงินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) เป็นอัตราส่วนสำคัญในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ 2) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในด้านการทำกำไรของกิจการ 3) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารด้านสินทรัพย์ภายในของกิจการ 4) อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Leverage Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารเงินทุนหรือหนี้สินภายในของกิจการ โดยมีงานวิจัยในอดีตที่ได้มีการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินทั่วไป ได้แก่ ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ (2551); พันธุ์ทิพย์ โชติเวธิ (2551); วิมุตติ พินิจกุล (2555) ทั้งนี้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้นใช้สำหรับการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลในอดีตได้มีการคิดค้นตัวแบบการพยากรณ์สภาวะการล้มละลายของกิจการด้วยอัตราส่วนทางการเงิน โดยเริ่มต้นจากการศึกษาถึงศักยภาพในการพยากรณ์ของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัว (The predictive power of individual financial ratio) เพื่อสร้างรูปแบบการพยากรณ์ ด้วยการวิเคราะห์ที่ละอัตราส่วน 4 ด้านที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวถูกคิดค้นโดย Beaver (1966) ต่อมา Altman (1968) ได้มีการพัฒนาตัวแบบ Altman Z-score โดยนำอัตราส่วนส่วนที่ใช้วิเคราะห์ 5 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาวะทางการเงินของกิจการได้ อย่างไรก็ตามในการ

พัฒนาตัวแบบการวิเคราะห์ทางการเงินได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยหลังจาก ค.ศ. 1985 เป็นต้นมา Altman Z-Score เริ่มได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่ผู้ตรวจสอบบัญชี (Accounting Audit) ที่ปรึกษาทางการเงินของบริษัทเอกชน ศาล และระบบพิจารณาอนุมัติการกู้ยืมของธนาคาร (เกิดแก้ว พิรติยุทธ์, 2561: เว็บไซต์)

งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแม่นยำในการจำแนกประเภทบริษัทที่ล้มละลายและไม่ล้มละลายตามแบบจำลอง Altman's Z-Score และได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ในงานวิจัยคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผลการศึกษาพบว่า ความถูกต้องในการใช้แบบจำลอง Z-Score Model มีความแม่นยำสูง โดยนำมาวิเคราะห์ภาวะความล้มเหลวของบริษัทที่ล้มละลายได้ล่วงหน้า 1 - 2 ปี (ประเสริฐ ลิขิตวาสน์ และ มนวิภา ผดุงสิทธิ์, 2552) ต่อมาได้มีการศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบจำลองการทดสอบคะแนนของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เกิดใหม่ (Emerging Market Score Model: EM-Score Model) ซึ่งมีการศึกษาโดย เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554) นอกจากตัวแบบ EM-Score Model เป็นตัวแปรที่มีการปรับเปลี่ยนสมการจาก Altman's Z-score Model ด้วยการตัดตัวแปร X_5 มีสมการเปลี่ยนไป ดังนี้ $Z = 3.25 + 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$ ทั้งนี้อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ 4 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร และ 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน จากนั้นนำอัตราส่วนมาจัดคะแนนจากตัวแบบ EM-Score Model ไปทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน

ดังนั้นการพยากรณ์สถานะทางการเงินได้ล่วงหน้าเพื่อให้ทราบถึงสถานะทางการเงินจะดีขึ้นหรือแย่ลงในอนาคตนั้น จะทำให้ธุรกิจสามารถเตรียมการปรับปรุงวางแผน เพื่อป้องกันปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งทำให้ลดความเสี่ยงในด้านสถานะทางการเงินของกิจการได้ ในขณะที่เจ้าหน้าที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของกิจการลูกหนี้ ก่อนจะมีการให้กู้ยืมหรือปล่อยสินเชื่อ รวมถึงนักลงทุนสามารถวิเคราะห์กิจการที่สนใจจะลงทุน เพื่อให้มีความมั่นใจในการลงทุนในกิจการ ดังนั้น การนำตัวข้อมูลทางการบัญชีมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน จึงสามารถนำมาใช้กับภาคธุรกิจได้ทุกประเภทและทุกขนาด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทางด้านทางการเงิน

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมมีศักยภาพสูงในการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศและการส่งออก เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตรที่มั่นคง ทำให้มีผลผลิตที่สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีแรงงานที่มีคุณภาพจำนวนมาก มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ธุรกิจควรตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการผลิตสินค้าที่ยั่งยืนควบคู่กับการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ (ศูนย์เครือข่ายข้อมูลอาหารครบวงจร, 2561: เว็บไซต์) โดยต้องจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งที่ผลิตที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืน เพื่อใช้สำหรับกระบวนการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม ทำให้สามารถผลิตอาหารที่มีคุณภาพสูงได้มาตรฐานสูงควบคู่กับการมีส่วนร่วมสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ภาพรวมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11% ต่อปี (ณ วันที่ 31 มกราคม 2561) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสูงกว่าการเติบโตของ GDP Growth ที่เติบโตเฉลี่ย 3-4% แต่มีอัตรากำไรสุทธิค่อนข้างต่ำ อยู่ที่ระดับ 2-3% ซึ่ง

ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัว โดยการเพิ่มรายได้ หรือบริหารจัดการลดต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้มีรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานตาม ตารางที่ 1.1 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ก: เว็บไซต์)

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทางการเงินและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในประเทศไทย

ข้อมูลทางการเงิน	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
สินทรัพย์ (ล้านบาท)	90,801	95,836	114,380	143,113	134,160
รายได้ (ล้านบาท)	123,270	135,367	156,818	174,390	163,782
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)	2,665	3,820	4,669	2,744	2,994
อัตรากำไรรวม (%)	17.52	9.81	15.85	11.21	-6.08
อัตรากำไร (%)	216	282	298	1.57	1.83

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ก: เว็บไซต์)

จากข้อมูลย้อนหลังปี 2560 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้รายงานไว้ว่า โรงงานอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย ในช่วงไตรมาสที่ 2 พบว่ามีโรงงานปิดกิจการเพิ่มเป็นจำนวน 12 กิจการ ได้แก่ โรงสีข้าว กิจการผลิตน้ำตาลทรายแดง ผลิตน้ำตาลทรายขาว กิจการมันเส้น กิจการผลิตผลไม้แห้ง บรรจุกระป๋องและน้ำผลไม้ กิจการอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง กิจการผลิตอาหารสำเร็จรูปที่ทำจากแป้งข้าวเหนียว และกิจการผลิตลูกชิ้นจากเนื้อสัตว์ โดยมีโรงงานอุตสาหกรรมอาหารเหลืออยู่จำนวนทั้งสิ้น 8,651 กิจการ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561: เว็บไซต์) โดยสาเหตุที่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอาหารมีการปิดกิจการลง เนื่องจากหลายปัจจัยหลักที่กระทบต่อกิจการ เช่น 1) ภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยดีทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อลดลง 2) ต้นทุนในการผลิตอาหารที่สูงขึ้นเพราะวัตถุดิบอาหารมีราคาสูงขึ้น 3) มาตรการเข้มงวดเกี่ยวกับแรงงานบุคคลต่างด้าวของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนที่สูงขึ้นและปริมาณแรงงานต่างด้าวที่ขาดแคลน เป็นต้น (นายกสมาคมการค้าธุรกิจร้านอาหาร, 2561: เว็บไซต์)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ธุรกิจต้องมีการพิจารณาสถานะทางการเงินของตนเอง เพื่อให้สามารถเตรียมการสำหรับรับมือปัญหาต่าง ๆ โดยเริ่มต้นจากการดูข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน โดยงบการเงินนั้นจะสะท้อนถึงสถานการณ์ของกิจการได้ นอกจากนั้นสถานการณ์ของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มที่กิจการปิดตัวลงบางกิจการ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2561: เว็บไซต์) งานวิจัยนี้จึงต้องการนำข้อมูลทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มมาวิเคราะห์ในรูปแบบอัตราส่วนทางการเงินและนำข้อมูลมาใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินของกิจการ โดยจะศึกษาเฉพาะในจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี มีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจและด้านการท่องเที่ยว จึงถือว่าเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะสามารถเชื่อมโยงการธุรกิจการค้าชายแดน การลงทุน และการท่องเที่ยว ไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญ 2 ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

และราชอาณาจักรกัมพูชา จากข้อมูลย้อนหลัง พบว่า ปี 2559 จังหวัดอุบลราชธานีจะมีอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการมากที่สุด ได้แก่ ธุรกิจการซ่อม เคาะ ฟันสีรถยนต์ และ ธุรกิจทำวงกบประตู-หน้าต่าง เป็นต้น แต่ธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุด ณ ปี 2559 คือ ธุรกิจสีข้าวและธุรกิจทำมันเส้น โดยเป็นอุตสาหกรรมอาหารที่ใช้เงินลงทุนถึง 5,218.39 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มธุรกิจอาหารนั้นมีความสำคัญในด้านการบริโภคในชีวิตประจำวันของผู้คน อีกทั้งจากข้อมูลจากเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้าการวิเคราะห์กลุ่มธุรกิจกลุ่มจังหวัด พบว่า “จากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้แก่ จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สัดส่วนของรายได้รวม 62.61% ของกลุ่มจังหวัดมาจากจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดใหญ่ที่มีประชากรและตัวเลข GDP มากที่สุดในกลุ่ม จึงทำให้ต้องการทราบถึงสถานะทางการเงินจะเติบโตขึ้นตามสัดส่วนของรายได้รวมของจังหวัดอุบลราชธานี” (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561ข: เว็บไซต์) ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการประเมินสถานะของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มปัจจุบันและสถานะทางการเงินในอนาคตของกิจการได้

นอกจากนั้นธุรกิจอาหารยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบโซ่คุณค่า ยกตัวอย่างเช่น โรงสีข้าว เริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ คือ ขาวนา มีการปลูกข้าวทั่วทั้งประเทศ ขั้นตอนต่อมาได้มีการติดต่อไปยังพ่อค้าคนกลาง ที่ตั้งกระจายตัวทั่วประเทศเพื่อรองรับขาวนาและผลผลิต หลังจากนั้นพ่อค้าคนกลางจะนำข้าวไปส่งให้แก่โรงสีข้าวที่มีกำลังการผลิตเพียงพอ ต่อมาผู้กระจายสินค้าจะนำข้าวที่ผ่านกระบวนการเรียบร้อยแล้วจากโรงสีข้าวไปกระจายสินค้าเพื่อให้ถึงมือผู้บริโภค จนกระทั่งปลายน้ำ คือ ผู้บริโภค (Boonsukjai, 2017: website) จากการยกตัวอย่างระบบโซ่คุณค่านี้ พบว่า อุตสาหกรรมอาหารนั้นจะอยู่ในช่วงก่อนถึงปลายน้ำหรือก่อนที่สินค้าจะถึงมือผู้บริโภค โดยหากธุรกิจมีแนวทางในการส่งเสริมระบบการผลิตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่เชื่อมโยงตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิต การจัดซื้อ การขนส่ง และการส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้กับผู้บริโภคปลายทางนั้น จะทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบส่งต่อไปภาคอุตสาหกรรมและทำหน้าที่เชื่อมโยงให้เกิดการสร้างงาน การกระจายรายได้ไปสู่ภาคเกษตรกรรม รวมถึงเป็นตัวช่วยให้เกิดการพัฒนานำความเจริญไปสู่ชุมชนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นพื้นเพและรากฐานกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนระบบเศรษฐกิจของประเทศ (Modern Manufacturing, 2017: website) ทั้งนี้การจัดหาวัตถุดิบอย่างยั่งยืนเพื่อใช้สำหรับกระบวนการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม จะทำให้บริหารจัดการห่วงโซ่การผลิตที่ร่วมสร้างความยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันเป็นต้นทุนและต้นทุนทางของอาหารและเครื่องดื่ม (สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2560)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี
- 1.2.2 เพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตประชากร

ประชากร คือ กลุ่มประเภทรูรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่แสดงในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจำนวน 58 กิจการ โดยต้องเป็นบริษัทที่มีข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนเป็นระยะเวลา 3 ปี ติดต่อกัน อีกทั้งอาจต้องมีการพิจารณาตัดข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน ที่ไม่มีการลงทุนสินทรัพย์ถาวรและหรือไม่มียอดขายระหว่างเปิดธุรกิจ เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงกับธุรกิจประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากร

1.3.2 ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรมีการเก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน เมื่อเก็บข้อมูลทางการเงินเสร็จสิ้นจะมีการนำไปใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน หลังจากคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน จะมีการนำผลการคำนวณไปใช้ในตัวแบบจำลอง Altman's Z-Score เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน

1.3.2.1 ตัวแปรอิสระ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบจำลอง Altman's Z-Score ในการพยากรณ์สถานะทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

1.3.2.1 ตัวแปรตาม

สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม กิจการสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ

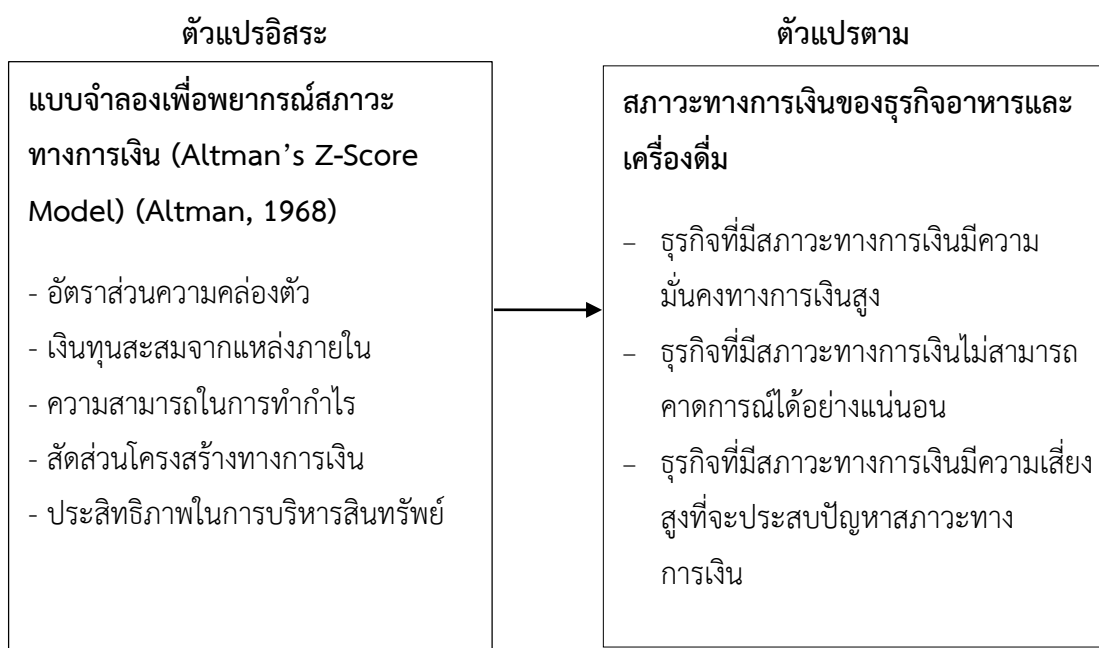
- 1) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)
- 2) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone)
- 3) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

1.3.3 ขอบเขตระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

มีการเก็บข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน ประจำปี 2557 -2559 เป็นระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี มีกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.5.1 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มจะสามารถนำข้อมูลการเงินมาพยากรณ์ เพื่อใช้ในการวางแผนป้องกันหรือลดความเสี่ยงในด้านการเงินของธุรกิจ ทำให้กิจการสามารถเตรียมความพร้อมพร้อมกับสถานะทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

1.5.2 สถาบันการเงินสามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อนำไปพัฒนาการปล่อยสินเชื่อให้เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ

1.5.3 นักลงทุนสามารถวิเคราะห์กิจการที่สนใจที่จะลงทุน เพื่อให้ทราบถึงสถานะทางการเงินของกิจการที่จะลงทุนนั้นว่าอยู่ในสถานะทางการเงินใด ทั้งนี้เพื่อให้มีความมั่นใจในการลงทุนของกิจการ

1.5.4 สามารถนำผลการศึกษาใช้สำหรับเป็นนโยบายส่งเสริมผู้ประกอบการให้ปรับการทำงานในกิจการ หากพบว่าสถานะทางการเงินเริ่มมีปัญหา เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกขนาดมีความเข้มแข็งขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 **งบการเงิน** หมายถึง รายงานข้อมูลทางการเงินของกิจการในจังหวัดอุบลราชธานีที่ได้จัดทำหรือจัดบันทึกไว้ในรอบระยะเวลาหนึ่ง ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการของกิจการในรอบระยะเวลานั้น ๆ ซึ่งในงบการเงินนี้จะกล่าวถึง งบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนที่กิจการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

1.6.2 **สถานะทางการเงิน** หมายถึง สถานการณ์ทางการเงินที่กิจการในจังหวัดอุบลราชธานีที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งกิจการจะสามารถเปลี่ยนแปลงทางการเงินได้ไม่ว่าจะดีขึ้นหรือเลวร้ายลง จึงแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

2) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) และ 3) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

1.6.3 อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) หมายถึง การนำข้อมูลในงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือ ใช้สำหรับเปรียบเทียบผลการดำเนินงานย้อนหลังภายในกิจการของตนเอง โดยอัตราส่วนทางการเงินตามตัวแบบ Altman's Z-Score Model นั้นจะมีทั้งหมด 5 อัตราส่วน คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) ความสามารถในการทำกำไร 3) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

1.6.4 การพยากรณ์สถานะทางการเงิน หมายถึง การคาดคะเนสถานะทางการเงินที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลา 1-2 ปีล่วงหน้า ด้วยการนำข้อมูลทางการเงินในงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน มาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ต่อจากนั้นนำอัตราส่วนทางการเงินใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินด้วยการนำตัวแบบ Altman's Z-Score Model เพื่อวิเคราะห์สถานะทางการเงินในอนาคต

1.6.5 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม หมายถึง ธุรกิจในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีการนำวัตถุดิบและทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรรูป โดยธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มจะมีการนำวัตถุดิบและทรัพยากร เช่น ผลิตผลจากพืช ปศุสัตว์ ประมง และน้ำ ซึ่งจะผ่านกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอนของการกระทำก่อนหลังออกมาเป็นผลผลิต ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิต ผลผลิต โดยองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นนำไปสู่ปัจจัยในการผลิตมาแปรรูป โดยมีการใช้เครื่องจักรในขั้นตอนการผลิตเป็นหลัก เพื่อให้สินค้ามีคุณภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการต่าง ๆ ที่มีประโยชน์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและรูปแบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน โดยประยุกต์ตามตัวแบบ Altman's Z-Score Model ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิดและ ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน
- 2.2 ทฤษฎีการส่งสัญญาณ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน
- 2.4 แบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน
- 2.5 ข้อมูลธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน

งบการเงิน เป็นการนำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่าง ๆ นอกจากนี้งบการเงินยังแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพยากรของกิจการ เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ มาตรฐานรายงานทางการเงิน, 2561: เว็บไซต์) ทั้งนี้ได้มีคำจำกัดของ “งบการเงิน” ดังต่อไปนี้

งบการเงิน (Financial Statement) เป็นรายงานทางการเงินของกิจการที่จัดทำขึ้นเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาหนึ่ง เรียกว่า “งวดบัญชี” (Accounting Period) ซึ่งกฎหมายกำหนดให้กิจการต้องนำเสนองบการเงินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง กิจการทั่วไปจึงนิยมกำหนดงวดบัญชีเป็นระยะเวลา 1 ปีโดยเริ่มต้นและสิ้นสุดงวดบัญชีตามปีปฏิทิน หรือในกรณีที่กิจการต้องการทราบข้อมูลในระหว่างงวดบัญชี อาจจัดทำงบการเงินขึ้นมาสำหรับช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ เช่น สำหรับงวด 1 เดือน ไตรมาส ครึ่งปี เป็นต้น ข้อมูลทางการเงินที่กิจการได้จัดบันทึกไว้ในสมุดบัญชีแล้ว เมื่อสิ้นงวดจะต้องสรุปผล จะมีการจัดทำรายงานเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งงบการเงินจึงถือเป็นงานขั้นสุดท้ายของกระบวนการทางบัญชีการเงิน ซึ่งผู้บริหารของกิจการมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้มีการจัดทำและนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามควรตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดทางการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง (สุริยุ เมืองขุนทอง, 2557)

งบการเงิน หมายถึง รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของกิจการ โดยมีการแบ่งประเภทงบออกได้ ดังนี้ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน

งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน (สมเดช โรจน์ครีเสถียร, 2558) โดยงบการเงินประกอบด้วย 5 งบ ดังต่อไปนี้

2.1.1 งบแสดงฐานะทางการเงิน (Financial Position Statement) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง โดยจะแสดงให้เห็นถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และ ส่วนของเจ้าของ ว่ามีจำนวนเท่าใด ตามหลักแล้วจะต้องจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินนี้จะทำให้หน่วยงานภาครัฐสามารถประเมิน และจัดเก็บภาษีได้

2.1.2 งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานของกิจการในระหว่างงวดบัญชี หรือสิ้นงวดบัญชีใดบัญชีหนึ่ง โดยจะแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรหรือขาดทุนสุทธิ ช่วยให้ผู้ใช้ทราบว่าการดำเนินงานของกิจการเป็นอย่างไร เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน และคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต

2.1.3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Owner Equity) หมายถึง รายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น จะแสดงรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงในรายการที่เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของเจ้าของ จากต้นงวดบัญชีไปจนถึงสิ้นงวดบัญชี เพื่อแสดงความเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นหรือลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้น

2.1.4 งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement) เป็นรายงานที่แสดงถึงการได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด โดยจะแสดงการได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของ 3 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมดำเนินงาน (Operating Activities) กิจกรรมลงทุน (Investing Activities) และ กิจกรรมจัดหาเงิน (Financing activities) ช่วยให้ผู้ใช้สามารถประเมินสภาพคล่องของกิจการ

2.1.5 หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Note to Financial Statement) ประกอบด้วย คำอธิบาย และการวิเคราะห์รายละเอียดของจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยแสดงในรูปของงบย่อย หรือ งบประกอบต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเพิ่มเติม ข้อมูลที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้เปิดเผย และการเปิดเผยข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจได้ถูกต้อง

ดังนั้น งบการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่นำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ซึ่งงบการเงินนั้นจะมีรูปแบบงบการเงินการแสดงผลแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountable Entities: PAEs) และกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountable Entities: NPAEs) ซึ่งตามมาตรฐานการเงินได้กำหนดให้มีการแสดงงบการเงินที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (PAEs) คือ บริษัทมหาชน บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กิจการที่ดำเนินธุรกิจหลักในการดูแลทรัพย์สินของกลุ่มบุคคลภายนอกในวงกว้าง โดยจะมีการแสดง งบการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงส่วนเปลี่ยนแปลงของเจ้าของ งบกระแสเงินสดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs) คือ ธุรกิจที่ไม่ใช่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือธุรกิจที่ไม่เข้าเกณฑ์กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (PAEs) โดยจะมีการแสดงงบการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะทางการเงินงบกำไรขาดทุน งบแสดงส่วนเปลี่ยนแปลงของเจ้าของและหมายเหตุประกอบ งบการเงิน

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มธุรกิจจะมีการเก็บข้อมูลที่มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งธุรกิจที่มีการเลือกมานั้นจะเป็นธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (SMEs) โดยจะต้องจัดทำงบการเงินแบบกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs) ทั้งนี้จากการเก็บข้อมูลพบว่า ข้อมูลทางการเงินที่มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีการแสดงข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน ซึ่งในแต่ละงบนั้นจะมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะทางการเงิน จะแสดงให้เห็นถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น เช่น เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินไม่หมุนเวียน ส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น ได้มีการแสดงรายละเอียดตาม ตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงินที่มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

งบแสดงฐานะการเงิน ข้อมูล ณ ปี 2557 -2559						
หน่วย: บาท	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
งบแสดงฐานะการเงิน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
สินค้าคงเหลือ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
สินทรัพย์หมุนเวียน	3,009,875.0	0.0	87,240.9	-97.1	6,188,161.1	6,993.2
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	0.0	0.0	16,060,142.7	0.0	22,917,595.0	42.7
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	0.0	0.0	16,060,142.7	0.0	23,184,884.7	44.4
สินทรัพย์รวม	3,009,875.0	0.0	16,147,383.6	436.5	29,373,045.9	81.9
หนี้สินหมุนเวียน	6,200.0	0.0	148,972.8	2,302.8	472,650.8	217.3
หนี้สินไม่หมุนเวียน	0.0	0.0	12,796,280.3	0.0	24,712,612.8	93.1
หนี้สินรวม	6,200.0	0.0	12,945,253.1	208,694.4	25,185,263.6	94.6
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,003,675.0	0.0	3,202,130.5	6.6	4,187,782.3	30.8
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3,009,875.0	0.0	16,147,383.6	436.5	29,373,045.9	81.9

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2561ก: เว็บไซต์)

งบกำไรขาดทุน จะแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรหรือขาดทุนสุทธิ เช่น รายได้หลัก (ยอดขาย) ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ ภาษีเงินได้ เป็นต้น ได้มีการแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตัวอย่างงบกำไรขาดทุนที่มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

งบกำไรขาดทุน ข้อมูล ณ ปี 2557 -2559						
หน่วย: บาท	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
งบกำไรขาดทุน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้หลัก	0.0	0.0	25,923,254.6	0.0	28,721,494.3	10.8
รายได้รวม	24,875.0	0.0	25,923,260.6	104,114.1	28,722,341.1	10.8
ต้นทุนขาย	0.0	0.0	19,844,004.6	0.0	23,064,270.0	16.2
กำไร(ขาดทุน) ขั้นต้น	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ค่าใช้จ่ายการขายและ บริการ	21,200.0	0.0	5,875,592.2	27,615.1	4,672,418.8	-20.48
รายจ่ายรวม	21,200.0	0.0	25,719,596.8	121,218.9	27,736,688.8	7.84
ดอกเบี้ยจ่าย	0.0	0.0	5,208.3	0.0	0.0	0.0
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษี	3,675.0	0.0	198,455.5	5,300.2	985,652.3	396.7
ภาษีเงินได้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	3,675.0	0.0	198,455.5	5,300.2	985,652.3	396.67

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2561ก: เว็บไซต์)

2.2 ทฤษฎีการส่งสัญญาณ

ทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling Theory) เป็นแนวคิดที่นักลงทุนควรศึกษาถึงพฤติกรรมที่บริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ส่งสัญญาณให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อย ซึ่งอาจจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของราคาหุ้นได้ ทั้งนี้สามารถแบ่งสถานะที่กิจการมีแนวโน้มที่มีกำไรและขาดทุนได้ ในสถานะที่กิจการมีแนวโน้มจะเติบโตขึ้นหรือมีกำไรเพิ่มขึ้นนั้น กิจการจะเลือกโครงสร้างที่มีอัตราหนี้สินสูง เพื่อไม่ต้องจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นรายใหม่ แต่หากกิจการมีแนวโน้มจะซบเซาลงหรือขาดทุนนั้น กิจการจะเลือกวิธีการเพิ่มหุ้นสามัญเพื่อดึงผู้ลงทุนรายใหม่เข้ามาร่วมรับผลขาดทุน (Spence, 1973) ทั้งนี้ได้มีคำจำกัดความของ “Signaling Theory” ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีการส่งสัญญาณ เป็นทฤษฎีที่ศึกษาถึงพฤติกรรมของบริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ โดยจะมีการส่งสัญญาณให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อย ซึ่งสามารถนำไปสู่การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของราคาหุ้นได้ คือราคาหุ้นนั้นจะมีแนวโน้มสามารถปรับตัวลดลงสำหรับบริษัทที่มีการจ่ายเงินปันผลลดลงจากปีก่อน (Decreasing Dividend Payout Ratio) (สุขใจ วิรุฬมาส, 2554)

ทฤษฎีการส่งสัญญาณ (Signaling theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า ผู้บริหารนั้นจะมีข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ลงทุน จึงทำให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเรื่องโครงสร้างเงินทุนจึงเป็นสัญญาณ (Signals) ให้ผู้ลงทุนรู้ว่าผู้บริหารมีความเห็นเกี่ยวกับกิจการว่าจะมีแนวโน้มไปในทิศทางใด กรณีที่ผู้บริหารคาดว่ากิจการจะดีขึ้น จะเลือกใช้โครงสร้างที่มีอัตราหนี้สินสูง เพื่อไม่ต้องจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นรายใหม่ แต่ในกรณีที่ผู้บริหารคาดว่ากิจการจะขาดทุน จะเลือกใช้วิธีการเพิ่มหุ้นสามัญเพื่อดึงผู้ลงทุนรายใหม่เข้ามาร่วมรับผลขาดทุน (เนาวรัตน์ ศรีพนากุล, 2556)

เมื่อบริษัทได้ประสพสถานะทางการเงินย่อมส่งผลต่อผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น บริษัท เป็นต้น โดยงานวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาเป็นเครื่องมือ นั่นคือ การใช้ตัวแบบจำลองสถานะทางการเงิน (Altman's Z-Score Model) โดยศึกษาสัญญาณเตือนจากงบการเงินที่กิจการเปิดเผย เพื่อให้สามารถทราบถึงสถานะทางการเงินของธุรกิจ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินมาเปรียบเทียบกันได้ในกิจการหรือเปรียบเทียบกับกิจการอื่น อีกทั้งสามารถใช้เพื่อวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการได้ ทั้งนี้ได้มีคำจำกัดของ “อัตราส่วนทางการเงิน” ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นการนำตัวเลขที่อยู่ในงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกิจการอื่นหรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ช่วยให้ผู้ใช้วิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานแนวโน้มและความเสี่ยงของกิจการได้ดียิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2560: เว็บไซต์)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การนำตัวเลขที่อยู่ในงบการเงินมาหาอัตราส่วนแล้วนำไปใช้สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกิจการอื่น หรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในอดีต ทำให้ผู้ใช้วิเคราะห์สามารถวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและแนวโน้มของกิจการ (วิมุติ พิณิจกุล, 2555)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง เครื่องมือใช้สำหรับการวิเคราะห์งบการเงิน โดยนำรายการในงบการเงินมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะแสดงเป็นสัดส่วน หรืออัตราร้อยละ โดยนำผลการวิเคราะห์มาใช้เปรียบเทียบและแสดงผลการดำเนินงานของบริษัท (ณัฐญาณ์ สอนบุญตา, 2559) โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560) คือ

2.3.1 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องตัวของธุรกิจ นั่นคือ ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการ ประกอบด้วย

2.3.1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนมากเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน

2.3.1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio or Acid Test Ratio) เป็นอัตราส่วนวัดส่วนของสินทรัพย์ที่ได้หักค่าสินค้าคงเหลือ ที่เป็นสินทรัพย์ระยะสั้นและความคล่องตัวในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ต่ำสุด เพื่อให้ทราบถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของกิจการได้

2.3.2 ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารงานของบริษัท ซึ่งจะแสดงในรูปอัตราผลกำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิ ประกอบด้วย

2.3.2.1 อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่า แสดงให้เห็นผลการดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายการผลิตและการตั้งราคา

2.3.2.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขาย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่า แสดงให้เห็นผลการดำเนินงานเกี่ยวกับต้นทุนของสินค้า รวมทั้งไปถึงต้นทุนในการบริหารและขาย รวมไปถึงการหักค่าเสื่อมราคาที่ต้องตัดจากสินทรัพย์ถาวร

2.3.2.3 อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อยอดขาย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานเกี่ยวกับกำไรหลังจากที่ได้มีการหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออก

2.3.3 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารด้านสินทรัพย์ภายในของกิจการนั้นคือ เป็นการเน้นการใช้ไปของสินทรัพย์ต่าง ๆ ว่ากิจการมีความสามารถมากน้อยเพียงใด ประกอบด้วย

2.3.3.1 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อส่วนของสินทรัพย์รวมของกิจการ แสดงให้เห็นผลกำไรที่กิจการทำได้ว่าเป็นร้อยละของการลงทุนด้วยสินทรัพย์ที่เป็นทรัพยากรในการดำเนินงาน

2.3.3.2 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นผลกำไรที่กิจการทำได้ว่าเป็นร้อยละของส่วนที่เจ้าของนำมาลงทุน ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลตอบแทนมากเท่าใด

2.3.3.3 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Receivable Turnover) เป็นอัตราส่วนระหว่างยอดขายเชื่อกับยอดลูกหนี้การค้า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่า กิจการสามารถเก็บเงินจากการขายเชื่อได้สูงหรือต่ำเพียงใด

2.3.3.4 อัตราการหมุนสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นอัตราส่วนระหว่างยอดขายเชื่อกับยอดลูกหนี้การค้า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่า แสดงถึงจำนวนวันที่ใช้ในการเก็บเงินจากลูกหนี้การค้า

2.3.3.5 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fix Assets Turnover) เป็นอัตราส่วนระหว่างขายสุทธิต่อสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพของบริษัทในการใช้สินทรัพย์ถาวร เพื่อก่อให้เกิดรายได้แก่บริษัท

2.3.4 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Leverage Ratio or Financial Ratio) เป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถในการบริหารเงินทุนหรือหนี้สินภายในของกิจการนั้นคือ เป็นการเน้นในด้านการจ่ายชำระหนี้ของกิจการ ว่ากิจการมีความสามารถมากน้อยเพียงใด ประกอบด้วย

2.3.4.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt/Equity Ratio) (เท่า) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นผลจากการนำเงินทุนในกิจการไปใช้ในแหล่งเงินทุนที่เกิดจากการก่อหนี้จากผู้เป็นเจ้าของมีอัตราเท่าใด

2.3.4.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage) (เท่า) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรก่อนดอกเบี้ยต่อดอกเบี้ย แสดงให้เห็นผลการวัดความสามารถของธุรกิจในการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้

2.3.4.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Total Asstes) (เท่า) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงให้เห็นผลการจากนำเงินทุนที่นำไปใช้ในสินทรัพย์ได้มาจากแหล่งเงินทุนก่อนนี้ เป็นอัตราส่วนเท่าใด

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้น ถือเป็นวิธีการหนึ่งในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ซึ่งในงบการเงินนั้นยังสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยวิธีการอื่นอีกดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละแนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นวิธีวิเคราะห์งบการเงินโดยเปรียบเทียบตัวเลขในงบการเงินตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป โดยใช้ตัวเลขในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งเป็นฐานสำหรับคำนวณ ซึ่งผลต่างระหว่างตัวเลขในงวดต่าง ๆ กับตัวเลขในงวดที่เป็นฐานจะถูกแปลงให้เป็นอัตราร้อยละ โดยการหารผลต่างระหว่างงวดด้วยตัวเลขของปีฐาน

การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละแนวตั้ง (Vertical Analysis) เป็นการเปรียบเทียบตัวเลขของแต่ละรายการกับตัวเลขยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เช่น การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน เช่น เงินสด ลูกหนี้การค้า เป็นต้น โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของยอดสินทรัพย์รวม หรือการเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน เช่น ต้นทุนขาย โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของยอดขาย

ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือสำหรับใช้วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน (Efficiency Ratio) และ อัตราส่วนวิเคราะห์หนี้โยบายทางการเงิน (Leverage Ratio or Financial Ratio) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการ โดยอาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวเลข

2.4 แบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน

แบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินมาใช้ในการแยกประเภท 3 ประเภท ได้แก่ บริษัทที่มีความมั่นคงทางการเงินสูง บริษัทมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง และบริษัทที่มีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน เพื่อให้สามารถรู้ถึงสถานะทางการเงินของบริษัท ทำให้บริษัทสามารถเตรียมความพร้อมพร้อมกับสถานะทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ทั้งนี้ได้มีคำจำกัดของ “แบบจำลองเพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงิน” ดังต่อไปนี้

แบบจำลองเพื่อพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน (Altman's Z-Score Model) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาใช้วิเคราะห์หาความล้มเหลวทางการเงิน โดยจะนำข้อมูลอัตราทางการเงินเพียงบางส่วนมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้ อัตราส่วนความคล่องตัวเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและ

ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (Altman, 1968) ตัวแบบดังกล่าวภายหลังจาก ค.ศ. 1985 เป็นต้นมา Altman Z-Score เริ่มได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่ผู้ตรวจสอบบัญชี (Accounting Audit) ที่ปรึกษาทางการเงินของบริษัทเอกชน ศาล และระบบพิจารณาอนุมัติการกู้ยืมของธนาคาร (เกิดแก้ว พิรติยุทธ์, 2561: เว็บไซต์)

โดยมีสูตรในการวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงินของบริษัท คือ

$$Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 0.999X_5 \quad (2.1)$$

ความหมายของตัวแปรแต่ละตัว คือ

Z = ค่าดัชนีวัดความเสี่ยงในสถานะทางการเงินของธุรกิจ

X_1 = อัตราส่วนความคล่องตัว เป็นอัตราส่วนใช้สำหรับวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของธุรกิจ ถ้ามีอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึง บริษัทจะส่งผลให้กิจการมีสภาพคล่องสูง แต่หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงถึง บริษัทจะส่งผลให้กิจการมีสภาพคล่องต่ำ แสดงถึง โดยคำนวณจาก เงินทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม

X_2 = เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน เป็นอัตราส่วนใช้วัดผลกำไรสะสมในช่วงเวลาที่ประกอบกิจการ ถ้ามีอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึง บริษัทมีศักยภาพสูงในการลงทุนขยายกิจการด้วยเงินทุนของตัวเอง แต่หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงถึง บริษัทมีศักยภาพต่ำในการลงทุนขยายกิจการด้วยเงินทุนของตัวเอง โดยคำนวณจาก กำไรสะสม/สินทรัพย์รวม

X_3 = ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารกิจการเพื่อให้กิจการทราบถึงรายได้ โดยไม่นำภาระในการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องและภาษีมาใช้ในการวิเคราะห์ ถ้ามีอัตราส่วนนี้มีค่าสูง แสดงถึง บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรและความสามารถที่จะสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้ หากอัตราส่วนนี้มีค่าต่ำ แสดงถึง บริษัทไม่มีความสามารถในการทำกำไรและความสามารถที่จะสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้ โดยคำนวณจาก กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/สินทรัพย์รวม

X_4 = สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน เป็นอัตราส่วนใช้วัดความอ่อนแอทางการเงินของกิจการ โดยพิจารณาสัดส่วนระหว่างหนี้สินรวมเปรียบเทียบกับมูลค่าของส่วนผู้ถือหุ้น ถ้ามีอัตราส่วนนี้มีค่าสูง แสดงถึง ธุรกิจมีแหล่งเงินทุนเป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่และหนี้สินเพียงเล็กน้อย ถือว่าสถานะทางการเงินมีความมั่นคงทางการเงินสูง หากอัตราส่วนนี้มีค่าต่ำ แสดงถึง ธุรกิจมีแหล่งเงินทุนเป็นหนี้สินส่วนใหญ่และสินทรัพย์เพียงเล็กน้อย โดยคำนวณจาก ส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม

X_5 = ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนใช้เปรียบเทียบยอดขายต่อส่วนของสินทรัพย์รวมของกิจการ ถ้าอัตราส่วนนี้มีสูง แสดงถึง ธุรกิจมีสินทรัพย์เหมาะสมตามความต้องการ หากอัตราส่วนนี้มีต่ำ แสดงถึง ธุรกิจมีสินทรัพย์มากเกินไปเกินความต้องการ โดยคำนวณจาก ยอดขาย/สินทรัพย์รวม

ค่า 1.2, 1.4, 3.3, 0.66 และ 0.999 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร X_1, X_2, X_3, X_4, X_5 โดยมีการคำนวณจากน้ำหนักของปัจจัย (Weighting Factor)

เมื่อมีการคำนวณค่าคะแนนเสรีจิ้น สามารถนำผลคะแนนมาแบ่งสถานะทางการเงินได้ 3 กลุ่ม คือ
 $Z\text{-Score} > 2.99$ จัดว่า ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

$1.81 < Z\text{-Score} < 2.99$ จัดว่า ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone)

$Z\text{-Score} < 1.81$ จัดว่า ธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

แต่สมการ X5 จะไม่สามารถสะท้อนถึงสถานะทางการเงินของกิจการที่ไม่ได้อยู่ในอุตสาหกรรมภาคการผลิต (Non-manufacturing) เช่น อุตสาหกรรมภาคการบริการ อุตสาหกรรมภาคค้าส่งหรือค้าปลีก ดังนั้นในปี 1985 Altman ได้ทำการปรับเปลี่ยนตัวแปรในการพยากรณ์ค่า Z-Score ให้เหมาะสมกับลักษณะกิจการ ดังนี้

$$Z = 6.56X1 + 3.26X2 + 6.72X3 + 1.05X4$$

โดยที่ตัวแปร ($X1 - X4$) นั้นยังคงมีความหมายและสูตรการวิเคราะห์เหมือนสมการ Z-score ในอุตสาหกรรมภาคการผลิตที่กล่าวไว้ข้างต้น เพียงแต่มีการปรับเปลี่ยนการถ่วงน้ำหนักใหม่ (เกิดเจ้า พิรติยุทธ์, 2561: เว็บไซต์)

ตัวแบบ Altman's Z-score จะมีการนำอัตราส่วนบางอัตราส่วนมาใช้ในการวิเคราะห์ เช่น อัตราส่วนความคล่องตัว ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ อีกทั้งมีการคิดค้นอัตราส่วนเพิ่มเติม คือ เงินทุนสะสมจากแหล่งภายในและสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานะทางการเงินของกิจการ ทั้งนี้ได้มีการใช้ตัวแบบที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมภาคการผลิต

นอกจากนั้นตัวแบบ Altman's Z-score มีจุดเด่นสามารถทำการพยากรณ์สถานะทางการเงินของบริษัทภายในระยะเวลา 1 ปีจากเวลาที่ประเมิน ได้ถึง 70 – 80% (จตุราพร สีหาบุตร และนารา กิตติเมธิกุล, 2557; ญัฐญาณ์ สอนบุญตา, 2559; เอกสิทธิ์ เข้มงวด, 2554; วิมุตติ พินิจกุล, 2555) ซึ่งเป็นเครื่องมือตรวจวัดสุขภาพทางการเงินของบริษัทที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลก ส่วนจุดด้อยมีดังต่อไปนี้ 1) หากเป็นธุรกิจขนาดเล็กที่มีแหล่งเงินทุนเป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่และมีหนี้สินเพียงเล็กน้อย จะทำให้ผลคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลางและใหญ่ที่มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่และมีสินทรัพย์เพียงเล็กน้อย จะทำให้ผลคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่แย่ โดยผลคะแนนไม่สามารถสะท้อนว่าธุรกิจขนาดเล็กจะอยู่เกณฑ์ดีทั้งหมด นอกจากนั้นธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์แย่ทั้งหมด 2) ตัวแบบไม่สามารถนำไปใช้ประเมินบริษัทที่ทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เนื่องจากความแตกต่างของความสามารถในการลงทุนจำนวนมาก โดยใช้เงินลงทุนเพียงเล็กน้อย (Leverage) รวมไปถึงวิธีการบันทึกรายได้และต้นทุนรวมถึงการจัดการแหล่งเงินทุนต่าง ๆ (เกิดเจ้า พิรติยุทธ์, 2561: เว็บไซต์)

แม้ตัวแบบจำลองการพยากรณ์สถานะทางการเงินของ Altman's จะผ่านมา 50 กว่าปี แต่ตัวแบบนี้ยังเป็นที่ยอมรับและเป็นที่นิยมในการนำมาใช้พยากรณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.5 ข้อมูลธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

อุตสาหกรรมอาหาร (Food industry) หมายถึง อุตสาหกรรมที่นำผลผลิตจากภาคเกษตร ได้แก่ ผลผลิตจากพืช ปศุสัตว์ และ ประมง มาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหาร โดยอาศัยเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารและการถนอมอาหาร ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการแปรรูปอาหาร (food processing equipment) บรรจุภัณฑ์อาหาร (packaging) เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์อาหารให้ได้ปริมาณมาก ๆ มีคุณภาพสม่ำเสมอ ปลอดภัย และสะดวกต่อการบริโภค หรือการนำไปใช้ในระดับต่อไป และเป็นการยืดอายุการเก็บรักษาสินค้าจาก พืช ปศุสัตว์ และประมง (นิธิยา รัตนพานนท์ และพิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์, 2560: เว็บไซต์)

อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม (Beverage industry) หมายถึง อุตสาหกรรมที่ผลิตอาหารประเภทหนึ่งที่เป็นของเหลว ช่วยลดความกระหาย ให้ความรู้สึกสดชื่น และขจัดความอ่อนเพลียชดเชยปริมาณน้ำที่ร่างกายสูญเสียไป ตลอดจนมีคุณค่าทางโภชนาการต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ มีส่วนประกอบหลัก คือน้ำ สารให้รสหวาน กรดอินทรีย์ สี และสารให้กลิ่นรส (กระทรวงสาธารณสุข, 2561: เว็บไซต์)

อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม (Beverage industry) หมายถึง อุตสาหกรรมเครื่องดื่มเป็นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ปัจจุบันอุตสาหกรรมเครื่องดื่มในประเทศไทยจัดเป็นตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย มีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่มีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางของตลาด จึงมีตลาดส่วนใหญ่อยู่ในประเทศและเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างงานโดยตรงรวมทั้งอุตสาหกรรมต่อเนื่องอีกเป็นจำนวนมาก (กรมโรงงาน, 2561: เว็บไซต์)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มจะมีการนำวัตถุดิบและทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตมาแปรรูป โดยต้องใช้เครื่องจักรในการผลิตที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย อีกทั้งต้องผ่านกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอนของการกระทำก่อนหลังออกมาเป็นผลผลิต ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยการผลิต กระบวนการผลิตและผลผลิต

นอกจากนั้นข้อมูลสถานการณ์ในภาคอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มนั้น มีตัวเลขทางสถิติปริมาณการผลิตรวมในปี 2559 มีจำนวน 29.79 ล้านตัน เมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตรวมของอุตสาหกรรมอาหารในปี 2558 มีจำนวน 31.32 ล้านตัน พบว่ามีอัตราการย่ำแย่ลดลง 4.91% เนื่องจากปัญหาภัยแล้งภายในประเทศ ทำให้ปริมาณผลผลิตพืชผลเกษตรลดลง โดยเฉพาะกลุ่มน้ำตาลทราย และน้ำมันพืช อีกทั้งยังมีการลดลงของผลผลิตด้านการประมง เนื่องการประมงของไทยเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยการประมงไทยได้ปฏิบัติตามกฎหมายประมงฉบับใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหา IUU Fishing ที่สหภาพยุโรปได้ประกาศให้ใบเหลืองกับไทย ทำให้การทำประมงผิดกฎหมายเริ่มมีการลดลงส่งผลให้ผลผลิตประมงลดลงตามไปด้วย (ธนาคารออมสิน, 2560: เว็บไซต์) ทั้งนี้ได้มีการแสดงรายละเอียดตาม ตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลปริมาณการผลิตอุตสาหกรรมอาหารประเทศไทย

อุตสาหกรรมอาหาร	ปริมาณการผลิตอุตสาหกรรมอาหาร (ล้านตัน)			
	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	
การผลิตรวม	31.43	31.32	29.79	-4.91%
น้ำตาลทราย	16.11	15.98	13.75	-13.98%
น้ำมันพืช	1.73	1.67	1.57	-5.52%
ประมง	0.89	0.82	0.79	-3.82%
ธัญพืชและแป้ง	2.23	2.17	2.45	12.93%
ผักผลไม้	0.76	0.76	0.84	11.02%
อาหารสัตว์	6.55	6.57	6.96	5.98%
เบหมีกิ่งสำเร็จรูป	0.24	0.23	0.24	4.33%
ปศุสัตว์	1.38	1.46	1.49	2.47%
ผลิตภัณฑ์นม	1.55	1.67	1.68	1.01%

ที่มา: ธนาคารอมสิน (2560: เว็บไซต์)

จากข้อมูลกรุงเทพมหานคร (12 พฤศจิกายน 2558) พบว่า GDP ของจังหวัดอุบลราชธานีมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554 โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจของอุบลราชธานีประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรม 19% ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและภาคเกษตรกรรม 15% โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก 3 ชนิด คือ ข้าวหอมมะลิ ยางพารา และมันสำปะหลัง อีกทั้งการเติบโตของจังหวัดอุบลราชธานีช่วงที่ผ่านมาสำหรับภาคอุตสาหกรรมยังทรงตัว แต่ภาคเกษตรกรรมในปี 2554 มีสัดส่วน 18% และลดลงเป็น 15% ในปี 2557 สำหรับสาเหตุของการหดตัวเกิดจากราคาของพืชผลทางการเกษตรที่ตกต่ำในช่วงปี 2557 ทำให้ภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าของผลผลิตลดลงและภัยธรรมชาติที่สร้างความเสียหายให้กับพืชผลทางการเกษตรเป็นอย่างมาก (วิญญู วีระนนทาเวทย์, 2561: เว็บไซต์)

นอกจากนั้นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี (GPP) ปี 2558 มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปีเท่ากับ 176,013 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.0 เมื่อเทียบกับ ปี 2557 ซึ่งโครงสร้างการผลิต ณ ราคาประจำปี 2558 สาขาที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ 1) สาขาขนส่ง ขยายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ เท่ากับ 48,142 ล้าน 2) อุตสาหกรรม (การผลิต) เท่ากับ 34,623 ล้านบาท 3) เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ เท่ากับ 28.174 ล้านบาท ทั้งนี้ได้มีการแสดงรายละเอียดตาม ตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต ณ ราคาประจำปี 2558

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2557	ปี 2558
ภาคเกษตร	27,774	28,918
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ (ล้านบาท)	27,062	28,174
การประมง (ล้านบาท)	712	744
ภาคนอกเกษตร	146,216	148,085
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (ล้านบาท)	365	394
อุตสาหกรรม (ล้านบาท)	33,903	34,623
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา (ล้านบาท)	1,785	1,814
การก่อสร้าง (ล้านบาท)	3,869	3,874
การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และในครัวเรือน (ล้านบาท)	47,291	48,142
โรงแรมและภัตตาคาร (ล้านบาท)	1,161	1,212
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม (ล้านบาท)	2,253	2,267
ตัวกลางทางการเงิน (ล้านบาท)	14,408	14,509
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (ล้านบาท)	15,605	15,646
การบริหารราชการแผ่นดินการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ (ล้านบาท)	9,912	9,934
การศึกษา (ล้านบาท)	10,195	10,201
ประเภทอุตสาหกรรม	2557	2558
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคม (ล้านบาท)	4,396	4,432
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ (ล้านบาท)	614	618
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล (ล้านบาท)	418	419
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ล้านบาท)	173,990	176,013
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน	100,864	102,037
ประชากร (1,000) คน	1,858	1,894

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดอุบลราชธานี (2561: เว็บไซต์)

ทั้งนี้จังหวัดอุบลราชธานีนั้นได้มีการวางแผนพัฒนาจังหวัดฯ ในอนาคต (พ.ศ. 2561-2564) โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน เช่น 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 2) การส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว 3) การพัฒนาการเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร 4) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) การเสริมสร้างและรักษาความ

มั่นคง 6) การพัฒนาระบบบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์หลักที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในงานวิจัยนี้นั้น จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) ข้าวหอมมะลิและพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้รับการเพิ่มศักยภาพการผลิต 2) ปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการบริหารให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุม 3) เกษตรกร/ชุมชนเกษตรมีความเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) ผลผลิตทางการเกษตรมีการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่า และ 5) มีการคิดกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า โดยจะส่งผลให้เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัด (จังหวัดอุบลราชธานี, 2561: เว็บไซต์)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถานะทางการเงิน เป็นสถานการณ์ทางการเงินที่ธุรกิจเผชิญอยู่ในขณะนั้น โดยเริ่มแรกจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน ต่อมาจะนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วนตามตัวแบบ Altman's Z-score model คือ อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ สุดท้ายเมื่อมีการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเสร็จสิ้นจะนำมาใช้วิเคราะห์ตามตัวแบบ Altman's Z-score model เพื่อนำผลคะแนนมาใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของธุรกิจ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) และธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

โดยการวิเคราะห์สถานะทางการเงินนั้น ในอดีตนั้นได้มีผู้เริ่มต้นศึกษา Beaver เมื่อ ค.ศ. 1966 โดยผู้ศึกษางานวิจัยได้มีการกำหนดปัจจัยในการศึกษาความสัมพันธ์กับการพยากรณ์ล้มละลายของธุรกิจด้วยการใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 อัตราส่วน เช่น 1) รายได้สุทธิ/หนี้สินรวม 2) รายได้สุทธิ/ยอดขาย 3) เงินสดหมุนเวียน/หนี้สินรวม และ 4) เงินสดหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม แต่ยังไม่มีการมีการนำอัตราส่วนมาหาความสัมพันธ์ร่วมกัน ต่อมา Altman's Z-score model มีการคิดค้นจาก Altman เมื่อปี ค.ศ. 1968 เป็นตัวแบบการพยากรณ์ที่ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงิน 5 อัตราส่วน ซึ่งมีสมการคือ $Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 0.999X_5$ และต่อมาใน ค.ศ. 1985 ได้มีการพัฒนาตัวแบบ Altman's Z-score model เพื่อให้สามารถใช้วิเคราะห์ธุรกิจนอกภาคการผลิตได้ ซึ่งมีสมการคือ $Z = 6.56X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$ ทั้งนี้เครื่องมือใช้ในการพยากรณ์มีความแม่นยำในการพยากรณ์สูงและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยงานวิจัยนี้ได้มีการศึกษาตามตัวแบบ Altman's Z-score model เพื่อวิเคราะห์สถานะทางการเงิน

พันธุ์ทิพย์ โชติเวธิ (2551) ได้ศึกษาเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการเปรียบเทียบกับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีการเลือกบริษัทจากกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่มีมูลค่าสินทรัพย์สูงสุด 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงิน ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 – 2550 ติดต่อกัน 4 ปี โดยการวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้มและมี

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของแต่ละบริษัทกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมา ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมขนส่งและโลจิสติกส์นั้น กิจการจะเผชิญกับปัญหาหลายๆด้าน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา เงินเพื่อ ราคาน้ำมันผันผวน คู่แข่ง ฯลฯ จึงทำให้รายได้มีการปรับลดลงจากปี 2550 ซึ่งแตกต่างจาก พ.ศ. 2546-2549 ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น จากการศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน พบว่า บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) มีความโดดเด่นอัตราส่วนทางการเงิน 3 ด้าน คือ 1) อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง 2) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระหนี้ และ 3) อัตราส่วนแสดงมูลค่าตลาด ต่อมาบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความโดดเด่นเพียงด้านเดียว คือ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ สุดท้ายบริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความโดดเด่นเพียงด้านเดียว คือ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร แต่การศึกษาในครั้งนี้เป็นวิเคราะห์ทางการเงินเพียงด้านเดียวที่แสดงถึงสถานะทางการเงินของกิจการได้ดี แต่การศึกษาความแข็งแกร่งของกิจการนั้น ควรมีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการวิเคราะห์ที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเงิน เพื่อแสดงความถึงความเสี่ยงที่มีความแตกต่างกันในแต่ละบริษัท

ดวงรัตน์ เกียรติหิรัญเลิศ (2551) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ จำนวน 4 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ระหว่าง พ.ศ. 2546 - 2550 ทั้งนี้อัตราส่วนทางการเงินนั้น สามารถแบ่งออกได้ คือ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนคุณภาพเงินให้สินเชื่อ อัตราส่วนประสิทธิภาพการดำเนินงาน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร และอัตราส่วนแสดงความเสี่ยงของเงินทุน เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า จากการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่งพบว่า ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้ง 4 นั้นจะมี สิ่งเหมือนกัน คือ จะมีสภาพคล่องสูงอยู่ในระดับดี มีการปล่อยสินเชื่อมีคุณภาพ ความเพียงพอเงินทุนมีแนวโน้มดีขึ้น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อกำไรที่จะมีมากขึ้น เป็นต้น โดยมีผลการวิเคราะห์แตกต่างกันแต่ละธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) พบว่า ไม่ต้องตั้งค่านี้อสังหาริมทรัพย์จะสูญไ้สูงและมีการสร้างผลกำไรได้ค่อนข้างต่ำ ในขณะที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้ลดลงและมีความสามารถทำกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้สูญค้อยๆปรับค่าขึ้นและมีความสามารถทำกำไรมีความโดดเด่น สุดท้ายธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้สูญยังมีความแปรปรวนมากและความสามารถทำกำไรลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการแสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารนั้น ๆ อีกทั้งในอนาคตยังมีเครื่องมือและปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น เช่น วิธีการวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size) การวิเคราะห์อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) เป็นต้น

ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ (2551) ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน 17 อัตราส่วน ที่สามารถใช้อธิบายสถานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเพชรบุรีได้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 19 แห่ง โดยมีการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่ได้จากการวิเคราะห์ Capital Adequacy Asset Quality

Management Efficiency Earnings Quality and Liquidity (CAMEL) ประกอบด้วย 1) Capital Adequacy คือ การวิเคราะห์ด้านความเสี่ยงของแหล่งเงินทุน 2) Asset Quality คือ การวิเคราะห์สินทรัพย์ที่ลงทุนก่อให้เกิดรายได้มากน้อยเพียงไร 3) Management Efficiency คือ การวิเคราะห์ความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ ต่อมา 4) Earnings Quality คือ การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ และ 5) Liquidity คือ การวิเคราะห์ความเพียงพอของเงิน อีกทั้งมีการศึกษาปัจจัยทางการเงินของสหกรณ์แทนการใช้อัตราส่วนทางการเงินสามารถแบ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ คือ 1) ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารธุรกิจและการกู้ยืม 2) ปัจจัยด้านการจัดการหนี้สิน การบริหารลูกหนี้ และทุนสะสม 3) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการใช้สินทรัพย์และการบริหารสินค้า โดยจากการศึกษา พบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่วิเคราะห์ตามตัวแบบ CAMEL ความสอดคล้องกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ จึงทำให้สามารถนำไปศึกษากับสหกรณ์ในจังหวัดอื่นภายในอนาคตได้

วิมลรัตน์ ไตรรัตนานนท์ (2551) การศึกษาฐานะทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์แนวโน้ม โดยมีการแยกเป็นกลุ่มบริษัทเป็น 3 ขนาด กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดกลาง กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็ก เพื่อให้รู้ถึงผลการดำเนินงาน การรับความเสี่ยง สภาพคล่องของสินทรัพย์เงินสำรอง โดยใช้ข้อมูลงบการเงินและแนวโน้ม เริ่มต้นจากการนำข้อมูลงบการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ที่จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด จำนวน 40 บริษัท มาทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและแนวโน้ม ซึ่งใช้ช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2544 -2548 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ ได้เปรียบในด้านการดำเนินงานในการรับประกันภัยมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายด้านรับประกันภัยต่ำ มีการขยายงานได้มาก มีปัญหาในด้าน ความเพียงพอของเงินสำรองทางเทคนิค ส่วนกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดกลางจะได้เปรียบในด้านผลดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีปัญหาในด้านความเพียงพอของเงินสำรองทางเทคนิค และกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็ก มีผลการดำเนินงานมาตรฐาน มีปัญหาในด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย

รุ่งทิพย์ สุขสกุล และ นงคินิตย์ จันทร์จรัส (2554) ได้ศึกษาการแบบพยากรณ์การล้มละลายของสถาบันการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา: ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก มีการเลือกจากมูลค่าสินทรัพย์รวมมากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐจำนวนทั้งสิ้น 60 บริษัท โดยมีการใช้อัตราส่วนทางการเงิน CAMEL ทั้ง 17 อัตราส่วนและใช้การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ Logistic Regression (LOGIT) ควบคู่กัน เพื่อศึกษาถึงโอกาสที่บริษัทจะล้มละลายหรือไม่ล้มละลายซึ่งผลการวิจัยนี้ให้คำตอบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญต่อการล้มละลายของบริษัทด้วยการวิเคราะห์ LOGIT ได้แก่ 1) อัตราส่วนทุน/สินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่อยู่ในกลุ่มความเพียงพอของเงินทุน (C) 2) อัตราส่วนสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินกู้ยืม เป็นอัตราส่วนที่อยู่ในกลุ่มคุณภาพการปล่อยสินเชื่อ (A) 3) อัตราส่วนกำไรสุทธิ/สินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่อยู่ในกลุ่มความสามารถในการทำกำไร (E) และ 4) อัตราส่วนเงินสด/สินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่อยู่ในกลุ่มสภาพคล่องของสถาบันการเงิน (L) ผลการศึกษานี้มีระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ในระยะเวลา 1 ปีก่อนเกิดการล้มละลายแบบจำลองสามารถพยากรณ์ได้ความแม่นยำเฉลี่ยที่ 96.67% แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปจากปีที่เกิดล้มละลายนั่น

ซึ่งในระยะเวลา 2 ปีและ 3 ปีนั้น แบบจำลองสามารถพยากรณ์นั้นกลับมีค่าความแม่นยำลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งมีความแม่นยำเฉลี่ยที่ 83.33% และ 80.00% ตามลำดับ

เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554) ได้ศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ Altman's EM-Score Model สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยนำข้อมูลจากงบการเงิน โดยจะนำคะแนนจากตัวแบบ Altman's EM-Score Model ไปทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน ซึ่งจะพยากรณ์ในระยะเวลาล่วงหน้า 1-2 ปี นอกจากนั้นมีการศึกษาอัตราส่วนเพิ่มเติม คือ อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวมและอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม หลังจากวิเคราะห์และนำไปใช้พัฒนาตัวแบบ Altman's EM-Score Model ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ ซึ่งมีการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากการศึกษาตัวแบบ Altman's EM Score Model มีความสามารถในการพยากรณ์สถานะของบริษัทได้ถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ยการพยากรณ์ระยะเวลาล่วงหน้า 1-2 ปี เท่ากับร้อยละ 95.0 และ 83.33 ตามลำดับ โดยมีความแม่นยำในการพยากรณ์การล้มละลายสูง

วิมุตติ พินิจกุล (2555) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 6 หลักทรัพย์ ดังต่อไปนี้ 1) บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) 2) บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน) 3) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) 4) บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) 5) บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) และ 6) บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด (มหาชน) มีระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2552 ถึง ไตรมาสที่ 4 ของปี 2554 โดยมีการนำตัวแบบจำลอง Altman's Z-Score Model มาใช้ในการวิเคราะห์ อีกทั้งมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและความเสี่ยงที่เป็นระบบ (β) ผลการวิจัยพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดพาณิชย์มีโอกาสที่กิจการล้มละลายค่อนข้างต่ำ นอกจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับความเสี่ยงเป็นระบบ (β) นั้น มีอัตราส่วนที่มีทิศทางตรงกันข้ามกับความเสี่ยงที่เป็นระบบเป็นส่วนใหญ่ โดยมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนความคล่องตัว อัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน อัตราส่วนความสามารถหากำไร และอัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของธุรกิจ ในขณะที่ความสัมพันธ์ที่มีทิศทางกับความเสี่ยงที่เป็นระบบ (β) นั้น มีเพียงอัตราส่วนสัดส่วนแห่งภาระผูกพันทางการเงิน จากความสัมพันธ์ของอัตราส่วนและความเสี่ยงที่เป็นระบบ สะท้อนให้เห็นว่าอัตราส่วนทางการเงินส่วนใหญ่มีค่าสูง ทำให้ความเสี่ยงของบริษัทมีผลต่อบริษัทเพียงเล็กน้อย ทำให้บริษัทส่วนใหญ่มีความมั่นคงทางการเงินสูง

จตุราพร สีหาบุตร และนารา กิตติเมธิกุล (2557) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว โดยมีการเลือกจากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดหนองคาย ระหว่างงบการเงิน ใน พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2555 ด้วยการใช้หลักการวิเคราะห์แบบ Z-Score ผลการวิจัยพบว่า ความแข็งแกร่งทางการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัด สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่มคือ สถานะทางการเงินอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง (Safe Zone) มีสัดส่วนอยู่ที่ 66-73% ต่อมาสถานะความไม่แน่นอนในสถานะทางการเงิน (Gray Zone) มีสัดส่วนอยู่ที่ 1-13% และ สถานะทางการเงินที่อ่อนแอ (Weak Zone) มีสัดส่วนอยู่ที่

26-34% สำหรับจังหวัดหนองคายผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมดอยู่ในสถานะทางการเงินอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง (Safe Zone) ในขณะที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ตนั้น ธุรกิจนำเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่สถานะทางการเงินอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง (Safe Zone) รองลงก็จะอยู่ในสถานะความไม่แน่นอนในสถานะทางการเงิน (Gray Zone) และมีสถานะทางการเงินที่อ่อนแอ (Weak Zone) ที่มีจำนวนเพียงเล็กน้อย อีกทั้งพบว่าสัดส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทั้งสามกลุ่มจำแนกตามรายจังหวัดไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละปี ยกเว้นเมื่อทดสอบสัดส่วนของกลุ่มการเงินในภาพรวม พบว่า พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2555 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติแต่เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จันทนา วัฒนกาญจนะ (2559) ได้ศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในธุรกิจอุตสาหกรรมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการวิเคราะห์แนวโน้มของอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในธุรกิจอุตสาหกรรม 22 หมวดธุรกิจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มบริษัทที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทหุ้นสามัญจำนวน 363 บริษัท ในช่วง พ.ศ. 2548 – 2557 จากการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์จะต้องประเมินในลักษณะภาพรวมทั้งกิจการ ไม่ใช่พิจารณาอัตราส่วนทางการเงินตัวใดตัวหนึ่งเพียงตัวเดียว เช่น กิจการที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องในระยะสั้นที่ต่ำ แต่กิจการมีความสามารถในการทำกำไรดีมาก โดยนำอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของธุรกิจไปใช้ในการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทางการเงินของกิจการนั้น ต้องเลือกอัตราส่วนมาตรฐานให้ตรงกับกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันและควรที่จะต้องใช้อัตราส่วนมาตรฐานที่อยู่ในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกันด้วย เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่แตกต่างกันผลการดำเนินงานของธุรกิจก็อาจจะแตกต่างกันไป

ณัฐญาณ์ สอนบุญตา (2559) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความล้มเหลวด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร หมวดธุรกิจพาณิชย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 11 บริษัท ระยะเวลา พ.ศ. 2557 - 2559 โดยมีการนำตัวแบบจำลอง Altman's Z-Score Model มาใช้ในการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่อยู่ในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารหมวดธุรกิจพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 11 บริษัทนั้นจะอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่า 2.67 ซึ่งจะอยู่สูงกว่าช่วง (Safe Zone) แสดงให้เห็นถึงสุขภาพทางการเงินแข็งแรง และจะไม่เกิดภาวะล้มละลายภายในปีหรือสองปีข้างหน้า โดยไม่มีบริษัทที่อยู่ในภาวะต้องจับตาอยู่อย่างใกล้ชิด (Gray Zone) และไม่มีบริษัทที่มีโอกาสล้มละลายภายในปีหรือสองปีข้างหน้า (Distress Zone) มีโอกาสที่กิจการล้มละลายต่ำหรือแทบจะไม่มีโอกาสที่จะล้มละลายเลย

ตารางที่ 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ผู้วิจัย	ตัวแบบ Z-Score					วิเคราะห์ทางการเงินทั่วไป			
		อัตราส่วนความคล่องตัว	เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน	ความสามารถในการทำกำไร	สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน	ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์	การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน	ความสามารถในการหากำไร	อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการทำงาน	อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน
1	พันธุ์ทิพย์ โชติเวธิ (2551)	/		/			/	/	/	/
2	ดวงรัตน์ เกียรติหิรัญเลิศ (2551)	/		/			/	/	/	
3	ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ (2551)	/		/			/	/	/	/
4	วิมลรัตน์ ไตรรัตนานนท์ (2551)	/		/			/	/		
5	รุ่งทิพย์ สุขสกล และ นงคินิตย์ จันทรจรัส (2554)	/		/			/	/		
6	เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2554)			/	/	/	/	/		
7	วิมุตติ พินิจกุล (2555)	/	/	/	/		/	/		
8	จตุราพร สีหาบุตร และ นารา กิตติเมธิกุล (2557)	/	/	/	/		/	/		
9	จันทนา วัฒนกาญจนะ (2559)	/		/			/	/		/
10	ณัฐญาณ์ สอนบุญตา (2559)	/	/	/	/		/	/		

จากงานวิจัยที่ในอดีตตามตารางข้างต้น พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่จะใช้วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินได้การวิเคราะห์ทั่วไปด้วยการใช้อัตราส่วนทางการเงิน 4 ด้านในการวิเคราะห์ (ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ, 2551; พันธุ์ทิพย์ โชติเวธิ, 2551; ดวงรัตน์ เกียรติหิรัญเลิศ, 2550) นอกจากนั้นงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิเคราะห์ผลทางการเงินโดยทั่วไปใช้อัตราส่วนทางการเงินด้านการวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratio) และความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio) พบว่าธุรกิจมีปัญหาในด้านสภาพคล่องและการหากำไรเป็นหลัก

ในขณะที่จะมีงานวิจัยจำนวนน้อยที่จะมีการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของกิจการด้วยตัวแบบ Z-score จำนวนไม่มากนัก โดยจะมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 5 ด้าน คือ อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (ณัฐญาณ์ สอนบุญตา, 2559; วิมุตติ พินิจกุล, 2555) นอกจากนั้นจะมีไม่กี่งานวิจัยเพียงเล็กน้อยจะวิเคราะห์สถานะทางการเงินด้วยอัตราส่วน 4 ด้าน คือ อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไรและสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน โดยมีการปรับเปลี่ยนตัวแปรเป็น $Z = 6.5X_1 + 3.26X_2 + 6.72X_3 + 1.05X_4$ (Altman, 1985) โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ นำข้อมูลจากบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาใช้ในการพยากรณ์ ซึ่งจะมีงานวิจัยจำนวนน้อยที่จะนำข้อมูลที่ไม่ได้เอาข้อมูลมาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อีกทั้งไม่ค่อยมีการนำมาใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินในอุตสาหกรรมอาหาร (เอกสิทธิ์ เข้มงวด, 2554; จตุราพร สีหาบุตร และนารา กิตติเมธิกุล, 2557)

จากการศึกษาแบบจำลองการพยากรณ์สถานะทางการเงิน ทำให้เห็นว่า การพยากรณ์สถานะทางการเงินส่วนใหญ่จะนิยมใช้กับกรณีของกลุ่มบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะแบบจำลองสถานะทางการเงิน (Altman's Z-score) ที่มีการนำไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาต่อยอดเป็นจำนวนมาก อีกทั้งธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์มีการแสดงข้อมูลมากกว่าธุรกิจนอกตลาดหลักทรัพย์ ในขณะที่ธุรกิจที่มีการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือธุรกิจนอกตลาดหลักทรัพย์ (จตุราพร สีหาบุตร และนารา กิตติเมธิกุล, 2557) กลับมีการศึกษาแบบจำลองสถานะทางการเงิน (Altman's Z-score) เล็กน้อย เนื่องจากนักวิจัยต้องขอซื้อข้อมูลเพิ่มเติมจากกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินในครั้งนี้ได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงประโยชน์หากนำตัวแบบมาตรฐาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง สภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและรูปแบบจำลองเพื่อพยากรณ์สภาวะทางการเงินของ Altman's Z-Score (1968) เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) อีกทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ จากกลุ่มธุรกิจจดทะเบียนอาหารและเครื่องดื่มที่จดทะเบียนการค้า จำนวน 58 กิจการ โดยทำการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจากแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาวะทางการเงิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

การศึกษครั้งนี้เป็นประชากรทั้งหมด คือ ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จ.อุบลราชธานี ที่มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยธุรกิจต้องมีงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน ประจำปี 2557 – 2559 เปิดเผยในฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อีกทั้งอาจต้องมีการพิจารณาตัดข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน ที่ไม่มีการลงทุนสินทรัพย์ถาวรและหรือไม่มียอดขายระหว่างเปิดธุรกิจ เพื่อให้สะท้อนความเป็นจริงกับธุรกิจประเภทอาหารและเครื่องดื่ม โดยมีธุรกิจที่ผ่านการพิจารณา จำนวน 58 กิจการ โดยมีหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) มีทั้งหมด 174 หน่วย (หน่วยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คำนวณได้จาก ประชากร 58 กิจการ คูณ ระยะเวลาที่ต้องการศึกษา 3 ปี เท่ากับ 174 หน่วย)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ กระดาษทำการ (Working paper) สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี เช่น ประเภทจดทะเบียน วัตถุประสงค์ในการเปิดกิจการ ปีจดทะเบียน ทุนจดทะเบียน สินทรัพย์รวม ขนาดสินทรัพย์ กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

3.2.2 ข้อมูลงบการเงินของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและข้อมูลงบการเงินที่มีการซื้อเพิ่มเติมจากกระทรวงการคลัง ได้แก่

3.2.2.1 ข้อมูลในงบแสดงฐานะทางการเงิน คือ สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์รวม กำไร (ขาดทุน)สะสม หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินรวม และส่วนของผู้ถือหุ้น

3.2.2.2 ข้อมูลในงบกำไรขาดทุน คือ ยอดขาย และกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี

นอกจากนี้จะนำทางการเงินดังกล่าวที่ได้มานั้นทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และคำนวณค่า Z-score model เพื่อพยากรณ์ภาวะทางการเงิน โดยมีรายละเอียดอัตราส่วนทางการเงินดัง ตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 สมการคำนวณอัตราส่วนตัวแบบ Z-score model

ตัวแปร	วิธีการคำนวณ	หน่วย
1	อัตราส่วนความคล่องตัว = เงินทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม	เท่า
2	เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน = กำไรสะสม/สินทรัพย์รวม	เท่า
3	ความสามารถในการทำกำไร = กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/สินทรัพย์รวม	ร้อยละ
4	สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน = ส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม	เท่า
5	ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ = ยอดขาย/สินทรัพย์	เท่า

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ Z-score model การพยากรณ์ภาวะทางการเงิน เพื่อพิจารณากรอบแนวคิดการวิจัย

3.3.2 ออกแบบกระดาศำทำการตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลทุติยภูมิ

3.3.3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมเนื้อหาและข้อมูลของการวิจัย

3.3.4 นำผลของการศึกษาตามข้อ 3.3.2 มาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินและพยากรณ์ภาวะทางการเงิน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ใช้แหล่ง ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในการศึกษาโดยใช้วิธีการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูล และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้ข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุน เป็นรายปี พ.ศ. 2557 – พ.ศ. 2559 รวมระยะเวลา 3 ปี ของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่จดทะเบียนในการค้าที่มีข้อมูลแสดงในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 58 กิจการ เพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลมาประมวลผลในโปรแกรม Excel และ SPSS โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ประเภทจดทะเบียน วัตถุประสงค์ในการเปิดบริษัท อายุกิจการ ขนาดสินทรัพย์ ทุนจดทะเบียน ปีจดทะเบียน กำไร (ขาดทุน) สุทธิ โดยการใช้สถิติ คือ แจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

3.5.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ทั้ง 5 อัตราส่วน ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ โดยมีการแสดงรายละเอียดของแต่ละอัตราส่วน ดังต่อไปนี้

อัตราส่วนความคล่องตัว เป็นอัตราส่วนใช้สำหรับวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของธุรกิจ สมการของ $X_1 = \text{เงินทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม}$

เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน เป็นอัตราส่วนใช้วัดผลกำไรสะสมในช่วงเวลาที่ประกอบกิจการ สมการของ $X_2 = \text{กำไรสะสม/สินทรัพย์รวม}$

ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารกิจการ เพื่อให้กิจการทราบถึงรายได้ โดยไม่นำภาระในการกู้เงินที่เกี่ยวข้องและภาษีมาใช้ในการวิเคราะห์

สมการของ $X_3 = \text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/สินทรัพย์รวม}$

สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน เป็นอัตราส่วนใช้วัดมูลค่าของบริษัทและหนี้สินรวมในปัจจุบันของกิจการว่าเป็นห่วงหรือไม่ เนื่องจากข้อมูลนอกตลาดหลักทรัพย์ไม่มีมูลค่าตลาด จึงได้ทำการปรับเปลี่ยนสมการเป็น “ส่วนผู้ถือหุ้น” แทน เพื่อให้สามารถคำนวณสมการในการศึกษาครั้งนี้ได้

$$\text{สมการของ } X_4 = \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม} \quad (3.1)$$

หมายเหตุ: สมการตัวแบบ Altman's Z-Score Model (1968) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน คำนวณจาก ส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม

ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนใช้เปรียบเทียบยอดขายต่อส่วนของสินทรัพย์รวมของกิจการ สมการของ $X_5 = \text{ยอดขาย/สินทรัพย์รวม}$

โดยมีการใช้สถิติ ได้แก่ แจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

3.5.3 การวิเคราะห์สถานะทางการเงินในอนาคต โดยใช้ตัวแบบในการพยากรณ์ Z-Score Model ที่คิดค้นขึ้นโดย Altman (1968) ดังสมการต่อไปนี้

$$Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 0.999X_5 \quad (3.2)$$

ตัวแปรแต่ละตัวมีความหมายดังต่อไปนี้

Z = ค่าดัชนีวัดความเสี่ยงในการล้มละลายของธุรกิจ

X_1 = อัตราส่วนความคล่องตัว

X_2 = เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน

X_3 = ความสามารถในการทำกำไร

X_4 = สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน

X_5 = ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

ค่า 1.2, 1.4, 3.3, 0.66 และ 0.999 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร X_1, X_2, X_3, X_4, X_5 โดยมีการคำนวณจากน้ำหนักของปัจจัย (Weighting Factor)

โดยมีการกลุ่มธุรกิจออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

$Z\text{-Score} > 2.99$ หมายถึง ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

$1.81 < Z\text{-Score} < 2.99$ หมายถึง ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone)

$Z\text{-Score} < 1.81$ หมายถึง ธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

โดยหลังจากคำนวณคะแนนตามตัวแบบในการพยากรณ์ $Z\text{-Score Model}$ จะมีการใช้สถิติ ได้แก่ แจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มประชากร จำนวน 58 กิจการ ทั้งนี้มีการใช้อัตราส่วนทางการเงินและแบบจำลองเพื่อทำนายสถานะทางการเงิน Altman's Z-Score ที่ประกอบไปด้วยอัตราส่วนทางการเงิน 5 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนความคล่องตัว เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ความสามารถในการทำกำไร สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ โดยเก็บข้อมูลทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในช่วงปี 2557 -2559 รวมระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มธุรกิจ คือ ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จ.อุบลราชธานี ที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 58 กิจการ ประกอบด้วย ประเภทจดทะเบียน วัตถุประสงค์การจัดตั้งบริษัท อายุกิจการ ทุนจดทะเบียน ขนาดสินทรัพย์รวม ขนาดกิจการ และกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละประเภทของกลุ่มธุรกิจ

ประเภทนิติบุคคล	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
บริษัทจำกัด	30	51.7
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	27	46.6
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	1	1.7
รวม	58	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นกลุ่มธุรกิจ จำนวน 58 กิจการ สามารถแบ่งเป็นนิติบุคคลเป็นประเภทบริษัทจำกัด 30 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 51.7 เป็นประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด 27 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 46.6 และเป็นประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 1 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของวัตถุประสงค์การจัดตั้งของกลุ่มธุรกิจ

วัตถุประสงค์	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
สีข้าว	32	55.2
ผลิตน้ำแข็ง	10	17.2
ผลิตสตาร์ชมันสำปะหลัง	2	3.4
ผลิตอาหารอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	2	3.4
ผลิตสุรากลั่น	2	3.4
ผลิตน้ำดื่มบริสุทธิ์	2	3.4
ผลิตน้ำมันสด	2	3.4
ผลิตอาหารอื่น ๆ	1	1.7
ผลิตขนมขบเคี้ยว	1	1.7
ผลิตขนมปังเค้ก	1	1.7
ผลิตกาแฟ	1	1.7
ผลิตน้ำมันรำข้าว	1	1.7
การบรรจุเนื้อสัตว์ปีกสด	1	1.7
รวม	58	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งธุรกิจของกลุ่มธุรกิจ โดยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่จัดตั้งเพื่อการสีข้าว จำนวน 32 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมาคือการผลิตน้ำแข็ง มีจำนวน 10 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 17.2 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่จัดตั้งเพื่อการผลิตอาหารอื่น ๆ อีกเพียงเล็กน้อย ได้แก่ การผลิตสตาร์ชมันสำปะหลัง การผลิตสุรากลั่น การผลิตน้ำดื่มบริสุทธิ์ การผลิตน้ำมันสด การผลิตน้ำมันรำข้าว ขนมขบเคี้ยว ขนมปังเค้ก กาแฟ และเนื้อสัตว์ปีก

ตารางที่ 4.3 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจรายย่อย ณ ปี 2559

อายุกิจการ	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ปี	3	42.85
11 – 20 ปี	2	28.57
21 – 30 ปี	1	14.29
31 – 40 ปี	0	0
เกิน 40 ปี	1	14.29
รวม	7	100.0
ค่าต่ำสุด = 5, ค่าสูงสุด = 41, ค่ามัธยฐาน = 12, ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ = 10.50		

หมายเหตุ: คำนวณอายุกิจการจากปีจดทะเบียนถึงปี 2561

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจรายย่อย ณ ปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีอายุไม่เกิน 10 ปี จำนวน 3 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 42.85 รองลงมาจะเป็นธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี จำนวน 2 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 28.57 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีอายุจดทะเบียนเพียงเล็กน้อย คือ ธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 21 - 30 ปี และธุรกิจที่มีอายุเกิน 40 ปี ซึ่งไม่มีธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 31 - 40 ปี

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลค่ามัธยฐานของอายุกิจการ พบว่า กลุ่มธุรกิจมีค่ามัธยฐาน คือ 12 ปี โดยมีธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนน้อยสุดเป็นระยะเวลา 5 ปี คือ บริษัท ป.เจริญกิจ อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด อีกทั้งธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนมากที่สุดเป็นระยะเวลา 41 ปี คือ ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า

ตารางที่ 4.4 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ณ ปี 2559

อายุกิจการ	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ปี	6	24.00
11 - 20 ปี	12	48.00
21 - 30 ปี	5	20.00
31 - 40 ปี	0	0
เกิน 40 ปี	2	8.00
รวม	25	100.0
ค่าต่ำสุด = 5, ค่าสูงสุด = 61, ค่ามัธยฐาน = 14, ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ = 6.75		

หมายเหตุ: คำนวณอายุกิจการจากปีจดทะเบียนถึงปี 2561

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ณ ปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี จำนวน 12 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาจะเป็นธุรกิจที่มีอายุไม่เกิน 10 ปี จำนวน 6 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 24 และธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 21 - 30 ปี จำนวน 5 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 20 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีอายุจดทะเบียนเพียงเล็กน้อย คือ ธุรกิจที่มีอายุเกิน 40 ปี และไม่มีธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 31 - 40 ปี

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลค่ามัธยฐานของอายุกิจการ พบว่า กลุ่มธุรกิจมีค่ามัธยฐาน คือ 14 ปี โดยมีธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนน้อยสุดเป็นระยะเวลา 5 ปี คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เค.พี ดิสทริบิวเตอร์ แบรนดส์ อีกทั้งธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนมากที่สุดเป็นระยะเวลา 61 ปี คือ โรงน้ำแข็งอนามย์อุบล

ตารางที่ 4.5 อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง ณ ปี 2559

อายุกิจการ	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ปี	6	23.08
11 – 20 ปี	14	53.85
21 – 30 ปี	4	15.37
31 – 40 ปี	1	3.85
เกิน 40 ปี	1	3.85
รวม	26	100.0
ค่าต่ำสุด = 6, ค่าสูงสุด = 55, ค่ามัธยฐาน = 13, ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ = 3.375		

หมายเหตุ: คำนวณอายุกิจการจากปีจดทะเบียนถึงปี 2561

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อายุกิจการของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง ณ ปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี จำนวน 14 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาจะเป็นธุรกิจที่มีอายุไม่เกิน 10 ปี จำนวน 6 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 23.08 และธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 21 - 30 ปี จำนวน 4 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 15.37 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีอายุจดทะเบียนเพียงเล็กน้อย คือ ธุรกิจที่มีอายุเกิน 40 ปี และธุรกิจที่มีอายุตั้งแต่ 31 - 40 ปี

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลค่ามัธยฐานของอายุกิจการ พบว่า กลุ่มธุรกิจมีค่ามัธยฐาน คือ 13 ปี โดยมีธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนน้อยสุดเป็นระยะเวลา 6 ปี คือ บริษัท ชัยวัฒนาธัญญะ จำกัด โรงสีโชคประเสริฐเขมราษฎร์รุ่งเรือง และบริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด อีกทั้งธุรกิจที่มีอายุการจดทะเบียนมากที่สุดเป็นระยะเวลา 55 ปี คือ โรงสีเทอดไทย

ตารางที่ 4.6 ทุนจดทะเบียนของกลุ่มธุรกิจ

ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ล้านบาท	39	67.2
มากกว่า 10 – 50 ล้านบาท	7	12.1
มากกว่า 50 – 100 ล้านบาท	4	6.9
เกิน 100 ล้านบาท	8	13.8
รวม	58	100.0
ค่าต่ำสุด = 400,000, ค่าสูงสุด = 1,210,000,000, ค่ามัธยฐาน = 5,000,000 ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ = 23,293,750		

จากตารางที่ 4.6 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจตามทุนจดทะเบียน ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่มีการจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท จำนวน 40 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 67.8 รองลงมาเป็นการจดทะเบียน

เกิน 100 ล้านบาท จำนวน 8 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 13.6 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีการจดทะเบียน 10 - 50 ล้านบาทและธุรกิจที่มีการจดทะเบียน 50 - 100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.9 และร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลมัธยฐานของทุนจดทะเบียน พบว่า กลุ่มธุรกิจมีค่ามัธยฐาน คือ 5,000,000 บาท โดยมีธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนน้อยที่สุดจำนวน 400,000 บาท คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด หกพันนา และธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนมากที่สุด จำนวน 1,210,000,000 บาท คือ บริษัท อุบลเกษตร พลังงาน จำกัด

ตารางที่ 4.7 ขนาดสินทรัพย์รวมกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559

สินทรัพย์รวม (ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 10 ล้านบาท	21 (36.2%)	18 (31.0%)	19 (32.8%)
มากกว่า 10 - 50 ล้านบาท	13 (22.4%)	13 (22.4%)	10 (17.2%)
มากกว่า 50 - 100 ล้านบาท	10 (17.2%)	8 (13.8%)	11 (19.0%)
เกิน 100 ล้านบาท	14 (24.1%)	19 (32.8%)	18 (31.0%)
รวม	58 (100%)	58 (100%)	58 (100%)
ค่าต่ำสุด	549,900	137,004	99,043
ค่าสูงสุด	2,012,199,383	2,175,754,810	2,635,950,827
ค่ามัธยฐาน	32,316,326	44,012,316	46,856,006
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	56,022,292	98,160,890	66,710,631

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การแบ่งกลุ่มธุรกิจตามขนาดสินทรัพย์ โดยส่วนใหญ่จะมีขนาดสินทรัพย์ รวมไม่เกิน 10 ล้านบาท จากข้อมูลปี 2557 - 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 หรือ ประมาณ 1 ใน 3 ของบริษัททั้งหมด รองลงมาจะเป็นธุรกิจที่มีขนาดสินทรัพย์รวมเกิน 100 ล้านบาท ซึ่งจะมีสัดส่วนร้อยละประมาณ 24 - 32 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีขนาดสินทรัพย์รวม คือ ธุรกิจที่มี ขนาดสินทรัพย์ 10 - 50 ล้านบาทและธุรกิจที่มีขนาดสินทรัพย์ 50 - 100 ล้านบาท ซึ่งจะมีสัดส่วน ประมาณร้อยละ 20

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลค่ามัธยฐานของขนาดสินทรัพย์รวม พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 32,316,326 บาท ต่อมาในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 44,012,316 บาท และในปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 46,856,006 บาท โดยมีธุรกิจที่มีขนาดสินทรัพย์รวมน้อยที่สุดในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีจำนวน 549,900 บาท ปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีจำนวน 137,004 บาท และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีจำนวน 99,043 บาท ส่วนธุรกิจที่มีขนาดสินทรัพย์รวมสูงที่สุดในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท อุบลเกษตร พลังงาน จำกัด มีจำนวน 2,012 ล้านบาท ปี 2558 อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีจำนวน 2,175 ล้านบาท และปี 2559 บริษัท แป้งมันเอย์มอีสานอุตสาหกรรม จำกัด มีจำนวน 2,635 ล้านบาท

เมื่อแบ่งขนาดธุรกิจนั้น โดยใช้มิติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (เฉพาะกิจ) ครั้งที่ 2/2561 มีการแบ่งลักษณะธุรกิจรายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลาง

(SMEs) ในที่ประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ 12 ตุลาคม 2561 ซึ่งแบ่งขนาดธุรกิจ โดยใช้รายได้เป็นเกณฑ์ คือ 1) ธุรกิจรายย่อย (Micro) มีรายได้ จำนวนไม่เกิน 1.8 ล้านบาท 2) ธุรกิจขนาดย่อม (Small) มีรายได้ มากกว่า 1.8 ล้านบาทถึง 100 ล้านบาท 3) ธุรกิจขนาดกลาง (Medium) รายได้มากกว่า 100 ล้านบาท ถึง 500 ล้านบาท ทั้งนี้การใช้เกณฑ์รายได้นั้น (ประชาชาติธุรกิจ, 2561: เว็บไซต์) สามารถวิเคราะห์ ผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ขนาดกิจการของกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559

ขนาดกิจการ (รายได้)	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
รายย่อย (ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท)	7 (12.10%)	6 (10.30%)	7 (12.10%)
ขนาดย่อม (มากกว่า 1.8 - 100 ล้านบาท)	25 (43.10%)	26 (44.80%)	25 (43.10%)
ขนาดกลาง (มากกว่า 100 - 500 ล้านบาท)	26 (44.80%)	26 (44.80%)	26 (44.80%)
รวม	58 (100%)	58 (100%)	58 (100%)
ค่าต่ำสุด (รายได้)	328,000	207,500	135,000
ค่าสูงสุด (รายได้)	3,863,017,569	4,023,144,730	2,951,302,220
ค่ามัธยฐาน	64,638,779	78,055,088	96,552,691
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	97,000,659	125,916,322	134,785,463

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เมื่อแบ่งกลุ่มธุรกิจตามขนาดกิจการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจขนาดกลาง จากข้อมูลปี 2557 – 2559 มีสัดส่วนประมาณเกือบร้อยละ 50 จากบริษัททั้งหมดที่ได้มีการแบ่งไว้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลาง รองลงมาจะเป็นธุรกิจขนาดย่อม คิดเป็นร้อยละประมาณ 43 – 45 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจรายย่อยที่มีจำนวนเพียงเล็กน้อย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลมัธยฐานตามขนาดกิจการ พบว่า ปี 2557 ค่ามัธยฐาน จำนวน 64,638,779 บาท ต่อมาในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 78,055,088 บาท และในปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 96,552,691 บาท ธุรกิจที่มีขนาดกิจการน้อยที่สุดในแต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีรายได้ จำนวน 328,000 บาท ปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีรายได้ จำนวน 207,500 บาทและ ปี 2559 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีรายได้ จำนวน 135,000 บาท ส่วนธุรกิจที่มีขนาดกิจการสูงสุดในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีรายได้ จำนวน 3,863 ล้านบาท ปี 2558 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีรายได้ จำนวน 4,023 ล้านบาท และปี 2559 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีรายได้ จำนวน 2,951 ล้านบาท ตามลำดับปี

ตารางที่ 4.9 กำไร (ขาดทุน) สุทธิของกลุ่มธุรกิจ ประจำปี 2557 - 2559

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 1 ล้านบาท	33 (56.9%)	27 (46.6%)	29 (50.0%)
มากกว่า 1 - 5 ล้านบาท	20 (34.5%)	20 (34.5%)	18 (29.3%)
มากกว่า 5 - 10 ล้านบาท	2 (3.4%)	9 (15.5%)	10 (17.2%)
เกิน 10 ล้านบาท	3 (5.2%)	2 (3.4%)	2 (3.4%)
รวม	58 (100%)	58 (100%)	58 (100%)
ค่าต่ำสุด	-6,181,911	-105,750,839	-98,505,821
ค่าสูงสุด	204,372,195	169,588,999	118,423,409
มัธยฐาน	949,837	1,370,215	992,815
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	1,287,455	1,494,042	2,210,663

จากตารางที่ 4.9 เมื่อแบ่งกลุ่มธุรกิจตามกำไร(ขาดทุน)สุทธิ โดยส่วนใหญ่จะมีกำไร (ขาดทุน) สุทธิไม่เกิน 1 ล้านบาท จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 47 - 50 หรือประมาณ 1 ใน 2 ของบริษัททั้งหมด รองลงมาจะเป็นธุรกิจที่กำไร(ขาดทุน)สุทธิ 1 - 5 ล้านบาท ซึ่งจะมีสัดส่วนร้อยละประมาณ 30 - 35 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจที่จำนวนเพียงเล็กน้อย คือ ธุรกิจมีกำไร (ขาดทุน) สุทธิ 5 - 10 ล้านบาท และธุรกิจที่กำไร(ขาดทุน)สุทธิเกิน 10 ล้านบาท

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลมัธยฐานของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 949,837 บาท ต่อมาในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 1,370,215 บาท และในปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 992,815 บาท ธุรกิจที่มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิน้อยที่สุดในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท โชคชัย ไพบูลย์ จำกัด มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 6,181,911 บาท ปี 2558 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 105,750,839 บาท และปี 2559 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 98,505,821 บาท ตามลำดับปี ส่วนธุรกิจที่มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิสูงสุด ในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีผลกำไรสุทธิสูงสุด จำนวน 204 ล้านบาท ปี 2558 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 169 ล้านบาท และปี 2559 บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 118 ล้านบาท

4.2 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จ.อุบลราชธานี โดยมีการเก็บข้อมูลจากงบการเงินที่มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วน 5 ประเภท ที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ประกอบด้วย 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

4.2.1 อัตราส่วนความคล่องตัว

อัตราส่วนความคล่องตัว เป็นอัตราส่วนใช้สำหรับวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของธุรกิจ โดยคำนวณจาก

$$\text{อัตราส่วนความคล่องตัว} = \text{เงินทุนหมุนเวียน} / \text{สินทรัพย์รวม} \quad (4.1)$$

โดยเงินทุนหมุนเวียน คำนวณจาก

$$\text{เงินทุนหมุนเวียน} = \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{หนี้สินหมุนเวียน}$$

ตารางที่ 4.10 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 – 2559

อัตราส่วนความคล่องตัว	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	0 (0%)	1 (16.67%)	1 (14.29%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	7 (100%)	5 (83.33%)	6 (85.71%)
เกิน 1 เท่า	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.6306	0.3243	0.0608
ค่าสูงสุด	0.9973	0.9976	0.9976
ค่ามัธยฐาน	0.9179	0.8713	0.9912
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.0803	0.1768	0.0784

จากตารางที่ 4.10 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อยตามอัตราส่วนความคล่องตัว โดยส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวมีค่ามากกว่า 0.5 - 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่า สัดส่วนประมาณร้อยละ 83 - 100 ของกลุ่มธุรกิจ รองลงมาจะเป็นธุรกิจจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวมีค่ามากกว่า 0 - 0.5 เท่า นอกจากนั้นไม่มีธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวน้อยมีค่าไม่เกิน 0 เท่า และธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานอัตราส่วนความคล่องตัว พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.9179 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.8713 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.9912 เท่า สำหรับธุรกิจที่อัตราส่วนความคล่องตัวน้อยสุด ในแต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.6306 เท่า ในปี 2558 บริษัท ป.เกรียบกึ่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.3243 เท่า และปี 2559 บริษัท ป.เกรียบกึ่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.0608 เท่า นอกจากนั้น ธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวสูง ในแต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9973 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9976 เท่า และปี 2559 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9976 เท่า

ตารางที่ 4.11 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559

อัตราส่วนความคล่องตัว	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	11 (44.00%)	9 (34.61%)	7 (28.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	4 (16.00%)	6 (23.08%)	10 (40.00%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	10 (40.00%)	11 (42.31%)	8 (32.00%)
เกิน 1 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	-1.7373	-2.5892	-3.4008
ค่าสูงสุด	0.9852	0.9869	0.9722
ค่ามัธยฐาน	0.1877	0.2944	0.1444
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.5659	0.5086	0.3898

จากตารางที่ 4.11 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อมตามอัตราส่วนความคล่องตัว โดยส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวในแต่ละปีแตกต่างกัน จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่า ในปี 2557 กลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวไม่เกิน 0 เท่า คิดเป็นร้อยละ 44 ต่อมา ในปี 2558 กลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวมากกว่า 0.5 – 1 เท่า คิดเป็นร้อยละ 42.31 และในปี 2559 กลุ่มธุรกิจส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวมากกว่า 0 – 0.5 เท่า คิดเป็นร้อยละ 40 นอกจากนั้นในช่วงปี 2557 – 2559 จะไม่มีธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานอัตราส่วนความคล่องตัว โดยพบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.1877 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.2944 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.1444 เท่า สำหรับธุรกิจที่อัตราส่วนความคล่องตัวน้อยสุด ในแต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน เพื่อนในวารีเทพ มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -1.7373 เท่า ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -2.5892 เท่า และปี 2559 บริษัท ปังมาพาณิชย์ จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -3.4008 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวสูง ในแต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีข้าวเลี้ยงฮง มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9852 เท่า ในปี 2558 โรงสีข้าวเลี้ยงฮง มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9869 เท่า และปี 2559 โรงสีอุดมชัย มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9722 เท่า

ตารางที่ 4.12 อัตราส่วนความคล่องตัวของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557-2559

อัตราส่วนความคล่องตัว	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	3 (11.54%)	2 (7.69%)	2 (7.69%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	9 (34.62%)	8 (30.77%)	5 (19.23%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	14 (53.84%)	16 (61.54%)	19 (73.08%)
เกิน 1 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.2233	-0.2113	-0.2746
ค่าสูงสุด	0.9457	0.9776	0.9680
ค่ามัธยฐาน	0.5538	0.6581	0.6731
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.3166	0.3481	0.2063

จากตารางที่ 4.12 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลางตามอัตราส่วนความคล่องตัว โดยส่วนใหญ่จะมีอัตราส่วนความคล่องตัวมีค่ามากกว่า 0.5 - 1 เท่าจากข้อมูลปี 2557 - 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 53 - 73 รองลงมาจะเป็นธุรกิจจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวมีค่ามากกว่า 0 - 0.5 เท่า ซึ่งมีเพียงธุรกิจจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวน้อยมีค่าไม่เกิน 0 เท่า นอกจากนั้นไม่มีธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานอัตราส่วนความคล่องตัว โดยพบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.5538 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.6581 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.6731 เท่า สำหรับธุรกิจที่อัตราส่วนความคล่องตัวน้อยสุด ในแต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -0.2233 เท่า ในปี 2558 บริษัท ก้าวหน้าโกลบอล จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -0.2113 เท่า และปี 2559 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว -0.2746 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีอัตราส่วนความคล่องตัวสูง ในแต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีอุดมชัย มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9457 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9776 เท่า และปี 2559 โรงสีเทอดไทย มีค่าอัตราส่วนความคล่องตัว 0.9680 เท่า

4.2.2 เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน

เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน เป็นอัตราส่วนใช้วัดผลกำไรสะสมในช่วงเวลาที่ประกอบกิจการ โดยคำนวณจาก

$$\text{เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน} = \text{กำไร (ขาดทุน) สะสม / สินทรัพย์รวม} \quad (4.2)$$

ตารางที่ 4.13 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557-2559

ค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	1 (14.29%)	1 (16.67%)	1 (14.29%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	5 (71.42%)	3 (50.00%)	3 (42.86%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	1 (14.29%)	2 (33.33%)	3 (42.86%)
เกิน 1 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	-2.0555	-2.2357	-2.4754
ค่าสูงสุด	0.7422	0.7707	0.7776
ค่ามัธยฐาน	0.2876	0.2459	0.4014
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.1851	0.5457	0.5804

จากตารางที่ 4.13 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อยตามเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0 - 0.5 เท่า จากข้อมูลปี 2557 - 2559 พบว่า มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 42 - 71 ซึ่งจะมีธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่าไม่เกิน 0 เท่า และธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0.5 - 1 เท่า นอกจากนั้นไม่มีธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.2876 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.2459 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.4014 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในน้อยที่สุด แต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน จำนวน -2.0555 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -2.2357 เท่า และปี 2559 ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -2.4754 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจมีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.7422 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.7707 เท่า และปี 2559 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.7776 เท่า

ตารางที่ 4.14 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559

ค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	7 (28.00%)	6 (23.08%)	9 (36.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	11 (44.00%)	14 (53.84%)	10 (40.00%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	7 (28.00%)	6 (23.08%)	6 (24.00%)
เกิน 1 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	-21.5116	-82.8215	-104.2826
ค่าสูงสุด	0.9019	0.8245	0.8319
ค่ามัธยฐาน	0.2321	0.1972	0.1734
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.3576	0.4855	0.3259

จากตารางที่ 4.14 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อมตามเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0 - 0.5 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่า มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 - 53 ซึ่งจะมีธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่าไม่เกิน 0 เท่า และธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0.5 – 1 เท่า นอกจากนั้นไม่มีธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.2321 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.1972 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.1734 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในน้อยที่สุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน จำนวน -21.5116 เท่า ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -82.8215 เท่า และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -104.2826 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจมีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีเอกไพบูลย์ มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.9019 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน อุบลชัยรุ่งเรือง มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.8245 เท่า และปี 2559 โรงน้ำแข็งอนามัยอุบล มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.8319 เท่า

ตารางที่ 4.15 เงินทุนสะสมจากแหล่งของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 – 2559

ค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	4 (15.38%)	4 (15.38%)	4 (15.38%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	15 (57.70%)	17 (65.38%)	15 (57.70%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	7 (26.92%)	5 (19.24%)	7 (26.92%)
เกิน 1 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.3774	-0.3171	-0.1969
ค่าสูงสุด	0.9409	0.7305	0.8870
ค่ามัธยฐาน	0.1205	0.0814	0.1734
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.2825	0.1328	0.2408

จากตารางที่ 4.15 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลางตามเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0 - 0.5 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 57 – 65 รองลงจะเป็นธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่ามากกว่า 0.5 – 1 เท่า คิดเป็นร้อยละ 19 – 26 ซึ่งจะมีธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในมีค่าไม่เกิน 0 เท่า นอกจากนั้นไม่มีธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในเกิน 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.2194 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.1750 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.12446 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในน้อยที่สุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีเนรมิต มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน จำนวน -0.3774 เท่า ในปี 2558 โรงสีเนรมิต มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -0.3171 เท่า และปี 2559 บริษัท ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซบาร์ไรซ์) จำกัด มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน -0.1969 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีเงินทุนสะสมจากแหล่งภายในที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีเทอดไทย มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.9409 เท่า ในปี 2558 โรงสีข้าวอุบลสรวงเรือง มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.7305 เท่า และปี 2559 โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ มีค่าเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 0.8870 เท่า

4.2.3 ความสามารถในการทำกำไร

ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารกิจการ เพื่อให้กิจการทราบถึงรายได้ โดยไม่นำภาระในการกู้เงินที่เกี่ยวข้องและภาษีมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยคำนวณจาก

$$\text{ความสามารถในการทำกำไร} = \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี} / \text{สินทรัพย์รวม}}{\quad} \quad (4.3)$$

ตารางที่ 4.16 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่เป็นรายย่อย ประจำปี 2557 – 2559

ความสามารถในการทำกำไร	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกินร้อยละ 0	1 (14.30%)	1 (16.67%)	2 (28.57%)
มากกว่าร้อยละ 0 – 0.5	6 (85.70%)	5 (83.33%)	5 (71.43%)
มากกว่าร้อยละ 0.5 - 1	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
เกินร้อยละ 1	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.1273	-0.0727	-0.0909
ค่าสูงสุด	0.2030	0.1545	0.1061
ค่ามัธยฐาน	0.1091	0.1000	0.0212
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.0894	0.0761	0.0363

จากตารางที่ 4.16 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่เป็นรายย่อยตามความสามารถในการทำกำไร โดยส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการทำกำไรมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 – 0.5 จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่า มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 71 - 86 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีความสามารถในการทำกำไรมีค่าไม่เกินร้อยละ 0 ซึ่งจะไม่มีการใดเลยที่มีความสามารถในการทำกำไรมากกว่าร้อยละ 0.5 – 1 และไม่มีธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรเกินร้อยละ 1

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานความสามารถในการทำกำไร พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.1091 ในปี 2558 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.1000 และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.0212 สำหรับธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีข้าวพิบูลทองทวี มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.1273 ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วนในแอ่งการ่า มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.7270 และปี 2559 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีค่าความสามารถในการทำกำไรร้อยละ -0.0909 นอกจากนั้นธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท พชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.2030 ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน ไบโไฟเขียว มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.1545 และปี 2559 บริษัท เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.1061

ตารางที่ 4.17 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559

ความสามารถในการทำกำไร	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกินร้อยละ 0	3 (12.00%)	2 (7.69%)	7 (28.00%)
มากกว่าร้อยละ 0 – 0.5	21 (84.00%)	23 (88.46%)	17 (68.00%)
มากกว่าร้อยละ 0.5 - 1	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
เกินร้อยละ 1	1 (4.00%)	1 (3.85%)	1 (4.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.5152	-0.7182	-0.7909
ค่าสูงสุด	1.2727	3.5212	10.2818
ค่ามัธยฐาน	0.0424	0.0348	0.0333
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.0629	0.0409	0.1265

จากตารางที่ 4.17 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อมตามความสามารถในการทำกำไร โดยส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการทำกำไรมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 – 0.5 จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 68 - 88 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีความสามารถในการทำกำไรมีค่าไม่เกินร้อยละ 0 และธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรเกินร้อยละ 1 ซึ่งจะไม่มียุทธกิจใดเลยที่มีความสามารถในการทำกำไรมากกว่าร้อยละ 0.5 – 1

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานความสามารถในการทำกำไร พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.0424 ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวนร้อยละ 0.0348 และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.0333 สำหรับธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท ปิงมาพาณิชย์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.5152 ในปี 2558 บริษัท ปิงมาพาณิชย์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.7182 และปี 2559 บริษัท ปิงมาพาณิชย์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไรร้อยละ -0.7909 นอกจากนั้นธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 1.2727 ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 3.5212 และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 10.2818

ตารางที่ 4.18 ความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 – 2559

ความสามารถในการทำกำไร	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกินร้อยละ 0	0 (0%)	1 (3.85%)	2 (7.69%)
มากกว่าร้อยละ 0 – 0.5	26 (100%)	25 (96.15%)	24 (92.31%)
มากกว่าร้อยละ 0.5 - 1	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
เกินร้อยละ 1	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.0001	-0.0636	-0.1212
ค่าสูงสุด	0.1455	0.2212	0.2848
ค่ามัธยฐาน	0.0349	0.0516	0.0637
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.0281	0.0334	0.0379

จากตารางที่ 4.18 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลางตามความสามารถในการทำกำไร โดยส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการทำกำไรมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 – 0.5 จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 92 - 100 หรือเกือบทั้งหมดของกลุ่มธุรกิจ นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีความสามารถในการทำกำไรมีค่าไม่เกินร้อยละ 0 ซึ่งจะไม่มีการใดเลยที่มีความสามารถในการทำกำไรมากกว่าร้อยละ 0.5 – 1 และไม่มีธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรเกินร้อยละ 1

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานความสามารถในการทำกำไร พบว่า ในปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.0349 ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวนร้อยละ 0.0516 และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวนร้อยละ 0.0637 สำหรับธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท ก้าวหน้าโกคภัณฑ์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.0001 ในปี 2558 โรงสีข้าวอิงไพบูลย์ (2007) มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.0636 และปี 2559 บริษัท เอสเค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ -0.1212 นอกจากนั้นธุรกิจมีความสามารถในการทำกำไรที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีข้าวกิจอุดม มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.1455 ในปี 2558 โรงสีข้าวทองพีชผล จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.2212 และปี 2559 บริษัท วาริน มิลค์ จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร ร้อยละ 0.2848

4.2.4 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน

สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน เป็นอัตราส่วนใช้หาความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนเข้าธุรกิจ โดยพิจารณาสัดส่วนระหว่างหนี้สินรวมเปรียบเทียบกับมูลค่าของส่วนผู้ถือหุ้น โดยคำนวณจาก

$$\text{ความสามารถในการทำกำไร} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{หนี้สินรวม}} \quad (4.4)$$

* สมการตัวแบบ Altman's Z-Score Model (1968) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน
คำนวณจาก

$$\text{สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน} = \text{ส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด/หนี้สินรวม} \quad (4.5)$$

จากข้อมูลธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า นั้น จะไม่มีการแสดงส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด จึงได้มีการนำ “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ที่มีการแสดงในงบแสดงฐานะทางการเงินนั้น มาใช้ในการคำนวณแทนส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด

ตารางที่ 4.19 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 - 2559

สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	1 (14.29%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	0 (0.00%)	1 (16.67%)	0 (0.00%)
เกิน 1 เท่า	7 (100%)	5 (83.33%)	6 (85.71%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	4.1788	0.6198	0.1883
ค่าสูงสุด	386.1642	412.9075	2,858.9298
ค่ามัธยฐาน	160.4582	206.7341	182.1958
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	177.4887	182.0075	206.4435

จากตารางที่ 4.19 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจรายย่อยตามสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีส่วนโครงสร้างทางการเงินเกิน 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 83 - 100 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0 - 0.5 เท่า และธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0.5 - 1 เท่า ซึ่งจะไม่มีการมีธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินไม่เกิน 0 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 160.45 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐานจำนวน 206.73 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 182.19 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน 4.1788 เท่า ในปี 2558 บริษัท ป.เกรียบกึ่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน 0.6198 เท่า และปี 2559 บริษัท ป.เกรียบกึ่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน 0.1883 เท่า นอกจากนั้น ธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงน้ำแข็งดอนมดแดง มีค่าความสามารถในการทำกำไร 386.16 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่า

ความสามารถในการทำกำไร 412.90 เท่า และปี 2559 โรงสีเรืองนิรันดร์อุบล มีค่าความสามารถในการทำกำไร 2,858.92 เท่า

ตารางที่ 4.20 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559

สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	4 (16.00%)	3 (11.53%)	4 (16.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	4 (16.00%)	8 (30.77%)	5 (20.00%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	3 (12.00%)	1 (3.85%)	2 (8.00%)
เกิน 1 เท่า	14 (56.00%)	14 (53.85%)	14 (56.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.9255	-0.9788	-0.9818
ค่าสูงสุด	3,111.8508	3,115.7377	1,870.6570
ค่ามัธยฐาน	2.0115	2.0763	1.1735
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	45.5286	50.2663	22.3877

จากตารางที่ 4.20 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมตามสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่นั้นจะมีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินเกิน 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 53 - 56 หรือประมาณ 2 ใน 5 ของกลุ่มธุรกิจ รองลงจะเป็นธุรกิจมีจำนวนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0 - 0.5 เท่า คิดเป็นร้อยละ 16 - 30 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจเพียงเล็กน้อยที่มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินไม่เกิน 0 และธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0.5 - 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 2.012 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 2.076 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 1.173 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน -0.9255 เท่า ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน -0.9788 เท่า และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน 0.9818 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจมีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีเรืองนิรันดร์อุบล มีค่าความสามารถในการทำกำไร 3,111.85 เท่า ในปี 2558 โรงสีเรืองนิรันดร์อุบล มีค่าความสามารถในการทำกำไร 3,115.73 เท่า และปี 2559 บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร 1,870.65 เท่า

ตารางที่ 4.21 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559

สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	1 (3.85%)	2 (7.69%)	0 (0.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	8 (30.77%)	9 (34.62%)	7 (26.92%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	4 (15.38%)	5 (19.23%)	6 (23.08%)
เกิน 1 เท่า	13 (50.00%)	10 (38.46%)	13 (50.00%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	-0.2185	-0.1890	0.0662
ค่าสูงสุด	549.5575	85.5207	254.8020
ค่ามัธยฐาน	0.8893	0.5402	0.9898
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	17.3998	0.7812	3.5079

จากตารางที่ 4.21 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจขนาดกลางตามสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่นั้นจะมีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินเกิน 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 - 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 39 - 50 หรือประมาณ 2 ใน 5 ของกลุ่มธุรกิจ รองลงจะเป็นธุรกิจมีจำนวนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0 - 0.5 เท่า คิดเป็นร้อยละ 27 - 35 นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจเพียงเล็กน้อยที่มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินไม่เกิน 0 และธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินมากกว่า 0.5 - 1 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.8893 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.5402 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.9898 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินน้อยสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีเนรมิต มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน -0.2185 เท่า ในปี 2558 โรงสีเนรมิต มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน -0.1890 เท่า และปี 2559 โรงสีธัญญาทรัพย์ มีค่าสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน 0.0662 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจมีสัดส่วนโครงสร้างทางการเงินที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีโชคประเสริฐเขมราษฎร์รุ่งเรือง มีค่าความสามารถในการทำกำไร 549.55 เท่า ในปี 2558 บริษัท รัชฟาร์ม จำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร 85.52 เท่า และปี 2559 บริษัท รัชฟาร์มจำกัด มีค่าความสามารถในการทำกำไร 254.80 เท่า

4.2.5 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนวิเคราะห์การหมุนเวียนของสินทรัพย์ เหมาะสมตามความต้องการหรือไม่ โดยเปรียบเทียบยอดขายต่อส่วนของสินทรัพย์รวมของกิจการ โดยคำนวณจาก

$$\text{ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์} = \text{ยอดขาย/สินทรัพย์รวม} \quad (4.6)$$

ตารางที่ 4.22 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557-2559

ประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	4 (57.14%)	3 (50.00%)	5 (71.43%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	2 (28.57%)	3 (50.00%)	2 (28.57%)
เกิน 1 เท่า	1 (14.29%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.1317	0.1177	0.0574
ค่าสูงสุด	1.1331	0.7458	0.7697
ค่ามัธยฐาน	0.4613	0.4471	0.2831
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	0.3474	0.1722	0.2218

จากตารางที่ 4.22 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อยตามประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0 – 0.5 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 50 - 71 รองลงจะเป็นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0.5 – 1 เท่า นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เกิน 1 เท่า และไม่มีธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ไม่เกิน 0 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.4613 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐานจำนวน 0.4471 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 0.2831 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าต่ำสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีข้าวพิบูลทองทวี มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.1317 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน หกพันนา มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.1177 เท่า และปี 2559 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.0574 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท ป.เจริญบักขี้ อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 1.1331 เท่า ในปี 2558 ห้างหุ้นส่วน ไบโม่เขียว มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.7458 เท่า และปี 2559 ห้างหุ้นส่วน ไบโม่เขียว มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.7697 เท่า

ตารางที่ 4.23 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 - 2559

ประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	3 (12.00%)	4 (15.38%)	4 (16.00%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	6 (24.00%)	9 (34.62%)	8 (32.00%)
เกิน 1 เท่า	16 (64.00%)	13 (50.00%)	13 (52.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.2870	0.4421	0.2924
ค่าสูงสุด	16.7585	58.6539	71.8042
ค่ามัธยฐาน	1.1749	1.0069	1.0904
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	1.0103	0.6540	0.7335

จากตารางที่ 4.23 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อมตามประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เกิน 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 50 - 64 รองลงจะเป็นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0.5 – 1 เท่า นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0 – 0.5 เท่า และไม่มีธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ไม่เกิน 0 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 1.17 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 1.00 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 1.09 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าต่ำสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.2870 เท่า ในปี 2558 บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.4421 เท่า และปี 2559 บริษัท เอสเค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.2924 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 16.75 เท่า ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 58.65 เท่า และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 71.80 เท่า

ตารางที่ 4.24 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 - 2559

ประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
ไม่เกิน 0 เท่า	0 (0.00%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)
มากกว่า 0 - 0.5 เท่า	2 (7.69%)	3 (11.54%)	1 (3.84%)
มากกว่า 0.5 - 1 เท่า	4 (15.38%)	6 (23.08%)	6 (23.08%)
เกิน 1 เท่า	20 (76.93%)	17 (65.38%)	19 (73.08%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.3057	0.3716	0.2990
ค่าสูงสุด	8.2191	5.9387	9.7123
ค่ามัธยฐาน	1.5949	1.4213	2.0930
ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์	1.6077	1.2165	1.3995

จากตารางที่ 4.24 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลางตามประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เกิน 1 เท่า จากข้อมูลปี 2557 – 2559 พบว่ามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 65 - 76 รองลงจะเป็นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0.5 – 1 เท่า นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มากกว่า 0 – 0.5 เท่า และไม่มีธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ไม่เกิน 0 เท่า

เมื่อวิเคราะห์ค่ามัธยฐานประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐานจำนวน 1.59 เท่า ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 1.42 เท่า และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 2.09 เท่า สำหรับธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าต่ำสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 บริษัท เอสเค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.3057 เท่า ในปี 2558 บริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.3716 เท่า และปี 2559 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 0.2990 เท่า นอกจากนั้นธุรกิจที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีค่าสูงสุด แต่ละปี คือ ปี 2557 โรงสีข้าว ยิ่งไพบูลย์ (2007) มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 8.21 เท่า ในปี 2558 โรงสีข้าวทอง พิษผล มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 5.93 เท่า และปี 2559 โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์ (2007) มีค่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ 9.71 เท่า

ตารางที่ 4.25 ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีรายย่อย ประจำปี 2557 – 2559

อัตราส่วน	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D
อัตราส่วนความคล่องตัว (เท่า)	0.9179	0.0803	0.8713	0.1768	0.9912	0.0784
เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (เท่า)	0.2876	0.1851	0.2459	0.5457	0.4014	0.5804
ความสามารถในการทำกำไร (ร้อยละ)	0.1091	0.0894	0.1000	0.0761	0.0212	0.0363
สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (เท่า)	160.4582	177.4887	206.7341	182.0075	182.1958	206.4435
ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (เท่า)	0.4613	0.3474	0.4471	0.1722	0.2831	0.2218

หมายเหตุ: Q.D = ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)

จากตารางที่ 4.25 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจตามที่มีรายย่อยตามค่ามัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score จากข้อมูลในระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นอัตราส่วนมีแนวโน้มลดลง ณ ปี 2559 คือ 1) ความสามารถในการทำกำไร พบว่า มีค่ามัธยฐานร้อยละ 0.0212 ซึ่งมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 แต่ไม่เกินร้อยละ 0.5 ตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษี และดอกเบี้ยในบริษัทในระดับปานกลาง 2) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 182.1958 เท่า ซึ่งมีค่าเกิน 1 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารส่วนของเจ้าของให้มีหนี้สินรวมเป็นจำนวนเล็กน้อยในระดับที่สูงมาก และ 3) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.0212 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เท่า แต่ไม่เกิน 0.5 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจรายย่อยส่วนใหญ่มีสินทรัพย์เหมาะสมตามความต้องการของธุรกิจในระดับปานกลาง นอกจากนั้นม้อตราส่วนเพียงเล็กน้อยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ณ ปี พ.ศ. 2559 คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.9912 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 เท่า แต่ไม่เกิน 1 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมสูง และ 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.4014 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เท่า แต่ไม่เกิน 0.5 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมกับผลกำไรสะสมไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อม ประจำปี 2557 – 2559

อัตราส่วน	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D
อัตราส่วนความคล่องตัว (เท่า)	0.1877	0.5659	0.2944	0.5086	0.1444	0.3898
เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (เท่า)	0.2321	0.3576	0.1972	0.4855	0.1734	0.3259
ความสามารถในการทำกำไร (ร้อยละ)	0.0424	0.0629	0.0348	0.0409	0.0333	0.1265
สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (เท่า)	2.0115	45.5286	2.0763	50.2663	1.1735	22.3877
ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (เท่า)	1.149	1.0103	1.0069	0.6540	1.0904	0.7335

หมายเหตุ: Q.D = ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)

จากตารางที่ 4.26 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดย่อมตามค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score จากข้อมูลในระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นอัตราส่วนมีแนวโน้มลดลง ณ ปี 2559 คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.1444 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เท่า แต่ไม่เกิน 0.5 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมในระดับปานกลาง 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.1734 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เท่า แต่ไม่เกิน 0.5 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมกับผลกำไรสะสมไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน 3) ความสามารถในการทำกำไร พบว่า มีค่ามัธยฐานร้อยละ 0.0333 ซึ่งมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 แต่ไม่เกินร้อยละ 0.5 ตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ยในบริษัทในระดับคงที่ และ 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 1.1735 เท่า ซึ่งมีค่าเกิน 1 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารส่วนของผู้ถือหุ้นให้มีหนี้สินรวมในระดับที่สูงมาก

นอกจากนี้ยังมีเพียงอัตราส่วนเดียวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ณ ปี 2559 คือ 1) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า มีค่ามัธยฐาน 1.0904 เท่า ซึ่งมีค่าเกิน 1 เท่า ที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีสินทรัพย์เหมาะสมสูงตามความต้องการของธุรกิจ

ตารางที่ 4.27 ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลาง ประจำปี 2557 – 2559

อัตราส่วน	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559	
	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D	มัธยฐาน	Q.D
อัตราส่วนความคล่องตัว (เท่า)	0.5538	0.3116	0.6581	0.3481	0.6371	0.2063
เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (เท่า)	0.1205	0.2825	0.0814	0.1328	0.1734	0.2408
ความสามารถในการทำกำไร (ร้อยละ)	0.0349	0.0281	0.0516	0.0334	0.0637	0.0379
สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (เท่า)	0.8893	17.3998	0.5402	0.7812	0.9898	3.5079
ประสิทธิภาพในการบริหาร สินทรัพย์ (เท่า)	1.5949	1.6077	1.4213	1.2165	2.0930	1.3995

หมายเหตุ: Q.D = ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation)

จากตารางที่ 4.27 แสดงการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดกลางตามค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ของอัตราส่วนที่เป็นองค์ประกอบของ Altman's Z-Score จากข้อมูลในระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นอัตราส่วนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ณ ปี 2559 คือ 1) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.1734 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 เท่า แต่ไม่เกิน 0.5 เท่า ตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมกับผลกำไรสะสมไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน 2) ความสามารถในการทำกำไร พบว่า มีค่ามัธยฐานร้อยละ 0.0637 ซึ่งมีค่ามากกว่าร้อยละ 0 แต่ไม่เกินร้อยละ 0.5 ตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษี และดอกเบี้ยในบริษัทในระดับคงที่ 3) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.9898 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 เท่า แต่ไม่เกิน 1 เท่า ตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารส่วนของเจ้าของให้หนี้สินรวมเป็นจำนวนเล็กน้อยในระดับสูง และ 4) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ พบว่า มีค่ามัธยฐาน 2.0930 เท่า ซึ่งมีค่าเกิน 1 เท่า ที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีสินทรัพย์เหมาะสมสูงตามความต้องการของธุรกิจ นอกจากนั้นมีเพียงอัตราส่วนเดียวที่มีแนวโน้มลดลง ณ ปี พ.ศ. 2559 คือ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว พบว่า มีค่ามัธยฐาน 0.6371 เท่า ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 เท่า แต่ไม่เกิน 1 เท่าตามที่ใช้ในการแบ่งเกณฑ์ โดยสะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมในระดับปานกลาง

4.3 ผลการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของกลุ่มธุรกิจ

งานวิจัยนี้ใช้ตัวแบบ Altman's Z-Score ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน โดยมีสูตรในการวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์สถานะทางการเงินของบริษัท คือ

$$Z = 1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 + 0.6X_4 + 0.999X_5 \quad (4.7)$$

ความหมายของตัวแปรแต่ละตัว คือ

Z = ค่าดัชนีวัดความเสี่ยงในสถานะทางการเงินของธุรกิจ

X_1 = อัตราส่วนความคล่องตัว

X_2 = เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน

X_3 = ความสามารถในการทำกำไร

X_4 = สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน

X_5 = ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

ค่า 1.2, 1.4, 3.3, 0.66 และ 0.999 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร X_1, X_2, X_3, X_4, X_5 โดยมีการคำนวณจากน้ำหนักของปัจจัย (Weighting Factor)

สมการดังกล่าวจะคำนวณค่า Z-Score โดยการนำอัตราส่วน 5 ประเภท ได้แก่ 1) อัตราส่วนความคล่องตัว 2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน 3) ความสามารถในการทำกำไร 4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของแต่ละบริษัทที่เป็นกลุ่มธุรกิจ มาแทนค่าในสมการ เพื่อคำนวณตามตัวแบบ Altman's Z-Score เพื่อวิเคราะห์สถานะทางการเงิน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

$Z\text{-Score} > 2.99$ หมายถึง ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

$1.18 < Z\text{-Score} < 2.99$ หมายถึง ธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone)

$Z\text{-Score} < 1.18$ หมายถึง ธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone)

ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.28 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557 -2559

คะแนนตามตัวแบบ Z-score	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
มากกว่า 2.99	7 (100%)	5 (83.33%)	6 (85.71%)
น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
น้อยกว่า 1.81	0 (0%)	1 (16.67%)	1 (14.29%)
รวม	7 (100%)	6 (100%)	7 (100%)
ค่าต่ำสุด	4.0310	-60.9331	0.4365
ค่าสูงสุด	233.0617	1,872.3224	1,717.4907
ค่ามัธยฐาน	98.0896	124.5985	111.9951
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	106.3966	109.2188	124.0163

จากตารางที่ 4.28 พบว่า เมื่อแบ่งกลุ่มธุรกิจตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีการแบ่งสถานะทางการเงินได้ 3 กลุ่ม คือ ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) และธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) โดยคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-score มากกว่า 2.99 หมายถึง กิจกรรมส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 83 - 100 ต่อมาคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-score น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99 หมายถึง ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) ไม่มีธุรกิจรายย่อยใดอยู่ในสถานะทางการเงินดังกล่าว และคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-score น้อยกว่า 1.81 หมายถึง ธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 0 - 17

หลังจากวิเคราะห์ค่ามัธยฐานตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 98.08 คะแนน ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 124.59 คะแนน และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 111.99 คะแนนสำหรับธุรกิจที่มีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าต่ำสุด นั้น แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ จำกัด มีคะแนน 4.0310 คะแนน ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีคะแนน -60.9331 คะแนน และปี 2559 บริษัท ป.เกรียบกึ่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด มีคะแนน 0.4365 คะแนน นอกจากนั้นธุรกิจมีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าสูงสุด แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 โรงน้ำแข็งดอนมดแดง มีคะแนน 233.06 คะแนน ในปี 2558 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีคะแนน 1,872.32 คะแนน และปี 2559 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีคะแนน 1,717.49 คะแนน

สรุปได้ว่า ธุรกิจรายย่อยในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2557 - 2559 มีค่าคะแนน Z-score เฉลี่ยในแต่ละปี คือ 98.08 คะแนน 124.59 คะแนน และ 111.99 คะแนน ตามลำดับปี พบว่า ธุรกิจ

รายย่อยส่วนใหญ่ในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกันนั้น จะมีค่าคะแนน Z-Score มากกว่า 2.99 หรือ กิจกรรมมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

ตารางที่ 4.29 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559

คะแนนตามตัวแบบ Z-Score	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
มากกว่า 2.99	14 (56.00%)	14 (53.85%)	12 (48.00%)
น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99	3 (12.00%)	3 (11.54%)	3 (12.00%)
น้อยกว่า 1.81	8 (32.00%)	9 (34.61%)	10 (40.00%)
รวม	25 (100%)	26 (100%)	25 (100%)
ค่าต่ำสุด	-14.9533	-60.9331	-78.4709
ค่าสูงสุด	1,870.2635	1,872.3224	1,123.0092
ค่ามัธยฐาน	7.4724	3.2059	2.8181
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	29.4832	32.2280	14.2366

จากตารางที่ 4.29 พบว่า เมื่อแบ่งกลุ่มธุรกิจตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีการแบ่งสถานะทางการเงินได้ 3 กลุ่ม คือ ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) และธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) โดยคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มากกว่า 2.99 หมายถึง กิจกรรมส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 48 - 56 ต่อมาคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99 หมายถึง ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 11 - 12 และคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-score น้อยกว่า 1.81 หมายถึง ธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32 - 40

หลังจากวิเคราะห์ค่ามัธยฐานตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 7.4724 คะแนน ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 3.2059 คะแนน และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 2.8181 คะแนน สำหรับธุรกิจที่มีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าต่ำสุดนั้น แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีคะแนน -14.9533 คะแนน ในปี 2558 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีคะแนน -60.93 คะแนน และปี 2559 บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด มีคะแนน -78.47 คะแนน นอกจากนั้นธุรกิจมีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าสูงสุด แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีคะแนน 1,870.26 คะแนน ในปี 2558 โรงสีเรือนิรันดร์อุบล มีคะแนน 1,872.32 คะแนน และปี 2559 บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด มีคะแนน 1,123 คะแนน

สรุปได้ว่า ธุรกิจขนาดย่อมในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2557 - 2559 มีค่าคะแนน Z-Score เฉลี่ยในแต่ละปี คือ 7.4724 คะแนน 3.2059 คะแนน และ 2.8181 คะแนน ตามลำดับปี พบว่า ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่ในช่วงระยะเวลา 2 ปีติดต่อกันนั้น จะมีค่าคะแนน Altman's Z-Score มากกว่า 2.99 หรือกิจการมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) โดยมีเพียงปี 2559 จะมีค่าคะแนน Z-Score น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99 หรือธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อย หรือสูง (Gray Zone)

ตารางที่ 4.30 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559

คะแนนตามตัวแบบ Z-score	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
มากกว่า 2.99	11 (42.31%)	12 (46.15%)	17 (65.39%)
น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99	9 (34.62%)	4 (15.39%)	3 (11.54%)
น้อยกว่า 1.81	6 (23.07%)	10 (38.46%)	6 (23.07%)
รวม	26 (100%)	26 (100%)	26 (100%)
ค่าต่ำสุด	0.5546	0.6881	0.2670
ค่าสูงสุด	333.7092	58.6216	159.7626
ค่ามัธยฐาน	2.8936	2.6513	3.4985
ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์	13.2769	2.0499	4.5993

จากตารางที่ 4.30 พบว่า เมื่อแบ่งกลุ่มธุรกิจตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีการแบ่งสถานะทางการเงินได้ 3 กลุ่ม คือ ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) และธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) โดยคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มากกว่า 2.99 หมายถึง กิจการส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 42 - 65 ต่อมาคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99 หมายถึง ธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 11 - 34 และคะแนนในช่วงคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-score น้อยกว่า 1.81 หมายถึง ธุรกิจมีความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 23 - 38

หลังจากวิเคราะห์ค่ามัธยฐานตามคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score พบว่า ปี 2557 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 2.8936 คะแนน ในปี 2558 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 2.6513 คะแนน และปี 2559 มีค่ามัธยฐาน จำนวน 3.4985 คะแนน สำหรับธุรกิจที่มีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าต่ำสุดนั้น แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 โรงสีเนรมิต มีคะแนน 0.5546 คะแนน ในปี 2558 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีคะแนน 0.6881 คะแนน และปี 2559 บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด มีคะแนน

0.2670 คะแนน นอกจากนั้นธุรกิจมีคะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าสูงสุด แต่ละปีนั้น คือ ปี 2557 โรงสีโชคประเสริฐเขมราษฎร์รุ่งเรือง มีคะแนน 333.70 คะแนน ในปี 2558 บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด มีคะแนน 58.62 คะแนน และปี 2559 บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด มีคะแนน 159.76 คะแนน

สรุปได้ว่า ธุรกิจขนาดกลางในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2557 - 2559 มีค่าคะแนน Z-score เฉลี่ยในแต่ละปี คือ 2.8936 คะแนน 2.6513 คะแนน และ 3.985 คะแนน ตามลำดับปี พบว่า ธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่ในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกันนั้น จะมีค่าคะแนน Z-score น้อยกว่า 1.81 แต่ไม่เกิน 2.99 หรือธุรกิจมีโอกาสประสบปัญหาสถานะทางการเงินได้น้อยหรือสูง (Gray Zone) โดยมีเพียงปี 2559 จะมีค่าคะแนน Z-score มากกว่า 2.99 หรือกิจการมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone)

ตารางที่ 4.31 อันดับคะแนน Z-Score ทั้งหมด โดยเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยสูงของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557 -2559

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1. โรงน้ำแข็งดอนมดแดง	1. ห้างหุ้นส่วน หกพันนา (+)	1. โรงสีเรือนิรันดร์อุบล
2. ห้างหุ้นส่วน หกพันนา	2. โรงน้ำแข็งดอนมดแดง (-)	2. ห้างหุ้นส่วน หกพันนา (-)
3. โรงสีข้าวพิบูลย์ทองทวี	3. ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า (+)	3. โรงน้ำแข็งดอนมดแดง (-)
4. ห้างหุ้นส่วน ไบไผ่เขียว	4. ห้างหุ้นส่วน ไบไผ่เขียว (0)	4. ห้างหุ้นส่วน ไบไผ่เขียว (0)
5. ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า	5. ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ (+)	5. ห้างหุ้นส่วน ไนแองการ่า (-)
6. บริษัท ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรม จำกัด	6. บริษัท ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรม จำกัด (0)	6. ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ (-)
7. ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์	7. (ไม่มี)	7. บริษัท ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรม จำกัด (-)

หมายเหตุ: * มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้เห็นการคงที่ของอันดับตามผลคะแนน Z-score ที่ได้มีการจัดเรียงไว้ (+) = อันดับเพิ่มขึ้น, (-) = อันดับลดลง, (0) = อันดับคงที่

จากตารางที่ 4.31 แสดงถึงรายชื่อกลุ่มธุรกิจที่มีอันดับคะแนน Z-score ที่มีค่าคะแนนมากที่สุดเรียงไปค่าคะแนนน้อยสุดของกลุ่มธุรกิจที่เป็นธุรกิจรายย่อย จากข้อมูลปี 2557 -2559 ธุรกิจรายย่อยทั้งหมดในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ได้แก่ 1) โรงน้ำแข็งดอนมดแดง 2) ห้างหุ้นส่วน หกพันนา 3) ห้างหุ้นส่วน ไบไผ่เขียว 4) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไนแองการ่า 5) บริษัท ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรม จำกัด และ 6) ห้างหุ้นส่วน เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์ นอกจากนั้นกิจการจะมีอันดับ

เพิ่มขึ้นหรือลดลงแตกต่างกันละปี ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่ติดลำดับและมีอันดับลดลงจนไม่ติดอันดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลค่าคะแนนมากที่สุดเรียงไปค่าคะแนนน้อยสุดตามคะแนน Z-score ทั้งหมดในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน พบว่า ค่าคะแนนจากตัวแบบ Altman's Z-Score เกิดจากการคำนวณอัตราส่วนทั้ง 5 อัตราส่วน ซึ่งกิจการรายย่อยมีความโดดเด่นในอัตราส่วน 2 ด้าน คือ อัตราส่วนความคล่องตัว (X_1) และอัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (X_4) นอกจากนั้นจะเป็นอัตราส่วนที่เป็นจุดด้อยใน คือ อัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (X_2) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (X_3) และอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (X_5)

ตารางที่ 4.32 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1. โรงสีเรือนิรันดร์อุบล	1. โรงสีเรือนิรันดร์อุบล (0)	1. บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด (+)
2. บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด	2. บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด (0)	2. โรงน้ำแข็งอนามย์อุบล (+)
3. บริษัท โชคชัยไพบุลย์ จำกัด	3. โรงน้ำแข็งอนามย์อุบล (+)	3. บริษัท โชคชัยไพบุลย์ จำกัด (+)
4. โรงสีข้าวเอกไพบุลย์	4. บริษัท โชคชัยไพบุลย์ จำกัด (-)	4. โรงสีข้าวเลี้ยงฮอง (+)
5. โรงน้ำแข็งอนามย์อุบล	5. โรงสีข้าวพิบูลทองทวี	5. บริษัท พชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (+)
6. โรงสีข้าวเลี้ยงฮอง	6. โรงสีข้าวเลี้ยงฮอง (0)	6. ห้างหุ้นส่วน เค.พี.เฮาส์ ฟู้ด แอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น (+)
7. ห้างหุ้นส่วน อุบลชัยรุ่งเรือง	7. ห้างหุ้นส่วน อุบลชัยรุ่งเรือง (0)	7. โรงสีข้าวพิบูลทองทวี (-)
8. บริษัท พชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	8. บริษัท พชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (0)	8. บริษัท เอส.เอส.การสุรา จำกัด
9. บริษัท ยโสธรกิจวาริ จำกัด	9. ห้างหุ้นส่วน เค.พี.เฮาส์ ฟู้ด แอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น (+)	9. ห้างหุ้นส่วน เอ็น.เค.พี. ดิสทริบิวเตอร์

ตารางที่ 4.32 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559 (ต่อ)

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
10. ห้างหุ้นส่วน เค.พี.เฮาส์ ฟู้ดแอนด์เบฟเวอเรจ โปรดักชั่น	10. ห้างหุ้นส่วน จิตดำรงพาณิชย์	10. ห้างหุ้นส่วน จิตดำรงพาณิชย์ (0)

หมายเหตุ: *มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้เห็นการคงที่ของอันดับตามผลคะแนน Z-score ที่ได้มีการจัดเรียงไว้ (+) = อันดับเพิ่มขึ้น , (-) = อันดับลดลง , (0) = อันดับคงที่

จากตารางที่ 4.32 แสดงถึงรายชื่อกลุ่มธุรกิจที่มีอันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของกลุ่มธุรกิจ จากข้อมูลปี 2557 -2559 กิจการที่ติดลำดับค่ามากที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ได้แก่ 1) บริษัท อีสานใต้ค้าข้าว จำกัด 2) บริษัท โชคชัยไพบูลย์ จำกัด 3) โรงน้ำแข็งอนามัยอุบล 4) โรงสีข้าวเลี้ยงสง 5) บริษัท พชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด และ 6) ห้างหุ้นส่วน เค.พี.เฮาส์ ฟู้ดแอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น นอกจากนั้นกิจการจะมีอันดับเพิ่มขึ้นหรือลดลงแตกต่างกันละปี ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่ติดลำดับและมีอันดับลดลงจนไม่ติดอันดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลค่าสูงสุดของกิจการที่มีอันดับคะแนน Z-Score มากที่สุด 10 อันดับ ในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม พบว่า ค่าคะแนนจากตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าสูงนั้น เนื่องจากกิจการขนาดย่อมมีจุดเด่นในอัตราส่วน 2 ด้าน คือ อัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (X_4) แสดงถึง ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีการลงทุนในสินทรัพย์เป็นหลัก อีกทั้งมีการกู้ยืมหนี้สินเพียงเล็กน้อย จึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนสูง และอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (X_5) แสดงถึง ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีสินทรัพย์เหมาะสมกับยอดขายของธุรกิจ

ตารางที่ 4.33 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1. บริษัท สมานมิตร โรง น้ำแข็ง จำกัด	1. บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด (0)	1. บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด (0)
2. บริษัท ปังมาพาณิชย์	2. บริษัท ปังมาพาณิชย์ (0)	2. บริษัท ปังมาพาณิชย์ (0)
3. ห้างหุ้นส่วน เชื่องโนวารี เทพ	3. ห้างหุ้นส่วน เชื่องโนวารีเทพ (0)	3. ห้างหุ้นส่วน ไทยกิจวาริเทพ (+)
4. บริษัท ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด	4. บริษัท ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด (0)	4. ห้างหุ้นส่วน เชื่องโนวารีเทพ (-)

ตารางที่ 4.33 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557 -2559 (ต่อ)

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
5. ห้างหุ้นส่วน ไทยกิจวาริ เทพ	5. ห้างหุ้นส่วน ไทยกิจวาริ เทพ (0)	5. บริษัท เอสเค.กรีน อโกรโปรดักส์ จำกัด
6. บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด	6. บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด (0)	6. บริษัท ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด (-)
7. บริษัท ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด	7. โรงสีเดชอุดมเกษตรไฟบูลย์ (+)	7. บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด (-)
8. โรงสีเดชอุดมเกษตรไฟบูลย์	8. บริษัท ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด (-)	8. โรงสีเดชอุดมเกษตรไฟบูลย์ (-)
9. โรงสีข้าวชัยมงคล	9. ห้างหุ้นส่วน เดชอุดม วาริ เทพ	9. บริษัท ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด
10. โรงสีกิจไฟบูลย์อุบล	10. โรงสีข้าวชัยมงคล (-)	10. บริษัท ยโสธรกิจวาริ จำกัด

หมายเหตุ: * มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้เห็นการคงที่ของอันดับตามผลคะแนน Z-Score ที่ได้มีการจัดเรียงไว้ (+) = อันดับเพิ่มขึ้น (-) = อันดับลดลง (0) = อันดับคงที่

จากตารางที่ 4.33 แสดงถึงรายชื่อกลุ่มธุรกิจที่มีอันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของกลุ่มธุรกิจ จากข้อมูลปี 2557 -2559 กิจกรรมที่ติดลำดับค่าน้อยที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ได้แก่ 1) บริษัท สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด 2) บริษัท ปิงมาพาณิชย์ จำกัด 3) ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชื้อในวาริ เทพ 4) บริษัท ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด 5) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยกิจวาริ 6) บริษัท โกลคवलลิทิมิล จำกัด และ 7) บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด นอกจากนั้นกิจกรรมจะมีอันดับเพิ่มขึ้นหรือลดลงแตกต่างกันละปี ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่ติดลำดับและมีอันดับลดลงจนไม่ติดอันดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลค่าสูงสุดของกิจการที่มีอันดับคะแนน Z-Score น้อยที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดย่อม พบว่า ค่าคะแนนจากตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าน้อยนั้น เนื่องจากกิจการขนาดย่อมมีจุดด้อยในอัตราส่วน 2 ด้าน คือ อัตราส่วนความคล่องตัว (X_1) แสดงถึง ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีการเงินทุนหมุนเวียนเป็นลบ เพราะมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน จึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนต่ำหรือติดลบ และอัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (X_2) แสดงถึง ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมเป็นหลักในระหว่างดำเนินธุรกิจ จึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนต่ำหรือติดลบ

ตารางที่ 4.34 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1.โรงสีโคกประเสริฐเขมราฐ รุ่งเรือง	1.บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด (+)	1.บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด (0)
2.โรงสีทองพีชผล	2.โรงสีโคกประเสริฐเขมราฐ รุ่งเรือง (-)	2.โรงสีโคกประเสริฐเขมราฐ รุ่งเรือง (0)
3.โรงสีเทอดไทย	3.ห้างหุ้นส่วน เดชอุดมศิริโชค (+)	3.โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์ (2007) (+)
4.โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์ (2007)	4.โรงสีทองพีชผล (-)	4.โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ (+)
5.บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด	5.โรงสีข้าวอุบลสรวง รุ่งเรือง (+)	5.บริษัท วาริน มิลค์ จำกัด (+)
6.ห้างหุ้นส่วน เดชอุดมศิริโชค	6.โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ (+)	6.โรงสีทองพีชผล (-)
7.โรงสีข้าวกิจอุดม	7.โรงสีข้าวเทอดไทย (-)	7.โรงสีข้าวอุบลสรวง รุ่งเรือง (-)
8.โรงสีข้าวอุบลสรวง รุ่งเรือง	8.บริษัท วาริน มิลค์ จำกัด (+)	8.โรงสีข้าว เกียรติอนันต์ (+)
9.โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ	9.โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์ (2007) (-)	9.ห้างหุ้นส่วน พรเจริญทวีโชค
10.บริษัท วาริน มิลค์ จำกัด	10.โรงสีข้าว เกียรติอนันต์	10.ห้างหุ้นส่วน เดชอุดมศิริโชค (-)

หมายเหตุ: * มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้เห็นการคงที่ของอันดับตามผลคะแนน Z-Score ที่ได้มีการจัดเรียงไว้ (+) = อันดับเพิ่มขึ้น (-) = อันดับลดลง (0) = อันดับคงที่

จากตารางที่ 4.34 แสดงถึงรายชื่อกลุ่มธุรกิจที่มีอันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่ามากที่สุด 10 อันดับแรกของกลุ่มธุรกิจ จากข้อมูลปี 2557 -2559 กิจกรรมที่ติดลำดับค่ามากที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ได้แก่ 1) โรงสีโคกประเสริฐเขมราฐ รุ่งเรือง 2) โรงสีทองพีชผล 3) โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์ (2007) 4) บริษัท ธวัชฟาร์ม จำกัด 5) ห้างหุ้นส่วน เดชอุดมศิริโชค 6) โรงสีข้าวอุบลสรวง รุ่งเรือง 7) โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ และ 8) บริษัท วาริน มิลค์ จำกัด นอกจากนั้นกิจการจะมีอันดับเพิ่มขึ้นหรือลดลงแตกต่างกันละปี ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่ติดลำดับและมีอันดับลดลงจนไม่ติดอันดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลค่าสูงสุดของกิจการที่มีอันดับคะแนน Z-Score มากที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดย่อม พบว่า ค่าคะแนนจากตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าสูงนั้น เนื่องจากกิจการขนาดย่อมมีจุดเด่นในอัตราส่วน 2 ด้าน คือ อัตราส่วนความคล่องตัว (X_1) แสดงถึง ธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีการเงินหมุนเวียนเป็นบวก เพราะ มีสินทรัพย์หมุนเวียนสูงกว่าหนี้สินหมุนเวียนจึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนสูง ทำให้ธุรกิจมีสภาพคล่องอยู่

ในเกณฑ์ดี และอัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (X_4) แสดงถึง ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีการลงทุนในสินทรัพย์เป็นหลัก อีกทั้งมีการกู้ยืมหนี้สินเพียงเล็กน้อย จึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนสูง

ตารางที่ 4.35 อันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 -2559

ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
1. โรงสีเนรมิต	1. บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด (+)	1. บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด (0)
2. บริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด	2. บริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด (0)	2. บริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสาน อุตสาหกรรม จำกัด (-)
3. บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด	3. บริษัท ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซลาร์ไรซ์) จำกัด	3. บริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด (-)
4. บริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสาน อุตสาหกรรม จำกัด	4. โรงสีไทยยงเฮง	4. โรงสีเนรมิต (+)
5. โรงสีธัญญาทรัพย์	5. บริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสาน อุตสาหกรรม จำกัด (-)	5. โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์ (+)
6. โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์	6. โรงสีธัญญาทรัพย์ (-)	6. โรงสีธัญญาทรัพย์ (0)
7. บริษัท ชัยวัฒนาธัญญา จำกัด	7. โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์ (-)	7. โรงสีข้าวชัยมงคล
8. บริษัท เอสเค.กรีน อโกรโปรดักส์ จำกัด	8. โรงสีเนรมิต (-)	8. บริษัท ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซลาร์ไรซ์) จำกัด (-)
9. บริษัท ก้าวหน้าโภคภัณฑ์ จำกัด	9. บริษัท เอสเค.กรีน อโกรโปรดักส์ จำกัด (-)	9. โรงสีข้าวกิจอุดม
10. บริษัท อุบลธัญชาติ จำกัด	10. บริษัท ก้าวหน้าโภคภัณฑ์ จำกัด (-)	10. บริษัท ก้าวหน้าโภคภัณฑ์ จำกัด (0)

หมายเหตุ: * มีการแสดงสัญลักษณ์เพื่อให้เห็นการคงที่ของอันดับตามผลคะแนน Z-score ที่ได้มีการจัดเรียงไว้ (+) = อันดับเพิ่มขึ้น (-) = อันดับลดลง (0) = อันดับคงที่

จากตารางที่ 4.35 แสดงถึงรายชื่อกลุ่มธุรกิจที่มีอันดับคะแนน Z-Score ที่มีค่าน้อยที่สุด 10 อันดับแรกของกลุ่มธุรกิจ จากข้อมูลปี 2557 -2559 กิจการที่ติดลำดับค่าน้อยที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ได้แก่ 1) โรงสีเนรมิต 2) บริษัท ไตรหิรัญ 2555 จำกัด 3) บริษัท อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด 4) บริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด 5) โรงสีธัญญาทรัพย์

6) โรงสืบลินเตอร์ไรซ์ และ 7) บริษัท ก้าวหน้าโภคภัณฑ์ จำกัด นอกจากนั้นกิจการจะมีอันดับเพิ่มขึ้นหรือลดลงแตกต่างกันละปี ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่ติดลำดับและมีอันดับลดลงจนไม่ติดอันดับ

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลค่าสูงสุดของกิจการที่มีอันดับคะแนน Z-score น้อยที่สุด 10 อันดับในช่วงระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน ที่เป็นธุรกิจธุรกิจขนาดกลาง พบว่า ค่าคะแนนจากตัวแบบ Altman's Z-Score มีค่าน้อยนั้น เนื่องจากกิจการขนาดกลางมีจุดด้อยในอัตราส่วน 2 ด้าน คือ อัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (X_2) แสดงถึง ธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมเป็นหลักในระหว่างดำเนินธุรกิจ จึงทำให้อัตราส่วนมีค่าคะแนนต่ำหรือติดลบ และอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (X_3) แสดงถึง ธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีผลขาดทุนก่อนจะนำไปหักดอกเบี้ยและภาษีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนและสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่ได้จดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในจังหวัดอุบลราชธานี โดยเก็บข้อมูลวิจัยจะใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในช่วงปี 2557 – 2559 และมีกลุ่มประชากรในการวิจัยคือ ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่จดทะเบียนในการค้าที่มีข้อมูลแสดงในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 58 กิจการ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ลักษณะกลุ่มธุรกิจในการศึกษาครั้งนี้ คือ ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี ที่จดทะเบียนในการค้าที่มีข้อมูลแสดงในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีจำนวน 58 กิจการ โดยมีการศึกษา ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มธุรกิจ ได้แก่ ประเภทจดทะเบียน วัตถุประสงค์ในการเปิดบริษัท อายุกิจการ ทุนจดทะเบียน ขนาดสินทรัพย์ ขนาดกิจการ กำไร (ขาด) สุทธิ พบว่ากิจการส่วนใหญ่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ 1) นิติบุคคลเป็นประเภทบริษัทจำกัด จำนวน 30 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 51.7 2) วัตถุประสงค์ในการเปิดบริษัทส่วนใหญ่เป็นกิจการโรงสีข้าว จำนวน 32 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 55.2 3) ธุรกิจรายย่อย ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 3 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 42.86 4) ธุรกิจขนาดย่อมมีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี จำนวน 12 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 48 5) ธุรกิจขนาดกลางมีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี จำนวน 14 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 53.84 6) ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท จำนวน 39 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 67.2 7) ขนาดสินทรัพย์รวมคือ ปี 2557 ไม่เกิน 10 ล้านบาท จำนวน 21 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 36.2 ปี 2558 เกิน 100 ล้านบาท จำนวน 19 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.8 และปี 2559 ไม่เกิน 10 ล้านบาท จำนวน 19 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.8 8) ขนาดธุรกิจ โดยใช้รายได้ เป็นเกณฑ์ คือ 8.1) ธุรกิจรายย่อย (Micro) มีรายได้ จำนวนไม่เกิน 1.8 ล้านบาท 8.2) ธุรกิจขนาดย่อม (Small) มีรายได้มากกว่า 1.8 ล้านบาทถึง 100 ล้านบาท 8.3) ธุรกิจขนาดกลาง (Medium) รายได้ มากกว่า 100 ล้านบาทถึง 500 ล้านบาท คือ ปี 2557 ธุรกิจขนาดกลาง จำนวน 26 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 44.80 ปี 2558 ธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจขนาดกลางกลาง มีจำนวนธุรกิจอย่างละ 26 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 44.80 ปี 2559 ธุรกิจขนาดกลาง จำนวน 26 กิจการ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 44.80 9) กำไร(ขาดทุน)สุทธิ คือ ปี 2557 ไม่เกิน 1 ล้านบาท จำนวน 33 กิจการ พบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 56.90 ปี 2558 ไม่เกิน 1 ล้านบาท จำนวน 27 กิจการ พบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 46.60 ปี 2559 ไม่เกิน 1 ล้านบาท จำนวน 29 กิจการ พบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 50.00

จากการศึกษาวิจัย การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจประเภทอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

5.1.1.1 จากผลการการวิเคราะห์ข้อมูลมีกลุ่มธุรกิจทุกขนาด ณ ปี 2559 พบว่า

1) อัตราส่วนความคล่องตัว สามารถคำนวณได้จาก เงินทุนหมุนเวียน/สินทรัพย์รวม โดยมีค่ามัธยฐานของกลุ่มธุรกิจทุกขนาด คือ ธุรกิจรายย่อย 0.63 เท่า ธุรกิจขนาดย่อม 0.14 เท่าและธุรกิจขนาดกลาง 0.64 เท่า ดังนั้นในภาพรวมถือว่า ธุรกิจรายย่อยและธุรกิจขนาดกลางนั้น สะท้อนถึงธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมสูง แต่มีเพียงธุรกิจขนาดย่อม มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมในระดับปานกลาง

2) เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน สามารถคำนวณจาก กำไรสะสม/สินทรัพย์รวม โดยมีค่ามัธยฐานของกลุ่มธุรกิจทุกขนาด คือ ธุรกิจรายย่อย 0.29 เท่า ธุรกิจขนาดย่อม 0.20 เท่าและธุรกิจขนาดกลาง 0.17 เท่า สะท้อนให้เห็นว่าโดยภาพรวมถือว่า ธุรกิจทุกขนาดส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมมากกว่าผลกำไรสะสมหรือมีผลกำไรสะสมเป็นหลักในการดำเนินธุรกิจในระดับปานกลาง

3) ความสามารถในการทำกำไร สามารถคำนวณจาก กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/สินทรัพย์รวม โดยมีค่ามัธยฐานของกลุ่มธุรกิจทุกขนาด คือ ธุรกิจรายย่อยร้อยละ 0.02 ธุรกิจขนาดย่อมร้อยละ 0.03 และธุรกิจขนาดกลางร้อยละ 0.06 สะท้อนให้เห็นว่าโดยภาพรวมถือว่า ธุรกิจทุกขนาดส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ยในบริษัทในระดับปานกลาง

4) สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน สามารถคำนวณจาก ส่วนของผู้ถือหุ้น/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม โดยมีค่ามัธยฐานของกลุ่มธุรกิจทุกขนาด คือ ธุรกิจขนาดย่อม 182.19 เท่า ธุรกิจขนาดย่อม 1.17เท่าและธุรกิจขนาดกลาง 0.98 เท่า ดังนั้นในภาพรวมถือว่า ธุรกิจทุกขนาดส่วนใหญ่มีความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนเข้าธุรกิจมากกว่าก่อหนี้สิน

5) ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ สามารถคำนวณจาก ยอดขาย/สินทรัพย์ โดยมีค่ามัธยฐานของกลุ่มธุรกิจทุกขนาด คือ ธุรกิจรายย่อย 0.28 เท่า ธุรกิจขนาดย่อม 1.09 เท่าและธุรกิจขนาดกลาง 2.09 เท่า สะท้อนให้เห็นว่าโดยภาพรวมถือว่า ธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจขนาดกลางนั้น ส่วนใหญ่มีการหมุนเวียนของสินทรัพย์เหมาะสมตามความต้องการ แต่มีเพียงธุรกิจขนาดย่อยที่มีสินทรัพย์ตามความจำเป็นในธุรกิจในระดับปานกลาง

5.1.1.2 แนวโน้มของอัตราส่วนแบ่งออกเป็น 3 ส่วนตามขนาดธุรกิจ โดยวิเคราะห์จากค่ามัธยฐาน พบว่า

1) เมื่อพิจารณาตามขนาดของธุรกิจในช่วงปี 2557 - 2559 พบว่า อัตราส่วนความคล่องตัวเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์กลับมีแนวโน้มลดลง

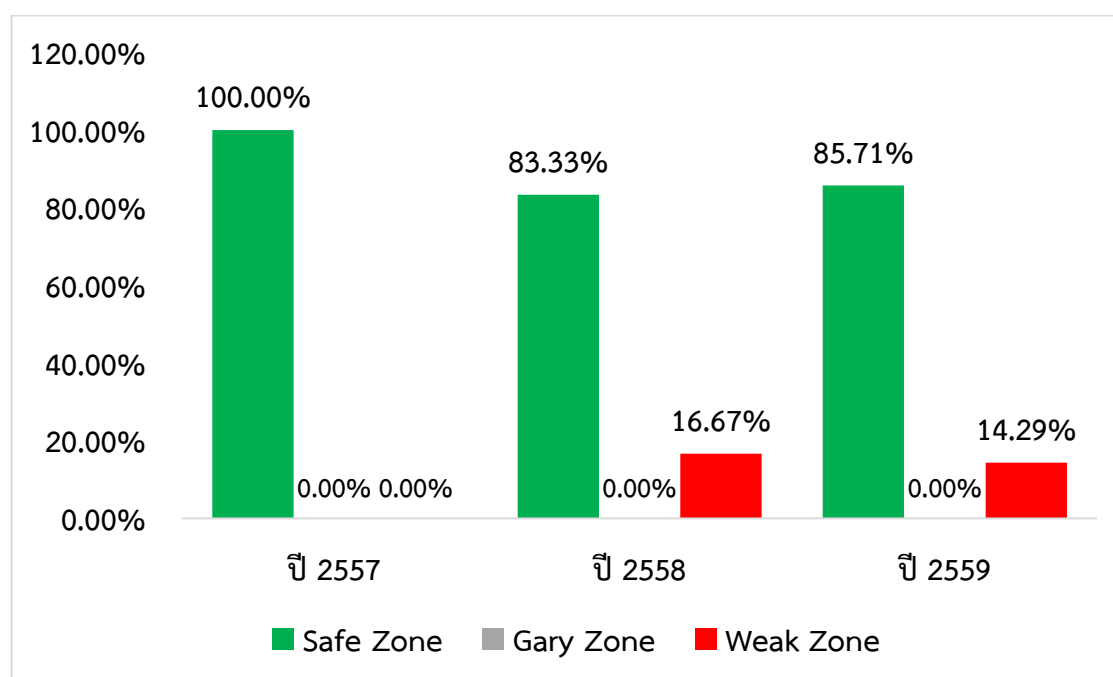
2) เมื่อพิจารณาตามขนาดของธุรกิจในช่วงปี 2557 - 2559 พบว่า อัตราส่วนความคล่องตัว อัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและอัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน มีแนวโน้มลดลง แต่อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3) เมื่อพิจารณาตามขนาดของธุรกิจในช่วงปี 2557 - 2559 พบว่า อัตราส่วนเงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนสัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน และอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อัตราส่วนความคล่องตัว กลับมีแนวโน้มลดลง

5.1.2 การพยากรณ์สถานะทางการเงินของธุรกิจประเภทอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

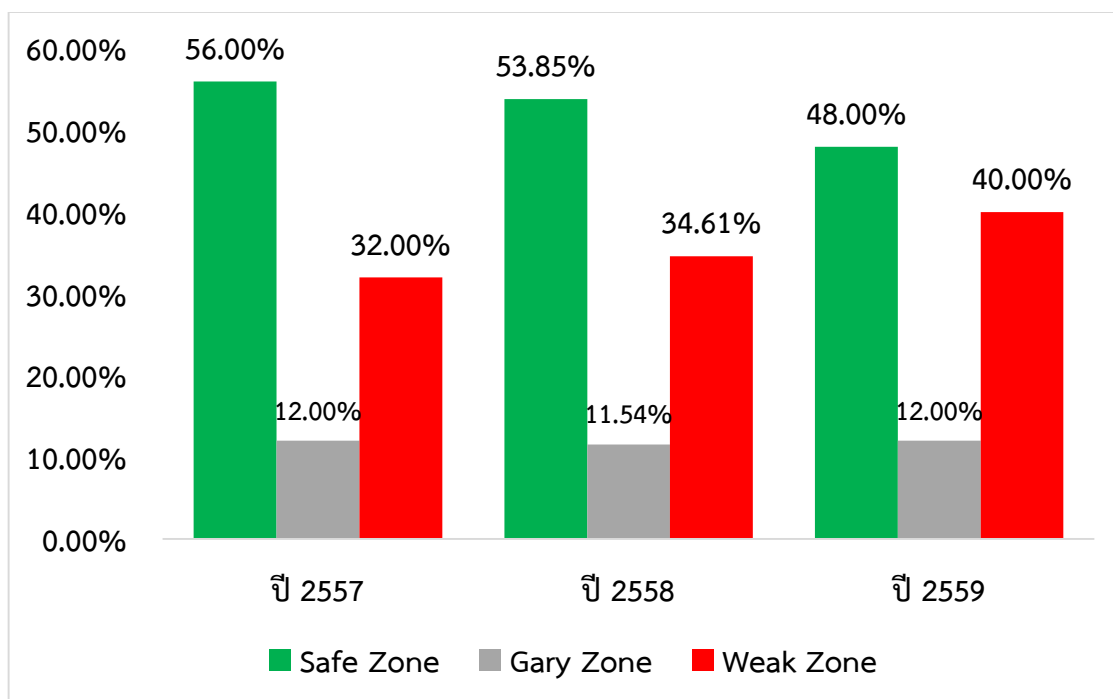
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีตัวอย่างทุกขนาด พบว่า

5.1.2.1 ธุรกิจรายย่อย กิจการส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 83 -100 รองลงมาธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 0 – 16 และสำหรับธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) ไม่มีธุรกิจขนาดย่อยอยู่ในสถานะทางการเงินดังกล่าว โดยมีรายละเอียดตาม ภาพที่ 5.1

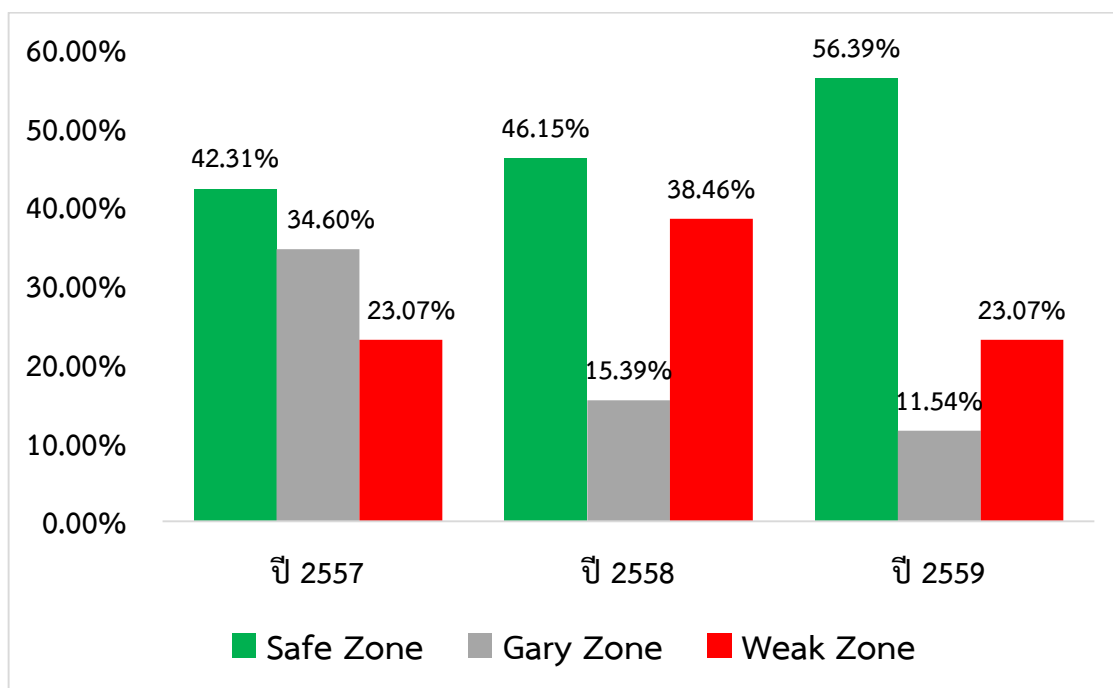
ภาพที่ 5.1 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจรายย่อย ประจำปี 2557-2559

5.1.2.2 ธุรกิจขนาดย่อม กิจกรรมส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 48 - 56 รองลงมาธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32 -40 และสำหรับธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 12 โดยมีรายละเอียดตาม ภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดย่อม ประจำปี 2557-2559

5.1.2.3 ธุรกิจขนาดกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 42 - 65 รองลงมาธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 23 - 38 และสำหรับธุรกิจที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 11 - 35 โดยมีรายละเอียดตาม ภาพที่ 5.3

ภาพที่ 5.3 คะแนนตามตัวแบบ Altman's Z-Score ของกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง ประจำปี 2557 – 2559

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

เมื่ออภิปรายผลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลตามประเด็น ต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 5 อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า

5.2.1.1 อัตราส่วนความคล่องตัว เป็นอัตราส่วนใช้สำหรับวัดสภาพคล่องในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของธุรกิจ จากการศึกษาธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมสูง ซึ่งมีสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทนา วัฒนกาญจน์ (2559) ได้ศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในธุรกิจอุตสาหกรรมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ประเภทอาหารและเครื่องดื่มมีเงินทุนหมุนเวียนจากแหล่งภายในธุรกิจมีสภาพคล่องภายในธุรกิจมีค่าเป็นบวก สะท้อนถึงธุรกิจมีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

5.2.1.2 เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน เป็นอัตราส่วนใช้วัดผลกำไรสะสมในช่วงเวลาที่ประกอบธุรกิจตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่มีผลขาดทุนสะสมมากกว่าผลกำไรสะสมหรือมีผลกำไรสะสมเป็นหลักในการดำเนินธุรกิจในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น ธุรกิจส่วนใหญ่ทุกขนาดมีผลการดำเนินงานเป็นกำไรสะสมและขาดทุนสะสมในจำนวนเท่า ๆ กัน หรือมีผลประกอบการเป็นจุดคุ้มทุนพอดี

5.2.1.3 ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารกิจการ เพื่อให้กิจการทราบถึงรายได้ อีกทั้งไม่นำภาระในการกู้เงินที่เกี่ยวข้องและภาษีมาใช้ในการวิเคราะห์ จากการศึกษาธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจทุกขนาดส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย ในบริษัทในระดับปานกลาง ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจันทนา วัฒนกาญจน์ (2559) ได้ศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในธุรกิจอุตสาหกรรมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ประเภทอาหารและเครื่องดื่มมีผลกำไรเพียงน้อยเล็กน้อยก่อนค่าใช้จ่ายก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีหรือประสิทธิภาพขาดทุนก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี

5.2.1.4 สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน เป็นอัตราส่วนใช้หาความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนเข้าธุรกิจ ซึ่งจะพิจารณาสัดส่วนระหว่างหนี้สินรวมเปรียบเทียบกับมูลค่าของส่วนผู้ถือหุ้น จากการศึกษาธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจทุกขนาดส่วนใหญ่มีความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนเข้าธุรกิจมากกว่าก่อนหนี้สิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น ธุรกิจส่วนใหญ่ทุกขนาดมีแหล่งที่มาจากสินทรัพย์เป็นส่วนใหญ่และมีหนี้สินเพียงเล็กน้อยในระหว่างดำเนินธุรกิจ

5.2.1.5 ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนวิเคราะห์การหมุนเวียนของสินทรัพย์เหมาะสมตามความต้องการของกิจการ จากการศึกษาธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยผลการวิจัย พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่มีการหมุนเวียนของสินทรัพย์เหมาะสมตามความต้องการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น ธุรกิจทุกขนาดมีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ได้มีเหมาะสมตามยอดขายที่ธุรกิจดำเนินการ

5.2.2 จากการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการศึกษาสถานะทางการเงินด้วยตัวแบบ Altman's Z-Score Model เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ พบว่า งานวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกัน เมื่อมีการวิเคราะห์สถานะทางการเงินตามตัวแบบ Altman's Z-Score Model โดยธุรกิจส่วนใหญ่จะมีความมั่นคงทางการเงินสูง (Safe Zone) รองลงมาจะธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) นอกจากนั้นจะเป็นธุรกิจจำนวนเพียงเล็กน้อยที่มีสถานะทางการเงินไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่นอน (Gray Zone) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีนั้น โดยธุรกิจรายย่อยส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจที่มีความมั่นคงสูง (Safe Zone) มีแนวโน้มสูงประมาณร้อยละ 80 เนื่องจากธุรกิจรายย่อยส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 10 ปี ซึ่งเป็นธุรกิจที่เพิ่งเปิดกิจการไม่นาน จึงทำให้มีการกู้ยืมหนี้สินเพียงจำนวนเล็กน้อย ต่อมาธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่จะเป็นธุรกิจที่มีความมั่นคงสูง (Safe Zone) แต่กลับมีแนวโน้มลดลงในแต่ละปี ในขณะที่ธุรกิจความเสี่ยงสูงที่จะประสบปัญหาสถานะทางการเงิน (Weak Zone) กลับมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี ซึ่งเป็นธุรกิจที่เริ่มมีการกู้ยืมหนี้สินสำหรับขยายกิจการหรือกิจการเริ่มมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และธุรกิจขนาดกลาง จะเป็นธุรกิจที่มีความมั่นคงสูง (Safe Zone) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 11 - 20 ปี เหมือนกับธุรกิจขนาดย่อม แต่ธุรกิจขนาดกลางนั้นมีความสามารถในการบริหารหนี้สิน

มากกว่าและมีรายได้สูงกว่าธุรกิจขนาดย่อม จึงทำให้ธุรกิจขนาดกลางมีความมั่นคงทางการเงินสูงกว่าธุรกิจขนาดย่อม

5.3 ข้อจำกัดงานวิจัย

5.3.1 งบการเงินของธุรกิจรายย่อย ขนาดย่อม และขนาดกลางในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีการแสดงในเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (DBD) ไม่มีการแสดงข้อมูล “กำไร(ขาดทุน) สะสม” จึงทำให้นักวิจัยต้องขอซื้อข้อมูลเพิ่มเติมจากกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงินในครั้งนี้ได้อย่างสมบูรณ์

5.3.2 จากสมการตัวแบบ Altman's Z-Score Model (1968) มีอัตราส่วน 5 อัตราส่วน แต่มีเพียง 1 อัตราส่วนที่มีข้อจำกัดด้านข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (X_4) = ส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด/มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินรวม จากข้อมูลธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้านี้เป็นข้อมูลจากบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงไม่มีการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์และแสดงส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาดได้ ทั้งนี้จึงได้มีการนำ “ส่วนของผู้ถือหุ้น” ที่มีการแสดงในงบแสดงฐานะทางการเงินนั้น มาใช้ในการคำนวณแทนส่วนของผู้ถือหุ้นตามมูลค่าตลาด

5.3.3 ข้อมูลงบการเงินในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลในปี 2559 เนื่องจากขณะศึกษางานวิจัยมีการแสดงงบการเงินล่าสุด ณ ปี 2559 จึงมีการศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง แต่ไม่ได้มีการศึกษาข้อมูลงบการเงินในปีถัดไป

5.3.4 หากศึกษาข้อมูลธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจจะมีการพิจารณาข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน เช่น การนำธุรกิจที่มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและหรือมีรายได้หลักในระหว่างดำเนินกิจการ เพื่อให้สามารถพิจารณาสะท้อนกับความจริงของธุรกิจ

5.4 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

5.4.1 ธุรกิจทุกขนาดสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานีที่ได้มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยสามารถนำผลการพยากรณ์มาใชวางแผนป้องกันหรือลดความเสี่ยงในด้านการเงินของกิจการ

5.4.2 สถาบันทางการเงินสามารถผลการศึกษาไปใช้ในการพยากรณ์สถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี สำหรับเป็นเกณฑ์เพิ่มเติมในการพิจารณาลูกค้าที่ต้องการกู้ยืมสินเชื่อ เพื่อให้สามารถประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าที่ต้องการกู้ยืมสินเชื่อกับสถาบันการเงิน

5.4.3 นักลงทุนสามารถทราบถึงสถานะทางการเงินของกิจการที่จะลงทุนนั้นว่าอยู่ในสถานะทางการเงินใด และเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของธุรกิจว่ามีทิศทางดีขึ้นหรือแย่ลง ทั้งนี้เพื่อให้มีความมั่นใจในการลงทุนของกิจการที่มีความสนใจลงทุน

5.4.4 รัฐบาลสามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่เผชิญอยู่ โดยรัฐบาลมีการออกนโยบายส่งเสริมผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับธุรกิจ

เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวมีการแยกขนาดกิจการชัดเจน ซึ่งรัฐบาลสามารถวางแผนกลยุทธ์ในช่วยธุรกิจแต่ละขนาดให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ธุรกิจสามารถปรับการทำงานและมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

5.5 งานวิจัยในอนาคต

5.5.1 ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในอนาคต ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกับธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

5.5.2 ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในอนาคต ควรมีการใช้เกณฑ์แบ่งขนาดธุรกิจให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างชัดเจน มากกว่าการเปรียบเทียบธุรกิจที่มีขนาดแตกต่างกันที่มีปัจจัยหลากหลายที่แตกต่างกัน อีกทั้งการแบ่งขนาดธุรกิจที่ชัดเจนจะทำให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน นักลงทุน ผู้ประกอบการและรัฐบาล สามารถนำข้อมูลในการศึกษาไปใช้สำหรับสนับสนุนธุรกิจในแต่ละขนาดอย่างเหมาะสมต่อไป

5.5.3 ควรมีการวิจัยศึกษาสถานะทางการเงินของธุรกิจประเภทอื่น นอกเหนือจากธุรกิจการผลิตเพียงประเภทเดียว เนื่องมีการใช้ตัวแบบ Altman's Z-Score Model เป็นตัวแบบที่มีสมการรองรับธุรกิจการผลิตและธุรกิจนอกภาคการผลิต โดยนอกมีการศึกษาสถานะทางการเงินธุรกิจนอกภาคการผลิตนั้น จะมีการปรับเปลี่ยนตัวแปรในการพยากรณ์ค่า Z-Score เพียงเล็กน้อย

5.5.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ของธุรกิจควบคู่กับสถานะทางการเงินของธุรกิจในขณะนั้น เพื่อให้สะท้อนถึงปัญหาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ด้านการเงินและบัญชีของธุรกิจ สถานะเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่ศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2560). “วิเคราะห์กลุ่มธุรกิจจังหวัด”, **วิเคราะห์กลุ่มธุรกิจจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1**.
http://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=1157. 5 มกราคม, 2561ก.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2560). “ธุรกิจดาวรุ่ง ปี 2560”, **ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม**.
http://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=1153. 5 มกราคม, 2561ข.
- กรมโรงงาน. (2551). “อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม”, **อุตสาหกรรมอาหาร**.
<http://www.legendnews.net/index.php?lay=show&ac=article&id=539342311>
 13 มกราคม, 2561.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2543). “เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท”, **เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท**. <http://elib.fda.moph.go.th/elib/cgi-bin/opacexe.exe> 13 มกราคม, 2561.
- เกิดแก้ว พิรติยุทธ์. (2560). “Altman Z-score อาวุธลับของนักลงทุน”, **ประวัติย่อและแนวคิดของ Altman Z-score**. <http://www.siamquant.com/altman-z-score/>. 12 มกราคม, 2561.
- จตุราพร สีหาบุตร และนารา กิตติเมธิกุล. “ความแข็งแกร่งทางการเงินของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในประเทศไทยจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม”, **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**. 7(3): 146-158; กันยายน – ธันวาคม, 2557.
- จังหวัดอุบลราชธานี. (2561). “แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2561-2564”, **แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี**. www.ubonratchathani.go.th/th/index.php?name=menuview&file=readmenuview&id=79. 14 ตุลาคม, 2561.
- จันทนา วัฒนกาญจนะ. “การศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในธุรกิจอุตสาหกรรมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2548-2557”, **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**. 9(3): 1399-1426; กันยายน – ธันวาคม, 2559.
- ณัฐญาณิ์ สอนบุญตา. **การวิเคราะห์ความล้มเหลวด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงิน ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร หมวดธุรกิจพาณิชย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- ดวงรัตน์ เกียรติหิรัญเลิศ. **การศึกษามูลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551.
- ธนาคารออมสิน. “อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม”, **อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม**.
[https://www.gsb.or.th/getattachment/d94ea7fd-ea37-1ea7edc336b1/](https://www.gsb.or.th/getattachment/d94ea7fd-ea37-1ea7edc336b1/อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม)
 อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม. 20 ธันวาคม, 2560.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- นายกสมาคมการค้าธุรกิจร้านอาหาร. (2560). “สมาคมธุรกิจร้านอาหาร คาดปี 60 ร้านขนาดเล็ก-กลาง ปิดกิจการอีกเพิ่มเท่าตัว”, **ประชาไทอัพเดท**.
<https://prachatai.com/journal/2017/07/72374>. 15 มกราคม, 2561.
- เนาวรัตน์ ศรีพนากุล. **ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 50**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2556.
- นิธยา รัตนাপนธ์ และพิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์. (2553). “อุตสาหกรรมอาหาร” , **ศูนย์เครือข่ายข้อมูลอาหารครบวงจร**. <http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2561/>
 อุตสาหกรรมอาหาร. 10 ธันวาคม, 2560.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). “นิยาม SME ใหม่”, **บอร์ด สสว.ไฟเขียว ร่างกฎกระทรวงเปลี่ยนนิยาม SME ใหม่ กำหนดจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 5 คน-รายได้ไม่เกิน 1.8 ล้าน สำหรับ Micro Enterprise**. <https://www.prachachat.net/finance/news-234016>.
 17 พฤศจิกายน, 2561.
- ประสพชัย พสุนนท์ และคณะ. “การวิเคราะห์ปัจจัยอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเพชรบุรี”, **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**. 30(117-118): 73-92; กรกฎาคม – ธันวาคม, 2551.
- ประเสริฐ สifahवासน์ และมนวิกา ผดุงสิทธิ์. “การพยากรณ์ภาวะล้มเหลวทางธุรกิจจากข้อมูลทางบัญชี”, **วารสารวิชาชีพบัญชี**. 5(13): 65-82; มกราคม 2552.
- พันธุ์ทิพย์ โชติเวสี. **การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). “อัตราส่วนทางการเงิน” , **Ratio Analysis**.
<http://www.op.mahidol.ac.th/orfa/ratio.html>. 10 ธันวาคม, 2560.
- รุ่งทิพย์ สุขสกุล และนงคินี จันทร์จรัส. “แบบพยากรณ์การล้มละลายของสถาบันการเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา: ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก”, **วารสารวิจัย มข**. 11(4): 113-122; ตุลาคม-ธันวาคม, 2554.
- วิญญู วีระนนทาเวทย์. (2558). “เศรษฐกิจจุล นัยต่อเศรษฐกิจโลก”, **ข่าวเศรษฐกิจโลก**.
<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/636101>. 12 มกราคม, 2561.
- วิมลรัตน์ ไตรรัตนานนท์. **การศึกษาฐานะทางการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์แนวโน้ม**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2551.
- วิมุตติ พินิจกุล. **การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วยเครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดธุรกิจพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

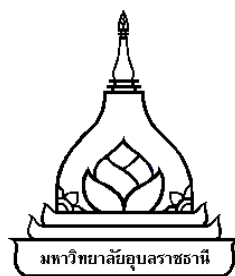
- ศูนย์เครือข่ายข้อมูลอาหารครบวงจร. (2553). “อุตสาหกรรมอาหาร”, FOOD WIKI.
<http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2561>. 12 มกราคม, 2561.
- ศูนย์บริการธุรกิจอุตสาหกรรม พระรามที่ 6. (2559). “การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน”, การเงิน
และบัญชี. <https://bsc.dip.go.th/th/category/financial-accounting/fs-analyse-financial-ratio-content>. 12 มกราคม, 2561.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ มาตรฐานรายงานทางการเงิน. (2560). “การนำเสนอ
 งบการเงิน”, **มาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)**.
<http://www.fap.or.th/upload/9414/M31wUCdbVW.pdf>. 12 มกราคม, 2561.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร. **ต้นแบบ การปิดบัญชีพร้อมจบประเด็นภาษี (Advance)**. กรุงเทพฯ:
 ธรรมนิติ, 2558.
- สุใจ วิรุฬมาศ. การตอบสนองของราคาหลักทรัพย์จากการประกาศจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน
 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (เปรียบเทียบธุรกิจขนาดใหญ่ กับ ธุรกิจ
 ครบครัน ในกลุ่ม SET 100). การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต:
 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2554.
- สุดารัตน์ พิมรัตน์กานต์. “การจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรกล้วยไม้ในอำเภอพุทธมณฑล
 จังหวัดนครปฐม”, วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 10(2): 1643-1660;
 พฤษภาคม – สิงหาคม, 2560.
- สุริยุ เมืองขุนรอง. **แนวคิดทฤษฎีงบการเงิน**, 2557. อ้างอิงจาก พัทธราภรณ์ อัมสมบัติ. **เปรียบเทียบ
 ความสามารถในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน 2 ประเภท:
 หลักฐานจากกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**.
 การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2557.
- สำนักงานคลังจังหวัดอุบลราชธานี. (2560). “ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต
 ณ ราคาประจำปี 2558 ”, **ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด**.
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:b_msg--FHgkJ:ubonratchathani.mol.go.th/sites/ubonratchathani.mol.go.th/files/6.esrsthkicch_0.docx+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th. 11 กุมภาพันธ์, 2561.
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. “รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
 รายไตรมาส ไตรมาส 2 ปี 2560 (เมษายน – มิถุนายน 2560)”, **รายงานภาวะเศรษฐกิจ
 อุตสาหกรรม**. http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/industry_overview/r_aprjun60.pdf. 15 มกราคม, 2561.
- เอกสิทธิ์ เข้มงวด. **การศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ Altman’s EM-Score Model
 สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
 หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต:
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2554.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Altman, E. I. “Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy”, *The Journal of Finance*. 23(4): 589-609; May, 1968. อ้างอิงจาก เอกสิทธิ์ เข้มงวด. การศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ Altman’s EM - Score Model สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2554.
- Altman, E. I., Young, H. E. and Dong, W. K. “Failure prediction: Evidence from Korea”, *Journal of International Financial Management and Accounting*. 6(3): 230-249, March, 1995. อ้างอิงจาก เอกสิทธิ์ เข้มงวด. การศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ Altman’s EM – Score Model สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2554.
- Beaver, W. “Financial ratios as predictors of failure”, *Journal of Accounting Research*. 4(Supplement): 71-111, 1966. อ้างอิงจาก เอกสิทธิ์ เข้มงวด. การศึกษาความแม่นยำและพัฒนาตัวแบบ Altman’s EM – Score Model สำหรับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2554.
- Boonsukjai, S. (2016). “ระบบโลจิสติกส์ข้าวไทย (Logistics Thai of Rice System)”, *การศึกษาโครงสร้างโลจิสติกส์*. <http://surasaklogistics.blogspot.com/2013/04/logisticsthai-of-rice-system.html>. 30 March, 2017.
- Modern Manufacturing. (2016). “การจัดการซัพพลายเชนเพื่อเพิ่มผลิตภาพ”, *Modern Manufacturing*. <https://www.mmthailand.com/ซัพพลายเชน-เพิ่มผลิตภาพ/>. 30 March, 2017.
- Spence, M. I. “Job market signaling”, *The quarterly journal of Economice*, 87(3): 355-374; March, 1973. อ้างอิงจาก ธกานต์ ชาติวงศ์. “ทฤษฎีที่ใช้อธิบายงานวิจัยทางบัญชี: จากอดีตถึงอนาคต”, *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. 6(2): 189-198; กรกฎาคม – ธันวาคม, 2560.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กระดาดำทำการ

กระต่ายทำการ

เรื่อง การศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง: กระต่ายทำการฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาสภาวะทางการเงินของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งกระต่ายทำการฉบับนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 2 ส่วน ดังนี้
 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี
 ส่วนที่ 2 ข้อมูลงบการเงินของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จ.อุบลราชธานี

1. ประเภทจดทะเบียน

- ☐ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
☐ บริษัทจำกัด
☐ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

2. วัตถุประสงค์ในการเปิดกิจการ

☐ ผลิตน้ำมันรำข้าว	☐ ผลิตสตาร์ชน้ำมันสำหรับล้าง
☐ สีข้าว	☐ ผลิตน้ำแข็ง
☐ ผลิตน้ำดื่มบริสุทธิ์	☐ ผลิตน้ำนมสด
☐ ผลิตขนมขบเคี้ยว	☐ ผลิตขนมปังเค้ก
☐ ผลิตกาแฟ	☐ ผลิตสุรากลั่น
☐ การบรรจุเนื้อสัตว์ปีก	☐ ผลิตอาหารอื่น ๆ
☐ ผลิตอาหารอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	

3. ปีจดทะเบียน _____

4.ทุนจดทะเบียน _____ บาท

ข้อมูลทั่วไป ประจำปี 2557 – 2559

ลำดับ	ข้อมูล	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	หน่วย
5	ขนาดสินทรัพย์				บาท
6	รายได้กิจการ				บาท
7	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ				บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลงบการเงินของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มใน จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อมูลงบการเงิน ประจำปี 2557 – 2559

ลำดับ	ข้อมูล	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	หน่วย
อัตราส่วนคล่องตัว (X_1)					
1.1	สินทรัพย์หมุนเวียน				บาท
1.2	หนี้สินหมุนเวียน				บาท
1.3	เงินทุนหมุนเวียน (1.1) – (1.2)				บาท
1.4	สินทรัพย์รวม				บาท
(X_1)	อัตราส่วนคล่องตัว (1.4)/(1.3)				เท่า
เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (X_2)					
2.1	กำไรสะสม				บาท
(X_2)	เงินทุนสะสมจากแหล่งภายใน (2.1)/(1.4)				เท่า
ความสามารถในการทำกำไร (X_3)					
3.1	กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี				บาท
(X_3)	ความสามารถในการทำกำไร (3.1)/(1.4)				ร้อยละ
สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (X_4)					
4.1	ส่วนของผู้ถือหุ้น				บาท
4.2	หนี้สินรวม				บาท
(X_4)	สัดส่วนโครงสร้างทางการเงิน (4.1)/(4.2)				เท่า
ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ (X_5)					
5.1	ยอดขาย				บาท
(X_5)	ประสิทธิภาพในการบริหาร สินทรัพย์ (5.1) / (1.4)				เท่า
สภาวะทางการเงิน (Z-score)					
	สภาวะทางการเงิน $1.2X_1 + 1.4X_2 + 3.3X_3 +$ $0.6X_4 + 0.999X_5$				คะแนน

อื่น ๆ

.....

.....

ภาคผนวก ข
ผลคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน และสถานะทางการเงิน

ผลคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน และสถานะทางการเงิน

ตารางที่ ข.1 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2557

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2557					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
1	ก้าวหน้าโมคัมภ์ จำกัด	-0.2233	0.1029	0.0001	0.7365	1.5912	1.9673
2	จิตดำรงพาณิชย์	-0.0218	-0.0902	0.0221	14.2277	0.9722	9.3560
3	ชัยวัฒนาธัญญะ จำกัด	0.4783	0.0018	0.0061	0.0417	1.2645	1.8648
4	ธวัชฟาร์ม จำกัด	0.7918	0.6366	0.1394	56.2993	5.0314	40.652
5	ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด	0.9179	0.2876	0.2030	14.2562	1.1331	11.1966
6	ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซลาร์ไรซ์) จำกัด	0.2651	-0.2524	0.0333	3.2480	1.0112	2.9249
7	ปิงมาพาณิชย์ จำกัด	-1.1136	-1.0966	-0.5152	-0.4207	1.5462	-1.5964
8	พรเจริญทวีโชค	0.5309	0.1381	0.0545	0.7212	1.5987	2.8622
9	พัชรรัตน์ อินตัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	-0.0028	0.6944	0.2030	38.8787	3.8276	28.1264
10	ยโสธรกิจวาริ จำกัด	0.4402	0.4420	0.0879	20.9338	0.5382	14.2479
11	วาริน มิลค์ จำกัด	0.2040	0.0003	0.1091	0.3778	4.9456	5.4162
12	สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด	-0.8533	-21.5116	1.2727	-0.9255	16.7585	-14.9533
13	สยาม แมชชีนเนอร์รี่ ฟู้ด เทค จำกัด	-0.2533	0.3301	0.4667	1.8833	2.8178	4.1186
14	หกพันนา	0.9973	0.7422	0.1455	369.2335	0.2091	223.9897
15	อิสานใต้ค้าข้าว จำกัด	0.5588	-0.0003	0.0061	1,055.9762	0.6082	634.8636
16	อุบลชัยรุ่งเรือง	0.8839	0.7981	0.0576	38.7182	2.7875	28.1955
17	อุบลธัญชาติ จำกัด	0.8088	0.0237	0.0333	0.2880	0.9428	2.1195
18	อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด	-0.1653	-0.0237	0.0242	1.3675	0.5667	1.1559
19	เชื่องโนวารีเทพ	-1.7373	-1.3671	0.0242	-0.4418	2.6971	-1.5686
20	เค.พี.เฮาส์ ฟู้ดแอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น	0.8500	0.6658	0.1636	14.7060	2.7024	13.4807
21	เดชอุดม วารีเทพ	-0.3231	0.3566	0.1667	2.0115	1.5022	2.8246

ตารางที่ ข.1 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2557 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2557					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
22	เดชอุดมศิริโชค	0.7773	0.1501	0.0364	47.0543	3.3665	32.7399
23	เอส.เอส.การสุรา จำกัด	0.6003	0.1682	0.1909	7.1863	2.8948	8.1659
24	เอสเค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด	0.2565	0.2175	0.0242	1.7172	0.3057	1.9487
25	เอ็น.เค.พี. ดิสทริบิวเตอร์	-0.2767	0.2021	0.1091	0.7178	7.0943	7.4724
26	เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรนด	0.6306	0.2161	0.1091	4.1788	0.4613	4.031
27	แปงมันเอี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด	-0.0602	0.0374	0.0515	0.2502	1.1202	1.2511
28	โกลควอลลิทิมิล จำกัด	-0.0042	0.0191	0.0030	0.4413	0.2870	0.5778
29	โชคชัยไพบูลย์ จำกัด	0.3503	-0.0856	-0.0667	744.5692	0.2921	447.3317
30	โรงน้ำแข็งดอนมดแดง	0.8319	0.0440	0.0061	386.1642	0.3035	233.0617
31	โรงน้ำแข็งอนามัยอุบล	0.9587	0.8099	0.0697	171.9277	1.1749	106.6169
32	โรงสีกิจไพบูลย์อุบล	0.8833	0.2431	0.0182	0.5027	1.0000	2.7023
33	โรงสีข้าว เกียรติอนันต์	0.8022	0.1708	0.0333	0.2798	2.1776	3.5462
34	โรงสีข้าวกิจอุดม	0.9178	0.8230	0.1455	31.0957	6.0302	26.9398
35	โรงสีข้าวชัยมงคล	0.9704	0.1274	0.0152	0.2080	0.4943	1.9621
36	โรงสีข้าวทองพีชผล	0.8873	0.7954	0.1364	150.9473	5.4451	98.191
37	โรงสีข้าวพิบูลทองทวี	0.9723	0.3036	-0.1273	171.3847	0.1317	104.5501
38	โรงสีข้าวอิงไพบูลย์(2007) จำกัด	0.8113	0.6280	0.0545	114.7507	8.2191	78.9157
39	โรงสีข้าวสินสมบูรณ์	0.5766	0.0943	0.0333	0.1765	1.8522	2.7812
40	โรงสีข้าวอุบลัญญกิจ	0.9106	0.5459	0.0667	1.5403	3.4021	6.1821
41	โรงสีข้าวอุบลสหรุ่งเรือง	0.8386	0.6861	0.0879	3.6982	5.4985	9.6818
42	โรงสีข้าวเลี้ยงฮง	0.9852	0.7342	0.0606	143.9777	3.3972	91.9926
43	โรงสีข้าวเอกไพบูลย์	0.8488	0.9019	0.0667	178.8957	1.4740	111.0932

ตารางที่ ข.1 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2557 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2557					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
44	โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด	0.1278	-0.0498	0.0394	0.2041	1.2260	1.4363
45	โรงสีอุดมชัย	0.9457	0.2156	0.0152	0.3805	1.2608	2.9249
46	โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์	0.6568	0.0318	0.0182	0.5038	0.6151	1.7500
48	โรงสีเทอดไทย	0.9318	0.9409	0.1000	129.4833	3.4709	83.5961
49	โรงสีเนรมิต จำกัด	0.2300	-0.3774	0.0758	-0.2185	0.9364	0.5546
50	โรงสีเรืองนิรันดร์อุบล	0.9671	0.6784	0.0061	3111.8508	1.0435	1870.264
51	โรงสีโชคประเสริฐเขมราฐรุ่งเรือง	0.0068	0.0044	0.0061	549.5575	3.9642	333.7092
52	โรงสีไทยยงเฮง	0.3759	0.1650	0.0242	1.0420	1.3063	2.6130
53	ไบไฟเขียว	0.9924	0.4141	0.1848	159.0165	0.9039	98.0896
54	ไตรทิพย์ 2555 จำกัด	-0.0890	0.0006	0.0182	0.6823	0.3283	0.6320
55	ไทยกิจวาริ	-0.7313	0.0261	0.0424	0.3148	1.0943	0.4425
56	ไทเกอร์โอช จำกัด	-0.1300	-0.3440	-0.1182	-0.0808	0.7228	0.0320
57	ไนแองการ่า	0.8426	-2.0555	0.0909	160.4582	0.5637	94.9745
58	ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด	0.1442	0.2336	0.0364	0.5593	0.8416	1.6776

ตารางที่ ข.2 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2558

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2558					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
1	ก้าวหน้าโมคณณ์ จำกัด	-0.0539	0.0917	0.0001	0.5382	1.2961	1.6817
2	จิตดำรงพาณิชย์	-0.0423	-0.0704	0.0242	15.3685	1.0196	10.0913
3	ชัยวัฒนาธัญญา จำกัด	0.6467	0.0238	0.0303	0.0572	1.4418	2.2849
4	ธวัชฟาร์ม จำกัด	0.6696	0.6796	0.1394	85.5207	5.5551	58.6216
5	ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด	0.3243	0.1690	0.0909	0.6198	0.3764	1.3767
6	ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซลาร์ไรซ์) จำกัด	0.0670	-0.1892	0.1333	0.6192	0.8390	1.0296
7	ปิงมาพาณิชย์ จำกัด	-2.0513	-2.1094	-0.7182	-0.6212	1.8842	-3.9287
8	พรเจริญทวีโชค	0.4908	0.1434	0.0455	0.7167	1.4008	2.6208
9	พัชรรัตน์ อินดัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	0.0325	0.7524	0.1909	63.3087	1.9379	41.0198
10	ยโสธรกิจวาริ จำกัด	0.3708	0.4005	0.0576	4.1145	0.4642	3.94
11	วาริน มิลค์ จำกัด	0.2511	0.0008	0.1333	0.5055	4.6260	5.2316
12	สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด	-2.5892	-82.8215	3.5212	-0.9788	58.6539	-60.9331
13	สยาม แมชชีนเนอร์รี่ ฟู้ด เทค จำกัด	-0.0657	0.3808	0.2121	2.8003	0.8539	2.9944
14	หกพินนา	0.9976	0.7707	0.1091	412.9075	0.1177	250.1418
15	อิสานใต้ค้าข้าว จำกัด	0.5729	0.0029	0.0030	346.5352	0.4967	209.1073
16	อุบลชัยรุ่งเรือง	0.9255	0.8245	0.1061	86.1412	2.6949	56.6403
17	อุบลัญชาติ จำกัด	0.8290	0.0294	0.0303	0.2737	0.8956	2.0957
18	อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด	-0.2113	-0.0726	0.0333	1.0012	0.4419	0.6881
19	เชื่องโนวารีเทพ	-0.5320	-0.8486	0.0182	-0.3265	1.8588	-0.1649

ตารางที่ ข.2 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสภาวะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2558 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สภาวะทางการเงิน ประจำปี 2558					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
20	เค.พี.เฮาส์ ฟู้ดแอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น	0.9180	0.7279	0.1364	34.6475	1.6034	24.5155
21	เดชอุดม วารีเทพ	-0.2142	0.2234	0.0273	1.3523	0.8062	1.6735
22	เดชอุดมศิริโชค	0.8363	0.2161	0.0970	60.4850	4.2372	41.8333
23	เอส.เอส.การสุรา จำกัด	0.6505	0.2373	0.1455	8.2017	2.7707	8.8064
24	เอสเค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด	0.1223	0.0673	0.0333	1.3283	0.5098	1.5485
25	เอ็น.เค.พี. ดิสทริบิวเตอร์	-0.0393	0.1144	0.0333	0.2638	2.5491	2.819
26	เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรินด์	0.7458	0.3229	0.1364	6.0422	0.5177	5.4942
27	แป้งมันเอี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด	-0.0039	0.0544	0.0576	0.2398	0.9850	1.2014
28	โกลคवलลิทิล จำกัด	0.0382	0.0250	0.0394	0.4067	0.4421	0.7677
29	โชคชัยไพบูลย์ จำกัด	0.3843	-0.1778	-0.0848	238.5473	0.5212	143.8586
30	โรงน้ำแข็งดอนมดแดง	0.8793	0.0509	0.0091	353.9662	0.3165	213.8225
31	โรงน้ำแข็งอนามย์อุบล	0.9641	0.8232	0.0667	253.0085	0.9942	155.1099
32	โรงสีกิจไพบูลย์อุบล	0.8730	0.2061	0.0394	0.3870	1.0558	2.6243
33	โรงสีข้าว เกียรติอนันต์	0.8513	0.2426	0.0970	0.4127	2.5943	4.2036
34	โรงสีข้าวกิจอุดม	0.9776	0.1313	0.0697	0.1748	1.3193	2.7821
35	โรงสีข้าวชัยมงคล	0.9131	0.1106	0.0273	0.1710	0.4813	1.8349
36	โรงสีข้าวทองพิชผล	0.7885	0.7226	0.2212	6.2493	5.9387	11.6476
37	โรงสีข้าวพิบูลทองทวี	0.8612	0.3234	0.0273	165.8140	0.5356	101.5108
38	โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์(2007) จำกัด	0.5212	0.3761	-0.0636	1.7052	3.0370	5.2096
39	โรงสีข้าวสินสมบูรณ์	0.6783	0.1139	0.0576	0.1895	1.5945	2.6818

ตารางที่ ข.2 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2558 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2558					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
40	โรงสีข้าวอุบลธัญกิจ	0.9407	0.5829	0.0818	1.7822	3.1165	6.1303
41	โรงสีข้าวอุบลสรุ่งเรือง	0.8815	0.7305	0.1879	4.4378	5.2152	9.9551
42	โรงสีข้าวเลี้ยงฮง	0.9869	0.7521	0.0848	144.7045	2.8585	91.9184
43	โรงสีข้าวเอกไพบูลย์	0.8530	0.1897	0.0364	0.2598	1.9730	3.4173
44	โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด	0.7653	-0.0096	0.0273	0.0445	0.4372	1.3693
45	โรงสีอุดมชัย	0.9734	0.1883	0.0212	0.3085	0.8469	2.4637
46	โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์	0.4526	0.0328	0.0455	0.4582	0.5141	1.3778
47	โรงสีเดชอุดมเกษตรไพบูลย์	0.1103	0.1346	0.0121	0.2068	0.6378	1.0825
48	โรงสีเทอดไทย	0.9627	0.6249	0.0848	1.9023	2.0849	5.2571
49	โรงสีเนรมิต จำกัด	0.6163	-0.3171	0.0818	-0.1890	1.2034	1.3872
50	โรงสีเรือนิรันดร์อุบล	0.9735	0.6789	0.0030	3,115.7377	0.7620	1,872.322
51	โรงสีโชคประเสริฐเขมราฐรุ่งเรือง	0.8448	0.0130	0.0152	78.4938	3.5613	51.6794
52	โรงสีไทยยงเฮง	0.1596	0.0710	0.0152	0.2533	0.6620	1.1047
53	ไบไฟเขียว	0.9926	0.5039	0.1545	157.2040	0.7458	96.9691
54	ไตรทิรัญ 2555 จำกัด	0.0727	0.0027	0.0394	0.5422	0.3716	0.7888
55	ไทยกิจวาริ	-0.5056	0.0396	0.0152	0.3150	1.0208	0.6581
56	ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด	-0.4531	-0.2606	0.0970	0.0010	1.2129	0.307
57	ในแองการ่า	0.8633	-2.2357	-0.0727	256.2643	0.5663	152.2278
58	ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด	0.2179	0.2509	0.0364	0.5765	0.6077	1.5668

ตารางที่ ข.3 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2559

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2559					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
1	ก้าวหน้าโมคภณท์ จำกัด	0.0752	0.1557	0.0005	0.8407	2.8760	2.8731
2	จิตดำรงพาณิชย์	-0.0581	-0.0504	0.0182	7.9140	0.7097	5.3178
3	ชัยวัฒนาธัญญะ จำกัด	0.5967	0.0621	0.0576	0.1122	2.1380	3.0081
4	ธวัชฟาร์ม จำกัด	0.7195	0.7116	0.1152	254.8020	5.0229	159.7626
5	ป.เกรียบกุ่ม อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด	0.0608	0.0744	0.0333	0.1883	0.1456	0.4365
6	ประสิทธิ์ชัยอุบล 2011 (โซลาร์ไรซ์) จำกัด	0.3798	-0.1969	0.0697	2.2530	1.2600	2.793
7	ปึงมาพาณิชย์ จำกัด	-3.4008	-3.5583	-0.7909	-0.7463	2.0377	-7.5006
8	พรเจริญทวีโชค	0.3149	0.2187	0.1242	1.3417	2.9616	4.4518
9	พัชรรัตน์ อินตัสตรี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	0.0283	0.7844	0.1364	62.1253	1.2885	39.6991
10	ยโสธรกิจวาริ จำกัด	0.0220	0.1734	-0.2333	1.4307	0.6109	1.7301
11	วาริน มิลค์ จำกัด	0.8112	0.0030	0.2848	22.0253	8.5307	22.7244
12	สมานมิตร โรงน้ำแข็ง จำกัด	-3.2983	-104.2826	10.2818	-0.9818	71.8042	-78.4709
13	สยาม แมชชีนเนอร์รี่ ฟู้ด เทค จำกัด	-0.1037	0.6207	0.4970	2.7958	1.6955	4.1323
14	หกพันนา	0.9976	0.7776	0.0303	422.0312	0.0743	255.5797
15	อิสานไต้ค้าข้าว จำกัด	0.1133	0.0052	0.0030	1870.6570	0.4722	1123.009
16	อุบลชัยรุ่งเรือง	0.7044	0.6260	0.0727	2.8312	1.8714	5.2922
17	อุบลัญชาติ จำกัด	0.7259	0.0592	0.0788	0.5613	1.8903	3.1817
18	อุบลเกษตรพลังงาน จำกัด	-0.2746	-0.1136	0.0242	0.7600	0.2990	0.267
19	เชื่องในวาริเทพ	0.4196	-0.3145	0.0091	-0.1502	0.7184	0.6911

ตารางที่ ข.3 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสภาวะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2559 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สภาวะทางการเงิน ประจำปี 2559					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
20	เค.พี.เฮาส์ ฟู้ดแอนด์เบฟเวอเรจโปรดักชั่น	0.9568	0.7560	0.0788	54.2663	0.9671	35.735
21	เดชอุดม วาริเทพ	-0.2638	-0.0159	-0.4606	0.8857	1.7761	1.9517
22	เดชอุดมศิริโชค	0.5057	0.1521	0.1000	1.4515	2.4554	4.1485
23	เอส.เอส.การสุรา จำกัด	0.6685	0.2231	0.1061	12.1097	2.1415	10.5233
24	เอส.เค.กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด	0.0184	-0.0677	-0.1212	1.1393	0.2924	0.899
25	เอ็น.เค.พี. ดิสทริบิวเตอร์	0.1628	0.3526	0.1576	1.1735	7.8445	9.2348
26	เอ็มเคเอ็ม พรีเมียม แบรนด	0.8367	0.4014	0.1061	9.1442	0.4918	7.5471
27	แป้งมันเี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด	-0.2150	0.0312	0.0515	0.1710	0.6197	0.509
28	โกลคवलลิทิมิล จำกัด	0.0945	0.0448	0.0485	0.5212	0.5104	1.0003
29	โชคชัยไพบูลย์ จำกัด	0.3488	-0.4484	-0.2303	366.4105	2.5387	221.1657
30	โรงงานแข็งดอนมดแดง	0.9112	0.0696	0.0212	417.1345	0.2831	251.7549
31	โรงงานแข็งอนามย์อุบล	0.9697	0.8319	0.0333	1622.7000	0.3551	976.304
32	โรงสีกิจไพบูลย์อุบล	0.9392	0.2340	0.0545	0.4540	1.0904	2.8181
33	โรงสีข้าว เกียรติอนันต์	0.7223	0.5039	0.1182	1.4445	3.8376	6.2765
34	โรงสีข้าวกิจอุดม	0.9470	0.1947	0.0485	0.2753	1.2197	2.7943
35	โรงสีข้าวชัยมงคล	0.9298	0.1347	0.0606	0.2095	0.8361	2.2674
36	โรงสีข้าวทองพิชผล	0.8434	0.8180	0.2182	16.9093	6.0211	18.3252
37	โรงสีข้าวพิบูลทองทวี	0.6928	0.3294	0.0182	35.9148	0.3489	23.1905
38	โรงสีข้าวยิ่งไพบูลย์(2007) จำกัด	0.6501	0.5846	-0.0061	58.3150	9.7123	46.2901
39	โรงสีข้าวสินสมบูรณ์	0.5746	0.2449	0.1091	0.4537	2.7816	4.0869

ตารางที่ ข.3 การคำนวณอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 5 อัตรา และสถานะทางการเงินตามตัวแบบ
ตามสมการ Z-score Model ณ ปี 2559 (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	สถานะทางการเงิน ประจำปี 2559					
		X1	X2	X3	X4	X5	Z-score
40	โรงสีข้าวอุบลัญกิจ	0.8690	0.8870	0.1182	28.1350	3.6437	22.8096
41	โรงสีข้าวอุบลสรุ่งเรือง	0.8804	0.7352	0.1212	4.2633	4.3753	9.0187
42	โรงสีข้าวเลี้ยงฮง	0.9368	0.7680	0.0758	142.8757	2.8711	90.7956
43	โรงสีข้าวเอกไพบูลย์	0.9577	0.3059	-0.1212	0.5230	1.4998	3.3854
44	โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด	0.6960	-0.0029	0.0667	0.0662	0.9124	1.7845
45	โรงสีอุดมชัย	0.9722	0.2269	0.0303	0.3857	0.8381	2.554
46	โรงสีอุบลอินเตอร์ไรซ์	0.5214	0.0481	0.0455	0.5122	0.5878	1.5891
47	โรงสีเดชอุดมเกษตรไพบูลย์	0.1444	0.1559	0.0333	0.2437	0.9572	1.4952
48	โรงสีเทอดไทย	0.9680	0.5099	0.0606	1.1388	1.4893	4.0487
49	โรงสีเนรมิต จำกัด	0.6213	0.0244	0.0515	0.1002	0.6966	1.5374
50	โรงสีเรือนิรันดร์อุบล	0.9733	0.6500	-0.0909	2858.9298	0.0574	1717.491
51	โรงสีโชคประเสริฐเขมราฐรุ่งเรือง	0.8023	0.0226	0.0182	73.4107	3.5613	48.5991
52	โรงสีไทยยงเฮง	0.4564	0.2201	0.0818	1.1785	2.0480	3.6116
53	ไบไฟเขียว	0.9934	0.5115	0.0152	182.1958	0.7697	111.9951
54	ไตรทิพย์ 2555 จำกัด	0.0557	-0.0166	0.0152	0.5080	0.7418	1.09
55	ไทยกิจวาริ	-0.6457	-0.2626	-0.3303	0.0570	1.6944	0.5737
56	ไทเกอร์ไอซ์ จำกัด	-0.1728	-0.8133	-0.3545	-0.2918	2.5140	0.9788
57	ไนแองการ่า	0.8758	-2.4754	-0.0394	74.3495	0.5178	42.711
58	ก้าวหน้าฟู้ด จำกัด	0.2791	0.2744	0.0364	0.6212	0.6344	1.7267

ภาคผนวก ค
ธุรกิจที่มีพิจารณาข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน

ธุรกิจที่มีพิจารณาข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน

เนื่องจากข้อจำกัดในการศึกษาข้อมูลธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการพิจารณาตัดข้อมูลทางการเงินในงบการเงิน คือ ธุรกิจที่ไม่มีการลงทุนสินทรัพย์ถาวรและ/หรือไม่มียอดขายระหว่างเปิดธุรกิจ ซึ่งธุรกิจที่มีการพิจารณาข้อมูลทางการเงินนั้น ไม่สะท้อนกับความจริงของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม จึงต้องมีการพิจารณาตัดธุรกิจออกจากกลุ่มธุรกิจที่จะศึกษา ทั้งนี้จึงได้มีการแสดงรายชื่อธุรกิจที่ได้มีการพิจารณาตัดออกจากประชากรที่มีการศึกษา ซึ่งมีการแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ธุรกิจที่ไม่มีการแสดงสินทรัพย์ถาวรในงบการเงิน ธุรกิจที่ไม่มีการแสดงยอดขายหลักในงบการเงิน และธุรกิจที่ไม่มีการแสดงสินทรัพย์ถาวรและยอดขายในงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1. ธุรกิจที่ไม่มีการแสดงสินทรัพย์ถาวรในงบการเงิน
 - 1.1 ห้างหุ้นส่วน ทิมทองจงเจริญ
 - 1.2 โรงสีวีเชียรทรัพย์
2. ธุรกิจที่ไม่มีการแสดงยอดขายหลักในงบการเงิน
 - 2.1 ห้างหุ้นส่วน รัชฎโต
 - 2.2 บริษัท วนารมย์ เรียล เอสเตท จำกัด
 - 2.3 บริษัท อัมม่อน ฟู้ดแอนด์ดริงส์ จำกัด
 - 2.4 ห้างหุ้นส่วน อุบลกิจวาริเทพ
 - 2.5 บริษัท เอี่ยมอุบล จำกัด
 - 2.6 โรงสีข้าวตั้งประเสริฐ
 - 2.7 โรงสีข้าวทวีธัญญาอุบล
 - 2.8 โรงสีข้าวอุบลแสงเจริญรุ่งเรือง 2009
3. ธุรกิจที่ไม่มีการแสดงสินทรัพย์ถาวรและยอดขายในงบการเงิน
 - 3.1 ห้างหุ้นส่วน พิบูลมังสาหารวาริเทพ
 - 3.2 บริษัท อุบล สตาร์ช จำกัด
 - 3.3 บริษัท อุบลน้ำทิพย์ จำกัด
 - 3.4 เอี่ยมอีสาน โมดิฟายสตาร์ช จำกัด
 - 3.5 โรงสีข้าวอุบลสิน

โดยธุรกิจที่มีการคัดออกจากประชากรเป็นจำนวน 15 แห่ง จึงทำให้จากเดิมธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีงบการเงินปี 2557 – 2559 ติดต่อกันเป็นระยะ 3 ปี จำนวน 73 แห่ง ซึ่งมีการเพิ่มเกณฑ์พิจารณาข้อมูลทางการเงินเพิ่มเติม เพื่อให้สะท้อนกับความเป็นจริง เหลือจำนวนทั้งสิ้น 58 แห่ง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายวีระชัย ผ่องบุรุษ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 24 พฤษภาคม 2537
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2555 – 2558 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี บัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	พ.ศ. 2560 – 2562 ธนาคารกสิกรไทย เครือข่ายลูกค้าผู้ประกอบการ 2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดยโสธร
ตำแหน่งงาน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานขายลูกค้าผู้ประกอบการ